

ఆంధ్రమిత్ర

312730

వ తి ది న ము వ క టి ం వ ం బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 11-వ తేది గురువారము
MADRAS, THURESDAY 11th DECEMBER 1930.

శ్రీ మహాదూతనామ సంవత్సర మార్గశిరమాస బహుళ షష్ఠి

సంచిక ౨౦౮
No. 208

అమృతాంజనము

అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
కొలుపును. సర్వపునొప్పుల తొలగించును.
బొట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
గుండను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యత
పత్రములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటి జూబి కొనిన
మొనము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు
ప్రతియింట ముఖ్యముగా మండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు,
తేల

109, ఫోరోడ్డు, భాద్రి - బా. బా. మ.

మిక్కిలి అమూల్యమైన
తరుణము

ఈ దిగువస్థలములందు
ఆంధ్రపత్రికకు

ఆలస్యము
ఆశాభంగ మగును

ఏ జెంట్లు తత్తణమే కావలెను

నగదుధరావత్తు చెల్లింపగలిగినట్టియు, పలుకుబడి, యోగ్యత, సామర్థ్యము గలవారు మాత్రమే తత్తణమే దరఖాస్తులను పంపు
కొనవలెను. దరఖాస్తుదారు లెచ్చట ఏజెంట్లుగా నుండగోరదో అచ్చటనే వారి నివాస ముండు టావశ్యకము. మిగతవివరములకు ఈ
దిగువవిలాసమునకు ఒక అణా స్టాంపుతో వ్రాయవలెను. చిల్ల పంపనివానికి బదులు వ్రాయబడదు.

పొన్నేరి	పల్లకిమిడి	ఆకిమ	కంభం	పోలింగర్	మొసూరు
నాయుడుపేట	ఇచ్చాపురము	అత్తిలి	మార్కాపురం	కాళిహస్తి	కోలారు గోల్లపేట్టు
కొత్తవరం	కల్లికోట	రాజంపేట	వినుకొండ	పాకాల	బారింగ్ పేట
పెడన	పార్వతిపురం	నందలూరు	బొంబాయి	చిత్తూరు	పూరి
ద్వారపూడి	బాబ్బిలి	జమ్మలమడుగు	తిరువల్లూరు	కదిరి	కాళి
ఫతేపూరు	రంభ	ప్రొద్దటూరు	తిరుత్తణి	పీలేరు	కలకత్తా
సోంపేట	రాజోలు	గుత్తి	పుత్తూరు	కాజీపేట	కంజీవరం
నాపడా	అమలాపురం	పెనుకొండ	అర్కోణము	ధర్మవరం	చెంగల్పట్టు
చీపురుపల్లి	కైకలూరు	రెవూరు	వేలూరు	బెంగుళూరు	రామేశ్వరం
మధుర	తిరుచినాపల్లి	ద్రోణాచలం			

మేనేజరు:- (ఏ) ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

గంధర్వకళ

కక్తపుష్టి, వీర్యవృద్ధి, నరములకు బిగి

కలిగించు గొప్పలేహ్యము. అనేకులకు మరల మగతనము
లిగించి 20 ఏండ్లనుండి మెప్పుపొందుచున్నది.

సాను సీసా (1 నెలకు) 8-0-0 పోస్టుఖర్చులు 1-0-0

గంధర్వశాస్త్రసీ, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

పరిశుభ్రమైన పప్పునూనె

గోదావరి జిల్లాలో పంకిన వైరుణ్యము లెల్లప్పు
చేయబడి కర్రగానుగులతో తీయబడిన నూనె చాలా ఆరో
గ్యము. నమోనాకు 1 డబ్బా వాడిచూడుడు. ధర్మవివరము
లకు దిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

కె. బసవరాజు బ్రదర్స్, సామర్ల కోట, తూర్పుగోదావరి.

పారిజాతాపహరణము

శ్రీయత నాగపూడి కుప్పస్వామయ్యగారిచే

విరచితమగు పరిమళోల్లాస మను చక్కని వ్యాఖ్యా
నముతో గూడినది. ధర రు. 3-0-0.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రిక" మదరా

తెట్టిబలిజ విద్యార్థిసంఘము

మదరాసు

మంత్రులకు సన్మానము

20-11-30 తేది గురువారమునాడు పై సంఘమువారు మాత్రము మంత్రులకు హాసరబులు దివానాబహదూర్ బి. ముని స్వామినాయుడు, హాసరబులు పి. టి. రాజు, హాసరబులు ది. బి. కుమారస్వామి రెడ్డిగారు సాయంత్రము 4-30 గంటలకు లాకా లేతయందు హాసరబులు ది. బి. సర్ యం. కృష్ణస్వామయ్య, లామెంబరుగారి అధ్యక్షతల క్రింద విందు గావించిరి. అల్పాహారములకు ముందు అధ్యక్షులును, ముగ్గులును, పుష్పపూలాలంకృతులైరి. పిమ్మట ఒక ఛాయాచిత్రముగాడ తీయబడినది. విందునకువచ్చిన ప్రముఖులలో కృష్ణమినన (లాకా లేత ప్రెసిడెంట్) అదీ (లాకా లేత వైస్ ప్రెసిడెంట్) శివరాజు యెం. యెల్. సి. రామస్వామి మొదలయ్యారు గాన యెం. యెల్. సి. కర్మ సహాధికారి, మరి కొంతమంది కాసే సభ్యులకుడ కలర.

గెడ్డాడి అప్పారావుగారు

కర్మ సహాధికారులు తమ సంగీత సాహిత్యముచే, సభ్యులకు ఆనందింపజేయుచుండ అల్పాహారములు చేయబడిన. పిమ్మట కార్యదర్శియగు గెడ్డాడి అప్పారావుగారు లామెంబరు గారికి అధ్యక్షునిగా ఉపహించుచు మంత్రులమునుగూర్చి కొంత ముచ్చటించిరి. ప్రధానమంత్రిగారు చిత్తూరు వాస్తవ్యులనియు, ప్రఖ్యాతిపొందిన క్రైస్తవ కళాకాల విద్యార్థియనియు, చిత్తూరు మ్యూనిసిపల్ కలెక్షనరుగాను 1921 సంవత్సరమునుండియు చిత్తూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగాను పనిచేయుచున్న రాజకీయజేత యనియు, జస్టిసుపత్న నాయకుడును, ప్రఖ్యాతిగాంచిన ఆంధ్ర నీరు లలో నొక రనియు, 1922 సంవత్సరము జరిగిన ఆంధ్ర మహా జన సభాధ్యక్షులనియు, చిత్తూరు జిల్లా విద్యాసంఘాధ్యక్షునిగాను కాసేసభ యందు మలబారు పేనెన్సికమిషన్ అధ్యక్షునిగాను, బ్యాంకింగ్ యొక్కయొక్కమిటీ సభ్యులుగాను మున్నగు పదవులందు పనిచేసి యున్న ధుర్బిణుడనియు, స్వపరిపాలనాసంస్థల వారితోన ధీకారమును నుడివిరి. హాసరబులు పి. టి. రాజుగారు బ్రాహ్మజేతరులలో అగ్రగణ్యత వహించిన పురుషులనియు, ఆత్మ గౌరవసాహసయ్యచు మిక్కిలి ప్రేమకలటి నిమ్మజాతుల హెచ్చరించు పీఠులనియు, న్యాయకృత్తులైన అధ్యక్షులనియు- రామ నాడు జిల్లా విద్యాసంఘాధ్యక్షునిగా పనిచేసిన రాజ్యాంగజేత యనియు చెప్పిరి. పిమ్మట కుమారస్వామిరెడ్డిగారు తిరునల్వేలి జిల్లాబోర్డు 1926 సం॥నుండి అధ్యక్షునిగా నుండినట్లును 12 సం॥ ములు పాలించి మ్యూనిసిపాలిటీ కలెక్షనరుగా పనిచేసినట్లును, పి. పి. పరిక్షయందును, బి. యల్. పరిక్షయందును, ఘనముగా పుత్రికలైన విద్యార్థిణియనియు, కాసేసభకు 1921 సం॥నుండి యు నాయకుగారివలెనే వెచ్చుచున్నట్లు నడివిరి. హాసరబులు కృష్ణస్వామయ్యగారు నిమ్మజాతులధారకులలో నొకరగుట చేతను, తెట్టిబలిజులందు ప్రత్యేక ప్రేమ కలిగియున్న వారగుట చేతను అనాడధ్యక్షుల వహించుటకు మిక్కిలి తగినవారినిగా నగ్రగణ్యులనియును చెప్పిరి. మరియు ఆదినము తెట్టిబలిజ సంఘ చరిత్రయందు గొప్పగుడినమనియు, మంత్రులను సన్మానించు మహాసభాధ్యక్షులు కలగుట కదియే ప్రభుసారీ యని యుకాడ వక్కాణించిరి.

హాసరబులు కృష్ణస్వామయ్యగారు ప్రధాన తృతీయ మంత్రులు రాజకీయరంగమున వారితోన ప్రముఖులనియు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగా పనిచేయుటచే చాల అనుభవమును నిపుణతను సంపాదించిన పాలకులనియు, వారు మంత్రులుగా నెన్నకొనబడుట వారి వారి జిల్లాబోర్డులకు నష్టమే అయినను, రాజధాని కి చాలా లాభకరమనియు నుడివిరి. పి. టి. రాజుగారు ఇంగ్లాండులో చాలాకాలమున్నట్లును, పాశ్చాత్య నాగరికలోని గొప్పకు దేశీయ సౌకర్యమును రెంటినిగూడ యొకమతేనీకునుడనియు వక్కాణించిరి. వారు ఉద్యోగేతరులుగా నుండినపుడు వారు, ప్రస్తుతపు మంత్రులు ను ఒకేకక్షకు సంబంధించినవారగుటచే వారిని బాధగా యొగ గుదురనియు, వీరిని విడిచినవారు మంత్రులని నాకమించుటకు ప్రస్తుతము లేనియందు వాడుచిరి.

పిమ్మట గెడ్డాడి అప్పారావుగారు సన్మానపత్రము చదివి ముగ్గురు మంత్రులకు సన్మానపత్ర పటములను బహూకరించిరి.

మంత్రుల ప్రత్యుత్తరము

హాసరబులు పి. టి. రాజుగారు తెట్టిబలిజ విద్యార్థిసంఘమువారి అభినందన కార్యమునకు కృతజ్ఞతా తెల్పుచు యావ ఖలు పెద్దవారలంత అనుభవము లేనివారైనను పార్టీ సాంబంధికముగాని మాటల పలుకుదురు కాబట్టి యువకుల అభిప్రాయములు స్వీకరించుట తమకు పుత్రాపాకరమనియు మంత్రుల యెన్నికలు మానికొనలేని (ప్రజాతిక) లోని నిమ్మజాతుల ధరణము అను నంతమునకు కార్యదర్శి మంత్రులదృష్టి లాగి చూపినందులకు సంతసించుచు వెళుకబడియున్న జాతులకు తగిన హాసము చేయబడునని చెప్పి ముగించిరి.

పిమ్మట ది. బి. కుమారస్వామి రెడ్డిగారు తెట్టిబలిజ దుస్థితికి చింతించుచు తామును తమసహానుభావులను తప్పకుండ సహాయముచేయు ప్రయత్నించెదమని నడివి, మరేయొక సన్మాన మునకు వెళ్ల వలసియుండుటచే హెచ్చుగా ముచ్చటించుట కవ కాశము లేనందులకు వగచుచు సంఘమువారిని క్షమించిరి.

తరువాత ప్రధానమంత్రిగారు ది. బి. మునిస్వామివాయుడుగారు గంభీరవాక్యములతో చాలాసేపు పుష్పంబిరి. కొంతమంది తెట్టిబలిజ నాయకులతో తమకు పరిచయముండినట్లును, తెట్టిబలిజుల వెళుకబడినవలయువారనియు, గౌరవహీనమైన పృథ్వి చేయుచుండిన వారగుటచే వారి కులముంతగా గౌరవమైన కులముగా చూడబడుట లేననియు నుడివిరి. "ఆచారములకు ప్రాంధవులు బానిసలైరి." మీ కలమును కాస్త్రపురాణములను నిమ్మజాతిగా నిర్మించియెడల ఆట్టి నిమ్మత్వమును నిర్మూలించాడినములు వచ్చిన యీ యుగములో మీరు ఆ నిమ్మత్వమును వీడవచ్చును. రాజకీయరంగమున ఒకకులస్థితి వెనుకబడి పీనస్థితియందున్నదని చెప్పుకొనుటకు వెళుకబడినకర్తలెదు. అట్లు చెప్పుకొనుట మీకే పుత్రేకనునపుట్టింది ఆ వ్యక్తిని అభివృద్ధిచేయును. ప్రతికలస్థితియు కులసంఘములను దేశాభ్యుదయము కానునని. మీ సహాభ్యుదయము మీ యువకులపై నన్నది" అని హెచ్చరించుచు తమ అభినందనమును చూపిరి

గూడూరి శ్రీ రాములుగారు

పిమ్మట గూడూరి శ్రీ రాములుగారు తెట్టిబలిజగుర్చి యు వారిదుస్థితినిగూర్చియు ముచ్చటించిరి. ఉభయ గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలలో తెట్టిబలిజుల రిలక్షులండినను వారిలో అరడజనుకంటె యొక్కన పట్టభద్రులు లేరనియు వారిలో తామెక్క కాసనభ్యుదయ అగులకేత కులజాలు వారయందాక గొనుచున్నారనియు, కల్లు సానాపాటలపల్ల ను ప్రభుత్వమువారికి వెళ్లగనము నిచ్చుచున్నారనియు లోకలుబోర్డుల సవరణలో తెట్టిబలిజుల స్థానము ప్రత్యేకించకపోవుట కోరనియు మరియు లేబరు డిపార్టుమెంటువారు విద్యావిషయమున ఆంతగా సహాయమును చేయుట లేననియు మున్నగు దుస్థితులకు చెప్పి గవర్నమెంటువారిని సహాయముచేయ కోరిరి.

అధ్యక్షులు తమ అభినందనలకు తెప్పినపిమ్మట కార్యదర్శి మంత్రులను సభింపించుచు తమకులముయొక్క దుస్థితిని గూర్చి మాట్లాడుచు గడిచిన మూడుసార్లు ప్రభుత్వమువారు తెట్టి బలిజులకు కాసన సభా ప్రాతినిధ్య మిచ్చినందులకు సంతసించుచు మూడుసార్లు త్రవ్వకొరక ప్రకారము ప్రాతినిధ్యముచ్చట, ప్రాతినిధ్య మనకు తెట్టిబలిజులకు గల హక్కును విశ్వసించుట యనియును ఆహ్వాను యికమిదకుడ విశ్వసించబడుచు నొక నామినేషను పుండుచుండలేననియు, నామినేషనుల తీసివేయుటచూ, తెట్టిబలిజులకు ఒకస్థానము ప్రత్యేకించలేననియు ప్రభుత్వము వారిని కోరుచు, కాసనభ్యుదయ చూపిన ప్రాతినిధ్యము పుష్కల విషయములందుకూడ చూపుచుండలేననియు, విద్యాసహితమైన తమ జాతీయుల విద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడెమనినని, విద్యామంత్రిగారిని కోరుచు గా. కృష్ణస్వామయ్యగారి, మంత్రులనునకు కాలేజీ నువీరుగా నివసించుటకు ప్రెసిడెంట్ పాలగారికిని ఊడిగయలేకండ తమయంగల వాత్సల్యముచే వచ్చి సంగీతము గావించిన కర్మసహాధికారుల సంఘము తరపుం వందరము లర్పించి కార్యక్రమము ముగించెను.

మద్రాసు. } కాపూరి మీరాసామెయి
29-11-30 } సహాయ కార్యదర్శి.

* * * * *

సన్మానపత్రిక

మహాశయలారా! మద్రాసు కాసనభా ఎన్నికలందు మీకు గలిగిన జయమునకు, మీరు మంత్రులుగా నెన్నకొనబడినందులకు తెట్టిబలిజసంఘమువారు సంతసించుచు మీయ్యల నేడభినందించుచున్నాడు

రాజకీయకాశము ముప్పుచే గప్పబడి తారుమారులాడుచుండ మీరు మంత్రులగుటకు, కాసనభ్యుదయ వచ్చుటకు, మీయొక్క నయ్య, మీయొక్క అపారమైన శ్రేష్ఠత, కారణములు. మీయొక్క స్వార్థత్యాగము, మీ హృదయ విశాలత మీ ప్రజావాత్సల్యముననే మీరు ప్రజల ప్రేమకు పాత్రులైరి. మీరు మంత్రులుగా నెన్నకొనబడుటయు, కాసనభ్యుదయ పోటీ లేకుండగా గాని లేక అతివిజయముతోగాని వచ్చిన విషయము పూర్వము మీరు చేసిన ఘనకార్యములను, ప్రజా సంజకత్యమును చాటుచున్నది. ఇప్పటివరకు చూచిన మంత్రుల వర్గము లన్నిటిలో గొప్ప ధీకాలులైన న్యాయవాదులును, రాజకీయ జేత్రులును, అనుభవకాలరత్నో కూడికొనియున్న మీ వర్గము శ్రేష్ఠతమమైనదని అందరి యభిప్రాయము.

ఈ నుదినమున మీసమక్షమన ఒకవిన్నపము చేసికొన సలబియగోరెదము. మాకులము ముఖ్యముగా కల్లగితలెదు, దానికి సంబంధించిన వ్యాపారములను మద్రాసు ప్రభుత్వము

వారికి ప్రత్యేకముగా ఎక్సైజు రెవిన్యూలో ముఖ్యభాగమునంత యు నిచ్చుచుండియు, జనబాహుళ్యమున విగిలినబాడులకంటె మిక్కిలముగా నుండియును, ప్రభుత్వమువారి ఆదరణగాని తదితర సంఘసంస్కార నాయకుల ఆదరణగాని పాలు కాకుండుట చాలాకోరనియును, మాసంఘము విద్యలో చాలావెనుకబడియున్నది. రాజకీయవిషయముల ప్రాతినిధ్యము లేక యున్నది. అరికముగా కడుపేదనీతిలోనున్నది. కాబట్టి మీ యెన్నిక ప్రజాతికయందు మీరు వాగ్దత్తముచేసిన విధమున, వెనుకబడియున్న మానడిజాతుల జ్ఞాత్యములకు పాటుపడి, తదితరజాతులవలెనే మాకును సమానహక్కులను ప్రసాదించుటకు ప్రయత్నించెదమని నమ్ముచున్నాము.

దేశముయొక్క రాజ్యాంగవిధానము, మార్పులు జేంచుచున్న సమయమున రాజ్యభారము మూపునదాల్చి మీరు, మీపార్టీ యొక్కయ, దేశముయొక్కయ, ప్రజలయొక్కయ ఆదేశములను సంతృప్తిపరచెదమనకూడ నమ్ముచున్నాము.

భగవంతుని దయలై రాబోవు సుంతివర్షమునకూడ మీరుండవలయునని కోరుచున్నాము. మీ ఆదేశములను మీరు నెరవేర్చుటకు భగవంతుడు మీకు చిరాయువును ప్రసాదించుగాతా! మద్రాసు 20-11-30 ఇట్లు మీమిత్రులు, సంఘసభ్యులు.

* * * * *

మద్రాసు కాసనభ్యుదయ కిచ్చిన సన్మానపత్రము

మహారాజశ్రీ జి. శ్రీరాములు బి. పి. బి. యల్. రావుబహదూర్ డాక్టరు సి. నరేశమొదలి మర్ ఎల్. ఎం. ఎస్. రావుసామెయి బి. వెంకటరామయ్య, బి. పి. బి. యల్.

- ,, ,, ,, జి. కృష్ణమూర్తి, బి. పి. బి. యల్.
- మహారాజశ్రీ జి. వి. నరసింహస్వామి బి. పి. బి. యల్.
- ,, యల్. శివరాజ్ బి. పి. బి. యల్.
- ,, కేశవరామమూర్తి, బి. పి.
- ,, ఎ. వారిశ్చంద్రుడు,
- ,, డబ్లియు. పి. ఎ. సుందరపాండ్యనాదార్,
- ,, సి. హెచ్. ఇంద్రయ్యచాదరి బి. పి. బి. ఎల్.
- ,, పండిత గానాల రామమూర్తిగార్లకు.

మహాశయలారా!

చెన్నపురి తెట్టిబలిజవిద్యార్థిసంఘసభ్యులకు మన మేము మీకు చెన్నపురి కాసనభాసభ్యులను బడసినందులకు ఆనంద భరితులమై మీకు హృదయపూర్వకముగ స్వాగతము నొసరుచున్నాము. మద్రాశ్చేమోభిలాషులు తమజీవితపథములందు గడుగడుగు సన్మాన విజయముల బొందుట మాసంఘసభ్యుల కత్యంతత్వప్తి జనకముగనున్నది.

నిమ్మజాతులకు సహాయము చేయుటయందు స్వార్థత్యాగముతోను, ఉత్సాహముతోను ప్రవర్తించి తిరుద్దరణము నకు బద్ధకంఠులగుటచే మీరు మావిశ్వాసమునకు, కృతజ్ఞత తమకు పాత్రులగుచున్నారు. సహాజీవి, ఋజుప్రవర్తనము, జౌదార్యము వీనినలన మీరు మీనియోజనరత్నోచిత్యునికి తగిన సంతకమై యున్నారు.

చాలకాలమునుండి మీరు విజుగు విరామము లేకుండ కడు ప్రయత్నముతో నిమ్మజాతులధరణమునకు పాటుపడుచున్నారు. మీ యాదార్య సేవాలభముల బొందుకన్న మేము మీ ఘనకార్యముల నాకు రతతో వీక్షించుచు నిప్పుకు మీరు ఉన్నతపదవుల బడయుట చూచి మీకు మీ కార్యనిర్వహణమనందు పూర్వముకంటె నధికసౌకర్యములు గలవిని యానందించుచున్నాము. మీరు జ్ఞాత్యము నందుచున్న కొలవని మీయందు మా విశ్వాసమును కోరికలను అభివృద్ధిచుచున్నది.

ఈ సందర్భమున మా సంఘపురోభివృద్ధికి గల యటుంకముల దొంగించుభారము తమపై నున్నదని మా సంఘప్రతినిధులగు శ్రీరాములు, సుందరపాండ్యనాదార్ గార్లకు విన్నవించుకొనుచున్నాము.

మిమ్ములను మానవనీవుల మీ జీవితముల నర్పించుటల జేసిన ఘనకార్యములకు బురికొల్పి యాప్సిత్వముల బొందునట్లును గ్రహించుటకై భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాము.

చెన్నపురి } ఇట్లు
18-11-30. } సంఘసభ్యులు

HOE & CO'S
POCKET, COLONIAL,
PREMIER, GEM & BENGAL

DIARIES

1931

The Most Popular & up-to-date & Cheap Annuals.
V. PERUMALL GHETTY & SONS,
STATIONERS & PRINTERS MADRAS

అఖిలభారతవర్షియ వర్షాశ్రమ స్వరాజ్యసంఘ ద్వితీయవార్షికసమావేశము

(1930 డిసెంబరునెల కడపటివారమునందు)

భాన్ దేశమునందు జలగాంధీగరమునందు జరుగును.

వైశేడతో ఒకరాజకీయసంస్థ కాశీక్షేత్రమునందు స్థాపించబడినది. ఆయామతములవారికి వారిని తగిన గౌరవము లిందు ఆచరింపవలయునని నిర్ణయింపబడిన మతధర్మములందు భేదములు బలమైనవనిగా ప్రవేశము కలుగజేసికొనుటను నిరసింపచు, ఆరికముగను రాజకీయముగను సభ్యులు నకు నెలయు అభివృద్ధికరము లగు అన్నివిషయములందు ఈసంఘము పని చేయును. ఈసంఘమునిమిత్తము ధర్మశాస్త్రములను శ్రీద్రావిడ లక్ష్యశాస్త్రముగాను, తత్త్వము లగు వ్యాఖ్యానాచార్య రాజేశ్వరశాస్త్రముగాను నిరంతరము దేఖాటనము సల్పుచు ప్రచారము నొనగల్గుచున్నాడు. శ్రీలక్ష్యశాస్త్రముగాను ఇచ్చును కాశీక్షేత్రమునందు సకలశాస్త్రపారంగతులయి వాసిగాంచియున్న పండితశ్రేణుమున దొకరు ప్రభుత్వమునందు మతాచారములను ములందు మేము జోక్యము కలిగించుకొనమని చేసినవాగ్దానము నతిక్రమించి కారదానివాహుభుజిల్లు ప్యాంకటయి తొడ్పడినందులకు ప్రభుత్వము వారి చర్యయందు తమకు గల అసమ్మతిని తెలుపుకయి సార్వభౌమమైన తమయిన మహానుభావ ధ్యానితరచును వారిని గడి విరాళమును వదిలివేటికల. బొంబాయినగరమునందుగల యొకధర్మాభిమాని యగు శ్రీమంతుడు ధర్మశ్రవణార్థము ఒక మోటారుబస్సును శ్రీకాష్ఠ్రిల వారి కోసంగా, వారు నమరు 4 మాసములనుండి తమను విద్యావినయోత్సాహపడలందు తండ్రిని మించిట్టి వ్యాఖ్యానాచార్య రాజేశ్వరశాస్త్రమును పుట్టుకున్నాడు వాటిగొందలు పండితులన్ను గలిసి మహారాష్ట్రదేశమునందు ధర్మశ్రవణము నొనగల్గుచున్నారు. మహారాష్ట్రదేశమునందుగల బాదాపు అన్ని నగరములందు వర్షాశ్రమస్వరాజ్యసంఘమునకు కాఖా సభలు పంపించబడినవి. ఈసంఘముయొక్క ప్రథమవార్షిక సమావేశము గతసంవత్సరము లాహోరునగరమునందు జరిగెను. ద్వితీయవార్షిక సమావేశమును కాశీక్షేత్రమునందే జరపవలసింది. కాని శ్రీ లక్ష్యశాస్త్రముగాను మహారాష్ట్రదేశమునందు ధర్మశ్రవణము చేయుచుండుటచేత ఆత్మశాస్త్రపండితులగు వర్షాశ్రమ ధర్మాభిమానుల ప్రార్థనను నిరకరింపబడక భాగదేశము నందుగల జలగాంధీమనందు డిసెంబరునెల కడపటివారము లో జరప నిశ్చయించిరి. తమతమ మతాచారధర్మములను కాపాడుకొనుచు దేశాభివృద్ధిని కావలయునను తలంపు మహా శయ్యలందరు సభకు పోయి సమావేశమందు పాల్గొని దేశసేవ నొనర్చెదరుగాక.

క. మార్కండేయశర్మ

తుపాను , అడయారు దివ్యజ్ఞాన కళాశాల

28 వ తేదీ రాత్రివేళైన తుపానువల్ల మా దివ్యజ్ఞాన కళాశాలకు చాలనష్టము వాటిల్లెను. వాటిరాత్రి మా కళాశాలలో 7 దుక్కల పర్మము పడినది. అక్కడ నన్న కొట్టుకులు ఒకటి తడవత నొకటి పడిపోసాగెను. మేము ఆ రాత్రియంతయు ఒకకొట్టుమునుండి యింకొకకొట్టుమునకు మారుచు, అది పడి పోవుటకు సిద్ధముగానున్నప్పుడు మా పడకలకు అక్కడ నేపడలి పరుగెత్తిపోవుచుంటిమి. ఆ రాత్రి యంతయు విద్యార్థులమగు మేమును మా పుష్కరధారములను నిద్రలేక వానగాలివలన నిలుచుటకు తగిన స్థలములేక శ్రమపడితిమి.

విద్యార్థులను ప్రాణాపాయమునండి తొలగించుటకు ఆ రాత్రికాలమున, నిదురప్రాప్తున యుపాధ్యాయులు చూచిన బాగ్యత్రవర్ణ వాతీతము.

మరుదినమునందు మే యుపాధ్యాయులు సభమాడి తగు సదుపాయము లొనకూర్చునరకు పాఠశాలను మూయుటకొరకు నిర్ధారణజేసి విద్యార్థి, విద్యార్థికులకు తమతమ స్వస్థలములకు పంపివై చిరి. ఎప్పటివలె సౌకర్యములకు కల్పించుటకు అనగా పడిపోయినకొట్టుములను సరిచేయుటకు కనీసము ఒకమాసము పట్టు నరయు 7, 8 వేల రూపాయలు వ్యయ మునననియు అంచనా జేయబడెను.

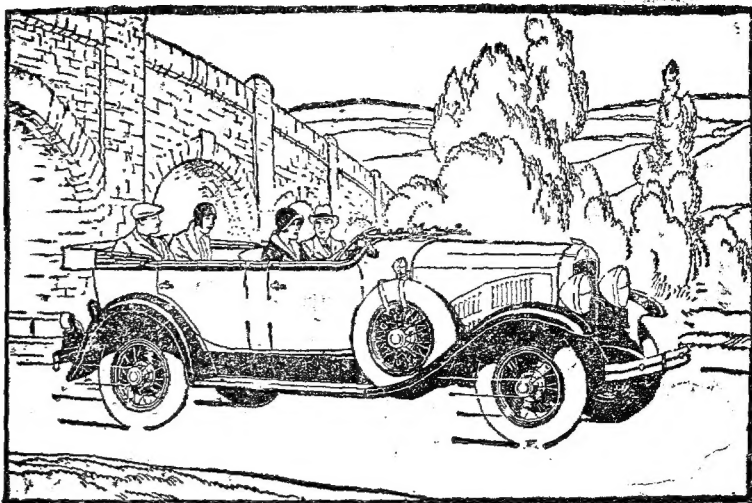
వాటిరాత్రి దైవకృపవల్ల కళాశాలలోని ఏరికిని ఎవిధ ఘన అసాయమును కలుగలేదు.

“ఒక విద్యార్థి”

ఖాదీ ప్రచారము

కాకినాడ, డిసెంబరు 3:— మొన్న ఆదివారము (7.12.30) నాడు వాడుక ప్రకారము కళాశాల విద్యార్థులు కాంగ్రెసు సేవకులు, స్త్రీలు గలిసి యీ పట్టణములో ఖద్దరు ప్రచారము సాగించిరి. రెండువందల యిరువది రూప్యములు విలువగల వస్త్రములు విక్రయింపబడెను. 20 దినములలో ను మారు వేయిరూప్యముల ఖద్దరు అమ్మబడినందులకు, ప్రచార కులును, ఆదరణతో గొనుచున్న పోతులు స్తుతిపాడుదు. (ఒకవిలేజిరి)

REO*

యజమానులు పనియందును,
సౌకర్యమునందుగూడ యానందించగలరు

రియో యజమానులకు యిది చేయవలసి రెండు రెట్లు విలువగలిగి యున్నది. ఎందుకంటేనగా యితర వాటివలెనే యిది గూడ సౌకర్యము, మితవ్యముల నిచ్చి, దీర్ఘ కాలము పని చేయగలిగి యున్నది.

మీకు దీర్ఘమైన డ్రైవింగ్ స్పింగ్లు కావలసియున్న సడదు రెండును రియోనందు గలవు. ఇతరవాటియందు తేనెట్టివి, దీనియందు గలిగినవనగా ప్రత్యేక వికాలవైన పరుపులు, కాష్టు యంచుకొనుటకు వికాలప్రదేశము, లోభాగము విశ్రాంతిగ నుండి దూరపు ప్రయాణములకు ప్రత్యేక సౌకర్యములు కలిగి యున్నది.

అర్. ఇ. ఓ. అనునవి రాన్ ఫమ్ యీ ఓల్లు అనువాని సంక్షిప్తాక్షరములు. వీరు మోటారు పరిశ్రమయందగ్రస్తానము వహించిన రియో మోటార్ కార్ కంపెనీ స్థాపకులును, ప్రస్తుతము డైరెక్టర్ల బోర్డునకధ్యక్షుడుగ నుండియున్నారు.

మద్రాసు వేర్ హౌస్

168

మోంటూరోడ్డు,

మద్రాసు

REO MOTOR CAR COMPANY - LANSING

ప్రూడెన్షియల్

1930

బోనసు

31-12-30 తేదీని అమలులోనున్న లాభము కలిసిన పాలసీలన్ని టికిని ఒక వాయిదా

ప్రీమియము చెల్లింపబడియుండినను పంచివెట్ట బడును.

తమిళ వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.
THE PRUDENTIAL ASSCE. CO., LTD.
CLIVE BUILDINGS, CALCUTTA
or to
BRANCH OFFICE:
C/O GILLANDERS ARBUTHNOT & CO.
POST BOX NO. 261,
NORTH BEACH ROAD, MADRAS.
INSPECTORS: V. R. JANAKIRAMA IYER,
THE CRESCENT, MYLAPORE.
S. N. K. SUNDARAM, BEZWADA.
SPECIAL AGENTS: PEIRCE LESLIE & CO.
V. 21.
CALICUT, SOUTH INDIA.

నేడే ప్రూడెన్షియలునందు భీమాచేయుదు

రాండులేబిలుసభ గవర్నరుల ప్రత్యేకాధికారము

'అధికార' మంత్రి నియామకము

రెండవ ఉపసభ్యులలో చర్చ

(రూపుల ప్రత్యేకాధికార-కామీషన్లు)

లండన్, డిసెంబరు 9 (రాత్రి 10 గం. 33 నిమిషములు):—గవర్నరుల కొ సంగ వల ని ప్రత్యేకాధికారములను గూర్చి యే, రెండవ ఉపసభ్యులము (రాష్ట్ర)రాజ్యాంగ ప్రకాశికా నిర్ణయపరిషత్తు వారు తమ ప్రత్యేక సమావేశములో నేటిరాత్రి ప్రత్యేకము ముఖ్యముగ చర్చించియుండినది తెలియుచున్నది.

ప్రభుత్వోద్యోగులను మంత్రులనుగా నియమించునవలెనను ప్రతిపాదన ప్రతిఘటించబడుట

ప్రభుత్వోద్యోగులను మంత్రులనుగా నియమించుట కధికార మొసంగవలెననునాచన నత్యధికసంఖ్యాకులు ప్రతిఘటించిరి. హైందవ రాజ్యాంగవిధానముందు మార్పుగలుగుచున్న సమయమునందే ప్రభుత్వమంత్రులను నియమించునధికారముండుట విశిష్ట యుపయుక్తముగ నుండవచ్చునని వాదించబడెను. అసాధారణ పరిస్థితులందే యాయధికారము వినియోగింపబడవలయునని యంగీకరింపబడెను.

ఏయొక ప్రభుత్వోద్యోగినినను మంత్రిగా నియమించవలయుననినా తమ తన యుద్వేగమును వదులకొని, కాననసభ కేసును కొనబడవలయునని యికిందరభిప్రాయపడిరి.

అధికసంఖ్యాకుల అభిప్రాయము

అట్టి సందర్భములందైనను సరే, ప్రభుత్వోద్యోగులను మంత్రులనుగా నియమించరాదనియే సభ్యులలో చాలమంది అభిప్రాయపడిరి.

మంత్రుల సలహాను గవర్నరు మీరుట

తనమంత్రముయొక్క సలహాకు వ్యతిరేకముగ సంచరించుటకు సాధారణముగ మాడ గవర్నరునకు ప్రత్యేకాధికారముండవలయుననెడి ప్రశ్నవిషయములో అభిప్రాయభేదము ప్రబలెను. కాని రాజ్యాంగ యంత్రము పనిజేయ మానినచో గవర్నరున కసంపాదకార ముండవలయునని యంగీకరింపబడినది. ఆ యధికారముయొక్క పరిమితినిగూర్చి మాత్రమే భేదాభిప్రాయము కాననయ్యెను. అయ్యది బాగ్ త్రిగ నిర్వచించబడవలయునని యు, గవర్నరున కయ్యది చెందుటయు స్పష్టీకరింపబడవలయుననియు సభికులు సామాన్యముగ నభిప్రాయపడిరి.

పెద్దలసభ

రాష్ట్రములలో రెండవ కాననసభను స్థాపించవలయుననెడి ప్రశ్నను సూతనరాష్ట్ర కాననసభలే పరిష్కరింపవలసినది యపసభ్యులలో సభిసంఖ్యాకుల యభిప్రాయము.

వచ్చేవారము సమావేశమగు రాండులేబిలు సభకు నివేదిక గానియటకై యాయుపసభ్యులవారు 12 వ తేదీకి తమ చర్చలను ముగింప నభిలషించుచున్నారు.

క్రిస్టమస్ దినములలో ఒకవారమురోజులు సభ

జరుగదు

లండన్, డిసెం 10:—ఇప్పటికింకను రాండులేబిలో సభ ప్రతినిధుల స్థితి చీకటి పికారుగానే యున్నది. కాని ఒక్కసంగతి మాత్రము నిశ్చితమైనదని మాప్రతినిధి తెలుపుచున్నాడు. ప్రధాన సమస్య తనో యొక పరిష్కారమునకు వచ్చినచోకాని సమావేశము ముగింపబడదని ప్రతినిధుల కొకనిశ్చయమైన బాధానము లభించినది. క్రిస్టమస్ సంవత్సరాదిపండుగ దినాలలోమాత్రము ఒక వారమురోజులు సమావేశము యుండవుననెడి యిది మరల జనవరిలో సభ సమావేశమై ఆ నెల 15 వ తేదీవరకు సాగును.

బర్మా ప్రతినిధుల యాందోళనము

ఈ లోపుగా ఎల్లయినను బర్మావిభజనమునుగూర్చిన ప్రయత్నములను సాధ్యమైనంతవరకు ముందుకు నెట్టుకొనిపోవలెనని బర్మా ప్రతినిధులు తొందరపడుచున్నారు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు బర్మా విభజననుగూర్చి యొక ప్రత్యేక ప్రకటన గానింపవలెననియు, అందుమూలముగా రాండులేబిలో సభ ప్రస్తుత కార్యక్రమములో చూపు గలిగించి బర్మా ప్రభుత్వ విధానమునునెట్లనే తరువాత చేయుట కనకాశము గల్పింపవలయుననియు బర్మా ప్రతినిధులు పలుకుచుచున్నారని తెలియుచు

న్నది. కాని ప్రభుత్వము సిద్ధిగూడ ఈ సందర్భమున కిష్టముగానే ఉన్నది. బర్మా ఉపసభ్యులవారు విభజన సిద్ధాంతమును రాండులేబిలో సభయందు బెట్టువలెనని మాత్రమే తీర్మానించియున్నాడు. ఈ సందర్భములో, వెంటనే యెట్టి మరణమును లేకుండ బర్మావిభజనము జరుగవలయుననునంతయును, రిఫరెండ్ ప్రభుత్వసభ్యులలో అభిప్రాయ భేదము వచ్చినప్పుడు (ఒక ప్రశ్నను అధికసంఖ్యాకులను ఓట్లపై నిర్ణయమునకు వదిలిపెట్టుట) వద్దతి ప్రకారము బర్మా ప్రజల నిర్ణయమునకు వదిలివేయవలయునని యిద్దరు బర్మా ప్రతినిధులు నూనించిరి. కాని బర్మా గవర్నరు సర్ చార్లెస్ ఇన్నిస్ గారికి తగ్గిత మీ గూఢానవు లేడు. ఈయన బర్మావిభజనవాదులలో, ప్రముఖుడు. అందుచే ఇన్నిస్ గారి సహానుభువులు బర్మావారు తమపట్టుదలనెత్తించుకొని ప్రభుత్వమువారిచే ప్రకటనము జేయించుకొనుట కనకాశములుగలవని తెలియుచున్నది.

హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ

హిందూమహమ్మదీయ ప్రతినిధుల ప్రత్యేక సమావేశము లూరక జరుగుచునేయున్నది. బెంగాల్ ప్రాంతములో ఈ సమన్వయ పరిషత్తు రెండు పట్టణ యాలోజింతులకై మహమ్మదీయతరులను ప్రతినిధులందరు నొకసభ గానింపకొనిరి. కానన సభలో మహమ్మదీయుల ప్రాతినిధ్యము కాననసభ మొత్తము సభ్యుల సంఖ్యలో నిన్నవంతయు అతి యుండవలసినది? లేక దేశీయుల యెన్ని కలకు వదిలివేయబడిన సానముల సంఖ్యనుబట్టి మాత్రమే అది యుండవలసినది? అను ప్రశ్న యిక్కడ ప్రధానముగా పరిణమించినది. ఇందు రెండవ పద్ధతికి యనుసరించినచో, ప్రస్తుతము పంజాబు విశ్వయమున అమిలులో నున్న నూటికి 54 వంతుల లెక్క ప్రకారము, పంజాబు కానన సభ మొత్తము సభ్యుల సంఖ్యలో నూటికి 45 వంతుల మాత్రమే మహమ్మదీయులకు లభింపవలెనని అర్థమగును. ఇది యూరపియన్లు మున్నగు నితర సంఘములవారికై ప్రత్యేకింపబడిన 16 సానములకు పోను.

బెంగాల్ హిందూ ప్రతినిధులు ఈ నూతనను ప్రతిఘటించిరి. ఇందువల్ల బెంగాల్ కాననసభలో యూరపియన్ల కొక లేనిప్రాముఖ్యము వచ్చి వారి ఓట్లపై వ్యవహారము లన్నియు సాధారణవిషయమందలసిన స్థితి వచ్చునని వీరి వాదము కాని తక్కిన ప్రతినిధులు మాత్రము ప్రేరేపించునాచన ననుసరించివో పరిష్కారము సులభమగునని యభిప్రాయపడుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

ఎల్లయినను ఫెడరల్ ప్రభుత్వమునకు జెందిన ఉత్తరంఘమువారి కార్యక్రమము ముగియునరకును మైసూరిలో సమన్వయ జెందిన ఉత్తరంఘ మేర్పడదు. ఎందుకనగా, ఫెడరల్ కమిటీవారు తమ నివేదికను ప్రకటించిన తరువాత గాని సాంకే ప్రభువుగారికి మైసూరిలో ఉత్తరంఘమున కన్యకృత వహించుటకు వీలుండదు. (బ్రిష్ సర్వీస్.)

కావలెను:—నెల 1 కి రు 107-20-200 వేర

మాత్రమ ప్రతిజిల్లాలోను యుగములు నొక నెర్పాటుచేయుటకై అనేక ఇన్ స్పెక్టరులు కావలెను. ఉద్యోగము నివృత్తిర్యానింపబడునరకు ఖద్దన భేషి నివృత్తము. వివరములకు:—

Messrs. Prudential Bank (India) Ltd.,

దోమ—తెరలు

పూర్తిగా

స్వదేశి గుడ్డతో

తయారుచేయబడినది

విక్రీ-తి దృఢమైన తెల్లని స్వదేశి నెట్టింగ్ దోమలు యేమాత్రము మూరవీలులేనట్టిది, గాలి చక్కగా ప్రవహించ వారిగలదు. నై, దిగువకట్టి గాను, నాజాకుగాను, స్వదేశి లాంగ్ క్లాత్ తో కట్టబడినది.

జాకెట్లు తెలుపు ఎత్తు 18 ఇంచు. అ. వై
6 అ × 3 అ × 4 1/2 అ ... 5-15-0
6 అ × 4 అ × 4 1/2 అ ... 6-11-0
7 అ × 3 1/2 అ × 5 అ ... 7-11-0
7 అ × 5 అ × 5 అ ... 9-0-0

వ్యాకింగ్ ఇనాం. తపాలఖర్చు ప్రత్యేకం
ఇతర యేనైనానందు కామనినను అర్హులైన 24 గంటలలోగా తయారుచేసి పంపబడును.

ధారాశ్రమైన కమిషను వద్దతిస్తే
ఫంచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలెను.

THE UNION TRADING CO.,
166/163, Harrison Rd., (M), Calcutta.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం దినంబరము 11-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

బియ్యము బస్తాలు		
మసూది లెకాబిలి	,, 45 కంబరు	12 30 13 40
నెల్లూరిలి	,, డిల్ 42	,, 12 14 0 13 00
కిల్లి	,, డిల్ 46	,, 14 00 15 30
కాసులు	రా. 164 బస్తా 1-8	,, 8 12 0 9 00
సున్నలు	,,	,, 14 00 15 00

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు బస్తా 1-8 ర 205	,,	11 0 0	12 0 0
సెనగలు ,, డిల్	,,	10 0 0	11 8 0
సెనలు ,, డిల్	,,	11 0 0	12 0 0
సెనుములు ,, డిల్	,,	18 0 0	19 0 0
ఉలములు ,, ర 195	,,	6 8 0	7 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె కా 1-8	,, 105 00 110 00
నెయ్యి మ 1-8	,, 14 00 19 00
సెన సెనగవచ్చ కా 1-8	,, 29 00 31 00
సెన సెనగనూనె గానగ కా 1-8	రు 88 మి. క. నూనె 65
అమడనూ కా 1-8	90 00 92 00

4. చిల్ల రవస్తువులు

చాయవశువు కా 1-8	70 0 0	78 0 0
కూరవశువు ,,	40 0 0	42 0 0
మీరవశాయలు (సంబూరు) కా 1-8	67 0 0	84 0 0
ధనియలు ,, కా 1-8	80 0 0	85 0 0
నూనెచాయకట్టు నీలియందు ముఖ్యు 1-8	రు 40	రు 45
జుల్లము కా 1-8	రు 21 0 0	25 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-8	,, 22 12 0	28 0 0
చింతనూ కా 1-8	,, 24 8 0	30 0 0

5. ఇనుము

వట్టారకం కా 1-8	,, 27 00 27 80
చదరం	,, 24 00 28 80
రవుండ	,, 22 00 28 00

6. నూలు

నెం 20 తెల్లని సింహం యాతె	రు 5 50
నెం 6 ,, కలూరి	8 40
నెం 8 1/2 ,,	,, 3 12 0
నెం 10 1/2 ,,	,, 4 4 0
నెం 14 1/2 ,,	,, 6 8 0
నెం 40 రాడి	,, 6 18 6
నెం 4 తెల్లని మసీదు	,, 2 10 0
44 సాంజో	,, 4 0 0
నెం 20 1/2 బమ్మరు	,, 4 9 0
నెం 20 1/2 చీలికెట్	,, 5 0 0
నెం 20 1/2 తిరుచురు	,, 4 7 0
నెం 24	,, 4 15 0
నెం 28	,, 6 0 0
నెం 30 చిన్న కెట్టె (తిరుచు)	,, 3 0 0
కోలాకా-నెం 24	,, 5 8 0
,, నెం 12 1/2	,, 3 12 0
,, నెం 6 1/2	,, 2 11 0
,, నెం 22	,, 5 6 0
రెండుజింకలు నెం 20 1/2	,, 4 9 0
,, నెం 22 1/2	,, 4 12 0

7. లోహములు

నెం 100 కులం 1-8	రు 47 00 50 00
జులూరు కులం 1-8	,, 21 80 21 13 8
సరసు 1-8	18 90
ఇల్లడి కా 1-8	,, 194 00 196 00
రాగి కా 1-8	,, 240 00 242 00

8. రంగులు

అతిమెలు సిల్వరులూండు అలివరయిన్ సింహంనూర్లు	
,, నీలిరంగు 1 రతి	0 10 0
,, 14 రకులం	1 10 6
,, 28 రకులం	1 10 9
,, 55 రకులం	1 8 3
,, 1 అండురు	1 8 9
రంగులుపాన్లుపాన్లు-వేరతో అనగా (అర్జి-రంగు)	1 8 9
కాంగో 8 8	

కన్ననూరు చెరసాలలో రాజకీయ ఖైదీలు వేలిముద్రలు వేయుటకు నిరాకరించుట

ఇందులకు వారికి విధింపబడిన అదనపుశిక్షలను రద్దు చేయుచు మదరాసు గవర్నరు మెంటువా రొక ఆర్డరును ప్రకటించుట

మదరాసు, డిసెంబరు 10:—కన్ననూరు చెరసాలలో శిక్షననుభవింపచున్న యీ దిగువవివరింపబడిన ఖైదీగల రాజకీయ ఖైదీలు వేలిముద్రలు వేయవలెనని చెరసాలలోని యాద్యోగులు కోరగా రాజకీయ ఖైదీలు నిరాకరించిరి. అందులకు వారికి అదనముగా శిక్ష విధింపబడెను. ఇందులకు అదనముగా విధింపబడిన శిక్షను మదరాసు గవర్నరు మెంటువారి పుడు రద్దుపరచిరి.

ఈ దిగువవివరింపబడిన ఖైదీగల 31 మంది సత్యాగ్రహ ఖైదీలు కన్ననూరు చెరసాలలో వేలిముద్రలు వేయటకు నిరాకరించిరి. వారిపైని శిక్ష వేయబడెను. చిరకాల స్తవనశీలము మేజిస్ట్రేటు యీ శిక్షను విచారించి, వారికి అదనము శిక్షలను విధించెను. అని తెలుపబడిన గాన 1918 క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోడు 401(1) క్లౌజు ప్రకారము తమకగల ఆధికారమును బట్టి యీ అదనము శిక్షను మదరాసు గవర్నరు మెంటువారు రద్దుపరచిరి;

ఆర్. వేంకటరామయ్య, పి. గోవిందను (చెరి 2 నెలలు) శి. అనందమునాయుడు శి. రామనికేటపు, పి. సూర్య ప్రకాశరావు, కాసిపతి లక్ష్మణరావు శి. టి. వికట, డి. రామను నంబియాడు, టి. వి. చతుర్వర్ణి నాయుడు, పి. కృష్ణను వణిక్కడ, పి. శి. శేకర పిళ్ళా, కె. పి. కున్య రామను నంబియాడు, పి. శి. శేకపిళ్ళ, పి. శి. రామకృష్ణ, ఎం. వి. చాతుర్వర్ణి నంబియాడు, పి. జి. బాలకృష్ణపిళ్ళ, పి. వి. ధామను ఆర్. నారాయణను, పి. కృష్ణను కురుపు, పి. వి. పద్మనాభ పిళ్ళ, పి. పాన్నప్ప, పి. రాజు, వై. కృష్ణను పి. శి. గోవిందను, పి. పి. పయ్యను మహమతు పి. కృష్ణను నాయుడు, ఎం. టి. చాటు, ఓ. గోపాలకాంతను, ఎం. పి. గోవిందపనికరు ఎం. గోపాల కురుపు పి. కృష్ణను నాయుడు, ఎ. యెం. బామోదరను నాయుడు (చెరి ఆరు నెలలు) గార్లు.

చెరసాలలో గాంధీమహాత్ముని స్థితి

కాకా కల్లెరుగారి ప్రకటన
బొంబాయి, డిసెంబరు 10:—విల్లి పార్లేఖాదీ సభ్యులు వారియేర్పాటు ప్రకారము జరిగిన బహిరంగసభలో కాకా కల్లెరుగారు దుపన్యసించిరి.

కల్లెరుగారుగూడ ఎరవాడ చెరసాలలోనే శిక్ష ననుభవింపిరి. అప్పుడు కల్లెరుగారు మహాత్మునికి తోడుగానుండునట్లు దొరతనమువారేర్పాటు చేసిరి. అప్పటినుండియు కల్లెరుగారు మహాత్ముని గదిలోనే నివసించుచుండిరి. కల్లెరుగారు రిటీనలనే విడుదల చేయబడిరి.

“భవకీర్తి మైనవారిని తోడుగానుండునట్లు మహాత్ముని నకు దొరతనము వారను మతి నియ్యలేదు. దొరతనము వారే తమకు తోచినవారిని యేర్పాటుచేసెదరు.

నేను మొదట ఎరవాడకు వెళ్లి నపుడు మహాత్ముడు యే మాత్రము పనిచేసినను చాల అలసట కలుగుచుండెను. గాంధీ మహాత్ముడు తన కాలమునంతను రాట్నమును తిప్పటయందే వినియోగించుచుండెను. వెనుక 1922 లో మహాత్ముడు శిక్ష వేయబడినపుడు ఆయనదినమునకు 14-15 గంటలు గ్రంథములను చదువుచుండెను. ఈసారి నూలువడుకటయందే ఆయనకు అసక్తి అధికమైనది. ఇప్పుడు ప్రతిని కుశ్రపరచి యేకులగుడ చేయుచుండును.

పల్లెను వర్జించుట
పోలీసువారు ప్రజలకు లాటిలతో కొట్టుచున్నారను వార్త మహాత్మునకు తెలిసిన వెంటనే మహాత్ముడు పండ్లను తినట మానివేసెను. ఇప్పుడు కొద్దిగా ఉధృరపు సభ్యులు పాలను మాత్రమే పుచ్చుకొనుచున్నాడు.

ఇది మహిళాయుగము.
బొంబాయిలో స్త్రీలు చేయుచున్న పనికి మహాత్ముడు చాల సంతసించెను. ఇది మహిళాయుగముని మహాత్ముడనెను.

పత్రికలు
హిందూపత్రికను (మదరాసు) బొంబాయి క్రానికలు పత్రికను, టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రికనుగూడ మహాత్మున కిచ్చుచున్నాడు, అని కల్లెరుగారు తెలిసిరి. (హిందు)

విశాఖ, నావికా. సిమెంటే సామానుకుల
వీకంసి చబిల్ దాన్ అందు సన్యు
సిమకమలములు, నగలవర్తకులు
2 112, 118 చైనాబజారులోడు, మద్రాసు.

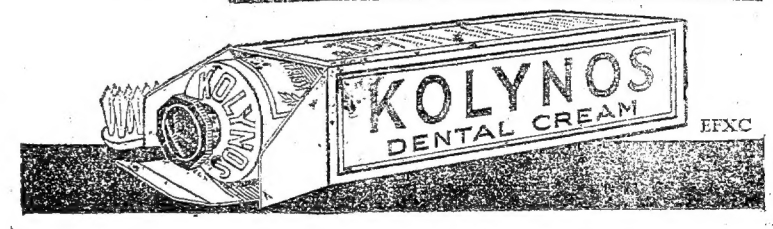

మీరు నవ్వునపుడు సొగసుగానుండునా? సో. మంగళ. బుధ.
క్రమమైన లతాణములు సౌందర్యముగలవారు వారముడు రి కరములు
సొగసుగానే యుండురు.

కాని యేమిటి దంతములు మచ్చల తోను పసుపపునిపాచితోను కళ్ళను మున్నదో అమోఘతము నివ్వరొజ నను.
దంతముల మాతీస్యమును పోగొట్టి పళ్ళ పళ్ళు తెల్లగా మెలుకుటకు యెంతో మార్గము పసుపపుని పాచిని పోగొట్టునట్టియు శుష్కపట్టుటకు వారణాశివమైన విశక్రియలను వాడకమునకర్పణ జేర్చి పైనినుకే వాడుడు.
సాధారణమయిన దంత దౌర్జన్యము యీవని చేయబాలవు. దంతవైద్యులం దగును చెడ్డనట్టి, దివ్యమైనవగుములు గల కొలినానును పొడవైనయెచున్నాడు.
మనోహరమైన రుచి, చెడనిమరుళును ప్రతిపందినందున ప్రవేశించి, విక్రీలి శుభ్రముగా దంతములను పరిశుభ్రపరచుచున్నది.
మీకు దంతములు తెల్లగాను ప్రకాశవంతముగా నుండగోరిన కొలినానునే వాడుడు.

ఈ కాపనును పరిశీలించి ఉచితముగా పంపబడు ట్యూబులకై 2 ఆణాల స్టాంపుతో పంపుకొనుడు.

డేటాక్ ప్రైవేట్ లిండు కో., లిమిటెడ్.
పోస్టుబాక్సు నెం. 778 బొంబాయి
0-2-0 ఆణాల స్టాంపును ఇందువెంటి పంపి యున్నాను ఉచితముగా పరిశీలించి పంపునట్టి కొలి వాన్ డేటాక్ క్రిమి ట్యూబులను పంపవలెను.
పేరు.....
పి.డి.....
హౌస్ నెం.....

కేరళ సత్యాగ్రహసంఘము అక్రమసంఘము

మదరాసు గవర్నరు మెంటు ప్రకటన

దిలీ నంబర ఫోర్ట్ నెంబుబార్డ్ గెజెటు
1930, డిసెంబరు 6:—కల్లికోటలో ప్రధాన కార్యాలయము కేరళసత్యాగ్రహసంఘమును పనిచేయుచున్న కేరళసత్యాగ్రహసంఘము మనుషేగల సంఘమును దీనికి చేరినట్టి సత్యాగ్రహాలు లేక నలుబేరులు అనబడు మనుష్యులను కానకోల్లంఘనమును జరుపుచుండుటచే లా ఆర్డరుల కల్పింతురమును కలిగించునట్లుగాను యిండియను క్రిమినలు లా ఆ మెంటుమెంటు చట్టము రెండవభాగము 16వ సెక్షను (1908-14వ చట్టము 1920-38వ చట్టము) ప్రకారము యీసంఘమును యీమనుష్యులనుగూడ అక్రమసంఘమేయని మదరాసు గవర్నరు మెంటువారు ప్రకటించుచున్నాడు.

సి. డబ్ల్యు. ఇ. కాటను, ఛీఫ్ సెక్రెటరీ.

కేరళ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము అక్రమ సంఘము

మదరాసు గవర్నరు మెంటు ప్రకటన

నంబర 314—ఫోర్ట్ నెంబు బార్డ్ గెజెటు
1930, డిసెంబరు 6:—మలబారుజిల్లాయం దంతలను పని చేయుచున్న కేరళరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము మనుషేగల సంఘమును దీనికి చేరినట్టి సత్యాగ్రహాలు లేక నలుబేరులు అనబడు మనుష్యులను కానకోల్లంఘనమును జరుపుచుండుటచే లా ఆర్డరుల కల్పింతురమును కలిగించునట్లుగాను యిండియను క్రిమినలు లా ఆ మెంటుమెంటు చట్టము రెండవభాగము 16వ సెక్షను (1908-14వ చట్టము 1920-38వ చట్టము) ప్రకారము యీసంఘమును యీమనుష్యులనుగూడ అక్రమసంఘమేయని మదరాసు గవర్నరు మెంటువారు ప్రకటించుచున్నాడు.

అనబడునట్టి మనుష్యులను కానకోల్లంఘనము జరుపుచుండుటచే లా ఆర్డరుల కల్పింతురమును కలిగించునట్లుగాను యిండియను క్రిమినలు లా ఆ మెంటుమెంటు చట్టము రెండవభాగము 16వ సెక్షను.

(1908-14 వ చట్టము 1920-38 వ చట్టము) ప్రకారము యీ సంఘమును యీ మనుష్యులను గూడ అక్రమ సంఘమేయని మదరాసు గవర్నరు మెంటువారు ప్రకటించుచున్నాడు.
సి. డబ్ల్యు. ఇ. కాటను, ఛీఫ్ సెక్రెటరీ.

సత్యాగ్రహీలగు యువకులు బోర్స్ లు దట్టము

మేజిస్ట్రేటులు రిపోర్టులను పంపవలెనని ఆజ్ఞాపించుట
మదరాసు, డిసెంబరు 10:—కానకోల్లంఘన మొనరించినందులకు కారాగృహమున శిక్ష విధింపబడినవారిలో 21 సంవత్సరములకు తక్కువవయసుగలవారిలో యువకులసంఖ్యకు బాలురసంఖ్యను వారికంతకాలము శిక్ష విధింపబడినదియును, 12 యేండ్లకు తక్కువవయసుగలవారు చేసినచేరములు సంగ్రహ సమాచారమును వాడు సర్టిఫైకునూల్సులో యంతకాలము ఉడవలసినదియును తెలుపునట్టి రిపోర్టులను జిల్లా మేజిస్ట్రేటులను రాజధాని మేజిస్ట్రేటులను వెంటనే మదరాసు గవర్నరు మెంటు వారికి పంపవలెనని దొరతనమువారు రాజ్ఞాపించినది తెలిసినది.

“సత్యాగ్రహ మొనర్చిన యువకులను బోర్స్ లు యిస్తే ట్యూట్యును పంపించునాడరు అని అడ్వొకేటుజనరలుగారు తెలిపియుండుటచే క్రిమినలు ప్రొసీజరు కోడు 401 వ క్లౌజు ప్రకారము చర్య జరుపుటకే దొరతనమువారి పు డిటుల వాజ్ఞాపించినది తెలియుచున్నది.
(హిందు)

రాండుటేబిలునభాసమాచారములు

ప్రధానమంత్రి యిండియా మంత్రి మున్నగువారు హిందూమహమ్మదీయసమస్యను పరిష్కరించుటకు పూనుకొనుట

బర్మాకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనమును యూరప్‌పిగారు కోరుట

మాంఛెస్టరుగార్డియను పత్రిక పోలీసువారిచర్యలను నిరసించుట

వెసిడెంటు విల్సనుగారికూతురును అల్లుడును హిందూదేశమునకు వచ్చుట

హిందూ మహమ్మదీయ సమస్యను త్వరలో పరిష్కరింపగోరుట

నేడు జరిగిన సభకు ప్రధానమంత్రి ఇండియామంత్రి

అటార్ని జనరలుగార్లు కూడ వచ్చుట

లండను, డిసెంబరు 10—రాండుటేబిలున హిందూ మహమ్మదీయ సమస్యను పరిష్కరించుటకు చాల శ్రద్ధగా పని చేయుచున్నాడు. ప్రధానమంత్రి రామేష్వర్ ప్రసాద్ గారును, ఇండియా మంత్రి వెడ్డెవుడును ముఖ్యము అటార్ని జనరలు జులెసు గారును కూడ యీ విషయమున చాల శ్రద్ధ వహించుచున్నారు. నేడు మధ్యాహ్నము బ్రిటన్ మంత్రివర్గ కార్యాలయమున (10-డౌన్‌స్ట్రీట్) సభ జరిగినది. ఈ సభకు ప్రధానమంత్రియూ, ఇండియా మంత్రియూ అటార్ని జనరలు, బ్రిటిషు ఇండియా ప్రెసిడెంటులందరూ కూడ వచ్చిరి.

వివిధ మతములకు సంబంధించిన సకల విషయములనుగూర్చియును మూడు గంటలసేపు చర్చ జరిగినది. హిందూప్రతినిధులను మహమ్మదీయప్రతినిధులను వెనుకటి కథలలో వెల్లడించిన భాసమున యీసభలోకూడ వెల్లడించిరి. శత్రుకూడ చర్చలు జరుగును.

సభకు వచ్చినవారి పేర్లు

మహమ్మదీయులు:—పి. హై. ఆగాఖాను, సర్ మహమ్మదువఫీ, ఖుజనీ ఎం. ఏ. జిన్నా, సర్ నుల్లాను అహమదు, మాలానా మహమ్మదాలీ, ఫజలులహాకు, గార్లు, హిందువులు:—సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారు, డి. జి. వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రి, సర్ చినునలాలు సెటిలవాడు, సి. వై. చింతామణి, ఎం. ఆర్. జయకర్, డాక్టరు బి. ఎస్. మాంజీ, రాజానరేంద్రశాస్త్రి, ప్రొ. వా. వంద్రపత్రిక, ఎన్. బాసుగార్లు యీసభలో పాల్గొనిరి.

చర్చింపబడిన విషయములు

1. సమిష్టి నియోజకవర్గములాలేక క్వెస్టినియోజకవర్గములాలే? 2. ప్రత్యేక భాసముల సేర్పరచుట కిట్లాగముల నిచ్చుటకు పూచీబడుట మన్నన విషయములగుగూర్చి నేడు చర్చజరిగినది.

14 విషయములు

మహమ్మదీయులు 14 విషయములపైనే ఆధారపడి తమ అభిప్రాయమును తెలిపిరి.

వంగరాష్ట్ర సమస్య

వంగరాష్ట్రమునుగూర్చి పరిష్కరించుటకు మధ్యవర్తిగా వుండవలెనని ప్రావాచనముగాను జె. ఎన్. బాసుగారు ఆగాఖానుగారిని కోరిరి. గాని తక్కిన హిందూనాయకు లిందు లకు సమ్మతించలేదు. ఆగాఖానుగారి మధ్యవర్తిగా నుండ గోతులలో పీరియడు మాతో ఆలోచించి యుండలేదుగాన నీని జల్లన చిక్కులు కలగవచ్చును. మూడువారములక్రితము రాయ బారములు జరిగినపుడు వాటిలో పాల్గొనిన మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు నలుగురిలోను ఆగాఖానుగారుకూడ నుండిరి. అప్పుడా రాయబారములు విఫలమైనవి" అని తక్కిన హిందూప్రతినిధులు తెలిపిరి. (రాయిటరు)

మొదటి ఉపసంఘసభ నివేదిక ప్రతులు

ఈ నెల 12-వ తేదీని ప్రతినిధుల కందరికిని

అందజేయదలచుట

లండను, డిసెంబరు 10 :—ఫెడరలు ప్రాక్టరు సలు జులెటివారు ప్రధానమంత్రియలను గూర్చిమాత్రమే చర్చించిరి గాని వాటినిపరములనుగూర్చి చర్చించియుండలేదు. ఆ హెచ్చు ముండితే యీ దిగువవిషయము లామోదించబడెను.

(1) రాజ్యాంగనిధానము ఫెడరలువద్దలిగానే యుండ

సంస్థానాధిపతుల అభిప్రాయము

(2) సుంకములు (కస్టమ్స్), యినుపదారులు, శేపులు, తంతినార్తలు, టపాలు మున్నగునవి ఫెడరలు కాసనసభలకు సంబంధించినవిగానే యుండవలెనని సంస్థానములలోని రైల్వేలయాజమాన్యపురుషుల సంస్థానాధిపతులకే యుండవలెను.

(3) ఫెడరలు కాన్సిలుకుచేరిన రెండుకాసనసభలలోను కూడ సంస్థానాధిపతుల ప్రతినిధులు పాల్గొందురు.

బహుజనాభిప్రాయము

(4) ఈకాసనసభలలో క్రిందిసభకు ప్రత్యక్షనియోజన (డైరెక్టు ఎలక్షన్) పద్ధతివైనను ప్రైవేటు వోటేనియోజన (యిండిరెక్టు ఎలక్షన్) వైనను సభ్యుల నెన్నుకొనవలెను. ఫెడరలు రిలేవన్సుకుమిటీ సర్వసభ్య సమావేశము

యీ నెల 15 వ తేదీని జరుగదు

ఫెడరలు ప్రాక్టరు సలుజులెటివారి నివేదిక ప్రతులు యీ నెల 12 వ తేదీని ప్రతినిధుల కందరికిని అందజేయబడును. ఫెడరలు రిలేవన్సుకుమిటీ సర్వసభ్యసమావేశము యీ నెల 15 వ తేదీని జరుగవలసియుండెనుగాని, అల్పసంఖ్యకుల సమస్య యింకను పరిష్కరింపబడనందున ఆనాడీసభ జరుగునని తోచదు.

కాసనకార్యనిర్వాహక సంఘముల అధికారములు

మూడువారములో కాసన సంఘములయొక్కయు కార్య నిర్వాహక సంఘములయొక్కయు అధికారములను వ్యాప్తిని గూర్చి చర్చ జరుగును. ఇది చాల ముఖ్యమగు విషయము. ముఖ్యముగా బ్రిటిషు కన్వెన్షెట్లకు లిబరలు పార్టీల ప్రతినిధుల అభిప్రాయములను బట్టియే యీ విషయము పరిష్కరింపబడునట్లున్నది.

జనవరినెలలోనే ఫలితమును తెల్పుగోరుట

1931 జనవరినెల ప్రారంభములోనే రాండుటేబిలు సభలో ఫలితమును తెల్పువలెనని ముఖ్యముగా కోరుతుండుటచే ప్రైవేటు నెలవులలో 2, 3 రోజులలో తప్ప తక్కిన అన్ని రోజులలోను సభలు జరుగుననియే తెలియుచున్నది.

రాండుటేబిలు సభ ప్రతినిధులకు యిండియా మంత్రి విందు చేయదలచుట

ఈ నెల 22 వ తేదీని యింగ్లీషులు యిస్టిట్యూటు లో రాండుటేబిలు సభ ప్రతినిధుల గౌరవార్థము యిండియా మంత్రి వెడ్డెవుడు తెలుగును ఆయన భార్యయును విందు చేసెదరు. (రాయిటరు)

బర్మాకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము

యూ. బి. పి. గారు తెలిపిన విషయములు

లండను, డిసెంబరు 10 :—“బర్మాదేశమును విడదీయుట నుగూర్చి జరిగిన రాయబారముల విషయమున బర్మాలోని ప్రజలకు విషయములు సరిగా తెలియలేదనియు వారికి వివరితాభిప్రాయము కలిగినదనియు అట్లుండి నాడు చాల తంతి వార్తలు వచ్చినవి.

బర్మాకు విడదీసిననుగూడ బర్మాకు సంపూర్ణ బాధ్యత యంత్ర ప్రభుత్వమును బ్రిటిషు కాముకు వెల్లూర్ స్వపరిపాలన ముగల తక్కిన అధినివేశములతో సమానముగా స్థానమును యొస గిననేగాని బర్మావారెంతమాత్రమును సంతృప్తులకాదు.

దొరతనమువారు స్వప్రముగు ప్రకటన చేయవలెను

“బర్మాను ఇండియానుండి విడదీయుటకే నిశ్చయించబడెను” అని బ్రిటిషు దొరతనమువారు ప్రకటన చేసినంతమాత్రమున నెట్టిప్రయోజనమును కలగదు. “బర్మాను త్వరలో విడదీయుట కవసరము కార్యనిర్వాహకవర్గమును వెంటనే యేర్పరచబడును. బర్మాకు స్వపరిపాలనానిధానమును నిర్ణయించుట గూడ వెంటనే యేర్పాటు చేయబడును” అనిగూడ నిపుడే బ్రిటిషుదొరతనమువారు ప్రకటించవలెను. ఇటుల వెంటనే స్వప్రముగా ప్రకటించనిచో బర్మాదేశమునందలి ప్రజలలో వివరితాభిప్రాయము ఇంకను ప్రబలమగును” అని యూరప్‌పిగారు నుడిపిరి. (రాయిటరు)

భారతదేశమునందు దౌర్జన్యము ప్రబలుచుండుట

పోలీసువారి కఠినచర్యలే యిందులకు ముఖ్య కారణ

మని మాంఛెస్టరుగార్డియనుపత్రిక వ్రాయుట

లండను, డిసెంబరు 10 :—నిన్న కె. టి. పాలుగా రొసగినదేశపన్యాసమునుగూర్చి గార్డియనుపత్రిక ప్రధానవ్యాస మునందు విమర్శించుచు ఇండియాలో ముఖ్యముగా బొంబాయి లో పోలీసువారొనరించుచున్న క్రూరకృత్యములను వివరించుచు బొంబాయిలో నిపుడు నివసించుచున్న మిత్రమండలికిచేరిన డిక్ ఆగ్లవారికుజీవాగిన శేఖరానీవిషయముల నన్నిటిని గూడ పూర్తిగా ప్రకటించెను.

“పోలీసువారు చాల దారుణకృత్యములను చేయుచున్నారని యీ సోదరి వ్రాసెను. భారతదేశమునందు పెక్కుచోట్ల పోలీసువారిటుల దారుణకృత్యముల నొనరించుచుండుటవలననే ఆచట దౌర్జన్యము మరింత అధికమగుచున్నదను వాదము సత్యమని యీ సోదరి శేఖరానీ విషయములు గూడ బాటగా బలపరుచుచున్నవి. కావున భారతదేశమునందలి దౌర్జన్య పత్యమువారి చర్యలను పోలీసువారి నరించుచున్న దారుణ కృత్యములను సమ ఉజ్జీగా నున్నవిని యే మనము భావించవలసియున్నది అని గార్డియను పత్రిక వ్రాసెను. (రాయిటరు)

ప్రాఫెసరు వుడ్రూవిల్సనుగారి కుమార్తెయును అల్లుడును యిండియాకు వచ్చుట

భారతరాజకీయ పరిస్థితులను స్వయముగా తెలుసుకొనుటకే వచ్చితిమని వారు తెలుపుట

కాశీనగరమున భారతకాంగ్రెసు కార్యదర్శి శ్రీవ్రాజకాగారింట్ల బసచేయుట

కాశీ, డిసెంబరు 8 :—విరోహ మహాసంగ్రామ సమయమున ఆమెకా సంయుక్త రాష్ట్రములకు అధ్యక్షుడుగానుండి ప్రపంచ కాంతికి చాల కృషిపరిపెట్టియు అపుడు విరోహ భిండుమునుగూడ వచ్చియుండినట్టియు పిమ్మట స్వర్గస్తుడైనట్టియు ప్రాఫెసరు వుడ్రూవిల్సనుగారి కుమార్తెయును ఆమె భర్తయును ప్రాఫెసరు సాయరుగారు నిపుడు భారతదేశమునకు వచ్చిరి.

ఈనెల 5 వ తేదీని వారు ఆలహాబాదునుండి కాశీకి వచ్చిరి. కాశీలో నివసించుచున్న భారత కాంగ్రెసు కార్యదర్శి శ్రీ ప్రకాశగారు వారికి స్వాగత మొసగి తన మందిరముననే వారికి బస యేర్పాటు చేసెను. శ్రీ ప్రకాశగారును కాశీ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు తిరు కారీసన్యాలుగారును ఆనాడు మధ్యాహ్నము వీరికి సగరమునంతను మాపించిరి.

ఘనముగు స్వాగతము

దేశాధ్యక్ష మేధావుమవద్ద యీ దంపతులకు ఘనముగు స్వాగత మియ్యబడెను. శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు మొదట సాయరు సలిమెట్లో పుష్పమాలను వేసిరి. పిమ్మట వారి కిద్దరికిని వందల కొలది పుష్పమాలలు సమర్పించబడెను.

సాయరుగారు కృతజ్ఞతను తెలుపుట

“కాశీ నగరవాసులు మమ్మిట్లుల గౌరవించినందులకు మేము మిక్కిలి కృతజ్ఞులము. ఇప్పుడు భారతదేశమునందు జరుగుచున్న యీ స్వరాజ్యాదోళనమును ప్రపంచమునందల్ల దేశములవారునుగూడ చాలశ్రద్ధతోనే గమనించుచున్నారు. ముఖ్యముగా ఆమెకా సంయుక్త రాష్ట్రములవారు యీ సందర్భమున భారతీయుల పట్ల సభికుమగు సానుభూతిని కలిగియున్నారు” అని ప్రాఫెసరు సాయరుగారు నుడిపిరి.

విందు

ఆనాడు సాయరకాలము శ్రీ ప్రకాశగారు వారి గౌరవార్థము విందుచేసిరి. “ఈ దేశమునజరుగుచున్న స్వాతంత్ర్య సమరమును స్వయముగాచూచుటకే మేమిప్పుడీదేశమునందు సంచారము చేయుచున్నాము” అని ప్రాఫెసరుగారు తెలిపిరి.

(శ్రీ ప్రె.)

నవరసు బంగారు నగలకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ, ఎర్నేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి ప్రొ.వెంకట, బెజవాడ.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదాన మహోత్సవము

నేడు విశాఖపట్టణములో జరుగుట

అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారి భావగర్భితమగు ఉపన్యాసము

విశ్వవిద్యాలయాదర్శముల వివరణము

ఆంధ్రవిజ్ఞానమును సంస్కారమును వృద్ధిచేయవలసిన యావశ్యకత

కొన్నికొన్ని శాఖలలో ఉత్కృష్టోన్నతవిద్య నొసంగవలెను

జాతిమతభేదములు లేక ఉత్తమవిద్యార్థులను నియమింపవలెను

నేడు జరిగిన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పట్ట ప్రదాన మహోత్సవమును పర్యవేక్షించుచు శ్రీయుత అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారిట్లు పర్యవేక్షించిరి:-

విశ్వవిద్యాలయాదర్శము, సోదర సోదరీణులారా,

నేను ఆంధ్రుడను

ఈ సందర్భము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రుల యెదుట నుపన్యసించుభాగ్యము నాకు గలగజేసినందులకు విశ్వవిద్యాలయాదర్శము లకు మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడనై యున్నాను. పట్టభద్రులకు మహాత్తరమును శుభదాతుకమును నగు నీ తరుణమున నా విధ్యుక్తులను సరిగా నిర్వహించుటయందు నాకు గల లోపములను బాగుగా నెఱుంగుదును. పురాతనములను, ప్రశస్తములను నగు శిల్పకళాకళలును క్రొత్తవానినై వర్ధించి చెప్పు సామర్థ్య విశేషము గాని, నూతన పట్టభద్రులకు ఉత్కృష్ట పంచకము నొసంగగల మేధావిశేషముగాని నాకు లేదు. విను ఈ సందర్భము పట్టభద్రోపన్యాసము నొసంగ మీ రావ్యవహించినందులకు కారణము, నేను ఆంధ్రుడనగుటవలనను, ఆనందము ఈ విశ్వవిద్యాలయ శ్రేణులు నే కోరి, విద్యార్థి శ్రేణులనుం గు ఆత్మంతో శ్రద్ధ విహించుటవలన నై యున్నది.

పట్టభద్రుల యభినందనము లు

పట్టభద్రులారా, నిరంతరము కమలతీ పుగు పొందిన గౌరవములను పట్టుకొనుటకు ఈ విశ్వవిద్యాలయ శిష్టభవారి పక్షమున నా యభినందనముల ఎప్పుడునున్నాను. విశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రుల నుపన్యసించు ప్రధానకార్యములను పర్యవేక్షించుటకు పూర్వము భారత విశ్వవిద్యాలయము లేట్లు పనిచేయుచున్నావో, భారత జాతీయ జీవమున వానిసాన మేదో కొంత వినిపించును.

విశ్వవిద్యాలయములవల కలిగిన లాభములు

భారతదేశమున కిహాయిద్రోహము జరిగినప్పుడు ఆనగా 1857 సంవత్సరమున ప్రాచీనవిశ్వవిద్యాలయములు సామీపపడెదనని మీ రెరుంగును. ఈ విషయము ఆంగ్ల దేశమునకును ఆంగ్ల రాజనీతికిని ఎన్ను దెచ్చుచున్నది. ఈ విశ్వవిద్యాలయములు 75 సంవత్సరములనుండి కృషి చేయుచున్నవి. దేశమున కవియుద్ధింపనేసే మహత్తము ఆంగ్ల దేశమునంకలి ప్రఖ్యాత విశ్వవిద్యాలయములగు ఆక్సు ఫర్డు, కేంబ్రిడ్జి లలో తయారగు వారి మేధావిశేషముతో సరిపోదగిన వారిని యీ విశ్వవిద్యాలయములు తయారుచేసినవి. సరస్వత పరిపాలకులను, దూరద్రక్షులను, బుద్ధిశీలులను నగు రాజనీతివిజ్ఞులను, నిత్యము లగు న్యాయవాదులను ఈ విశ్వవిద్యాలయములు తయారుచేసినవి. భారతీయులకు పాశ్చాత్య శాస్త్రములను, కళలను నేర్పినవి. స్వాతంత్ర్యభావపూరితమును ఆంగ్ల సారస్వతముద్వారా భారతీయులకు స్వేచ్ఛాభావమును కలుగజేసి, జాతి ప్రతి యందు తగిన స్థానమునై ప్రయత్నించ భారతీయుల నీ విశ్వవిద్యాలయములు పురికొల్పినవి. ప్రాచీన భారత నాగరికతను నూతన పాశ్చాత్య నాగరికతతో నవి మేళవించునట్లు చేసినవి. పురాతన మూఢవిశ్వాసముల నవి పారద్రోలి, క్రొత్త నాఘిక పరిశీలన కలుగజేసినవి.

విశ్వవిద్యాలయ లోపములు

మైన వివరింపబడినవాని నన్నిటిని విశ్వవిద్యాలయములు నెరవేర్చినవి. కాని యిహేళ శాస్త్రములందుగాని, కళలందుగాని, సారస్వతమునందుగాని కల్పనాశక్తి కలుగజేసి ప్రజాజ్ఞానమును వృద్ధిచేసినవి చెప్పు నలశుపడదు. జిజ్ఞాస నవి పురికొల్ప లేకపోయెను. సత్యాన్వేషణమే ప్రధానముగా గల వారిని గాని, ప్రకృతి రహస్యములను పరిశోధింప దలచె

ట్టినవారినిగాని ఈవిశ్వవిద్యాలయములు తయారు చేయలేదు. జిజ్ఞాసమే తమజీవితసర్వస్వముగా తలచి, విశ్వవిద్యాలయము నందు పాదజ్ఞానము సామాన్య ప్రజలకు ప్రసాదించ లేకపోయినవారినిగాడ ఈవిశ్వవిద్యాలయములు తయారు చేయలేదు.

అపజయ కారణములు

విశ్వవిద్యాలయము లిట్టివారి యొంగుకు తయారుచేయ లేకపోయెనో కారణము నరయుదును. జిజ్ఞాస నేపథ్య పాదారవిం దములపై దృష్టి నిలిపి స్వాధ్యయన మేక్షింపకుండుట భారతీయులకు క్రొత్తదిగాదు. కడుదీడలగు విద్యార్థులు కపాలపాత్రను చేబూని శాస్త్రజ్ఞానముపార్జనకై చిరకాలము దేశాలను చేయుచుండుట మొన్న మొన్నటివరకు సామాన్యముగానే యుండెను. పాశ్చాత్య జ్ఞానము ఆధునాతనులకు అంగీకరము కాకయును నది మిఠియై విషమును. విద్యుదని ప్రతిభా విశేషమును భారతీయులు గ్రహింపజారదుట గాని, గుర్రపుంజు శిష్యులకిని

శ్రీయుత దినానబహదూరు అల్లాడి

కృష్ణస్వామయ్యగారు

ఉండవలసిన ఆధ్యాత్మిక సంబంధము భారతీయులకి శేషదిగాని చెప్పు నలశుపడదు. గురువును శిష్యులకిని ఉండవలసిన సంబంధము ఈక్రింది నాకృత్యము కంటె బాగా నెచ్చుటకు వివరింపబడి యుండలేదు.

“ఓం సహ నానకు-సహసాధునకు-సహవీర్యంకరవానమో శేషస్యవాంఛితసంస్తు నూవిదిష్యాంమహే”

చదువుకొని దానివలకు తత్త్వము లాభము సొందటకు భారతీయులందరూ ఉద్యమింపనియు, స్వార్థము శేజ్ఞాన సముపార్జనయందు వారు నిశ్చలులనియు చెప్పరాదు. బ్రహ్మజ్ఞానము బొందుటకు మూడు పుకపును అనేకజన్మలెత్తవలెననియు, ఈజన్మలన్నిటియందు అతడు జ్ఞానమును పంపాదించి, ధర్మము నాచరింపవలెననియు హిందూ ధర్మము బోధించుచున్నది. భౌతిక ఆధ్యాత్మిక ప్రపంచములయందు నూతనవిషయముల నన్వేషించుటకు భారతీయులు పనికిరాని యొన్నట్టిని చెప్పరాదు. ఈ సం దర్భమునందు ఒక్క విషయము నాలోచించిన చాలును. ఇద్దరిని వివేకమును, టిల్లెట్టు చీనా మున్నగు దేశములకు గొనిపోవుటకుగాన బౌద్ధులు హినులను పర్యతనులను దాటిపోయిరి.

శ్రీ శంకరులవారుగాడ ఆసీను హి ముదలము విరా

గిగా పర్యటనము - చింతన. భారతదేశములో నొక స్థలము నందు విద్యా గురువులను, విద్యార్థులను చేర్చి టిల్లెట్టు మును ప్రసరింపజేయుట ఈ దేశమునకు క్రొత్తదికాదు. నలంద, తత్సలి, నవదీప్యములయందు ప్రాచీనకాలమున విఖ్యాతవిశ్వవిద్యాలయములు స్థాపింపబడియుండెను.

భారతీయుల మానవప్రవృత్తులు కారణము కానినో విజ్ఞానకు సంఘా, శాస్త్రములయందు. శిల్ప శుంధును కల్పనా, శిల్పములవారిని ఈ విశ్వవిద్యాలయములు తయారుచేయ జాలవలెను. నదియేమి కారణముండవలెనో బ్రిటిష్ పరిపాలనము, పాశ్చాత్య నాగరికతయు యీ దేశములో ప్రవేశించినప్పుడు ఈ రెండింటికి మన దేశములో సహజముగా జరుగుట కష్టము యొక్క ను పూర్వము నుండి చురువునుండి జ్ఞానము సంపాదించినవారి స్వభావము చెడుగా మారెను. శాస్త్రముగారి కమారుడు విశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రుడైపోయెనె తన చదువుకను, మేధావిశేషమునకును పూర్వములేని విషయమునందని గ్రహించెను. తమ తండ్రి తాతల సమయములో విద్యకులేనిదనము, అధికారము, పలుకబడి, సుఖము, ఉద్యోగములు యిప్పుడు వారికి లభించెను. పాశ్చాత్య విజ్ఞాన వ్యామోహము భారతీయులకు లభించెను. విశ్వవిద్యాలయములయందు పాఠదిన విద్య అందరికిని సమానముగా నున్నందునగా కొంత మార్పుకలిగినకాని క్రొత్తగా చదువుకొనిన వారుగాడ మొదటినుండి చురువుకొనుచుండిన వారివలెనే యొసాయి. విశ్వవిద్యాలయములు జాతీయ సాగనములనియు, ప్రజలకు త్రమగుటలనవి ప్రకాశింపజేయవలె ననియు ప్రాచీన ప్రతిభకును చైతన్య విశిష్టమును ప్రస్తుతమునకును అసెనున్నయును చేయవలెననియు చలెననియు ఆంగ్ల రాజనీతిజ్ఞులు తలపకుండిరి. శేషము ప్రభుత్వోద్యోగీయులనే తయారు చేయుట విశ్వవిద్యాలయముల కర్తవ్యముగా నుండెను. సరయున విశ్వవిద్యాలయముల విరాజన, పెద్ద పుస్తకభాండాగారములొనెను, శాస్త్ర విజ్ఞాన కళాప్రచారమునందుకు అగ్రుపెట్టిన ధరము నవ్వముగా దనియు, జాతికి ఉత్తరోత్తర లాభదాయకమే యనియు ప్రభుత్వమువారు గ్రహింపకపోయిరి. విద్యార్థిధాన మంతయు పురికొల్ప భయముచే కలశీకృతముయ్యెను.

అనంతరప్రతి

“విద్యాధికలలోను, జననామాన్యములోనగుడ విద్యువ - డ విద్యార్థిధానమువిషయమున నొక యపసృష్టి చేరి తమకు చుండినది. ఇది మంచి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రహస్యమును విశ్వవిద్యాలయముల పార్శ్వవిధానములను ఒకీకరింపటకై విచారణ సభములను నియమించుచు వచ్చిరి. విను ఈ పయోగ రక్షలగు మూలము మాత్ర మేమును రాశేదు. ఆరంభమున కి సిద్ధాంతము విద్యార్థిధాన మొడిసినదో అసిద్ధాంతమునకు మొన్నముట్టక గలదిమే లేండెను. భారతీయుల విద్యాలయముల విధి పరిశీలనద్వారా విద్యార్థుల అర్హతను పరిశీలించుటమాత్రమే వాదనయు, ఆ తిక్తన్న గొప్ప కర్తవ్యము కటి పీడిక కలదనియు 1904 సం॥లో విశ్వవిద్యాలయశాసనము నియమించినప్పటివరకును ప్రభుత్వమువారు నుద్దించనే శేదు. 902 సం॥లో విశ్వవిద్యాలయము విచారణసభము యొంది బడినది. తరువాత 1904 సంవత్సరములో విశ్వవిద్యాలయ శాసనము రూపొందినది. ఇప్పుడు విశ్వవిద్యాలయములు - ధర్మమును ఒక పరిపత్ కార్యక్రమముతోనై సవ్యమును విద్యార్థిధాన మొనగ్గి పద్ధతికి దగిన శిక్షణ పొంది ప్రపంచములోని తోగ్గ నొప్పగొప్ప విశ్వవిద్యార్థుల సభలో నివాసముల స్థానము లభించుట కవికాశము శేషము సంగతి యిహియును ననే మొట్టమొదటిగా ప్రభుత్వము వారితో సంగీతంపబడినది. ఈ 1904 సం॥ చట్టము బొధన విషయమునను, పాశ్చాత్యవిషయమునను కొన్నికొన్ని భారతీయు విశ్వవిద్యాలయములకు గొప్ప ప్రాశ్నావాము గలిగించి ని ప్రభుత్వమువారు చిహ్నులందును ఇహ ప్రస్తుతమే యును. కాని యంతిమాత్రమున, నీచట్టమువలన కలిగినమార్పులు సమగ్రముగ సంత్పత్తికరములై యుండలేదు. మరల 1917 సం॥లో ప్రభుత్వమువారు ఇంగ్లండు ఇండియా దేశములలోని గొప్పగొప్ప విద్యార్థి పరిజ్ఞాతీతో గూడిన విచారణసభమును మరయుక దానిని నియమించిరి. భారతదేశపు విశ్వవిద్యాలయముల నన్నిటిని అందు ముఖ్యముగా కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమును ఒకీకరించుటకై యీ సంఘము నియమించబడినది. ఈ కమిషను వారిని నేటిక విశ్వవిద్యాలయముల విషయమునను విద్యాసంస్కరణము నుని ప్రయోజనముల విషయమునను శాశ్వతోపయోగకరమై యుండదగిన అయ్యాల్యగ్రంథముగా నున్నది. ఇంతటితో దేశములో క్రొత్త విశ్వవిద్యాలయము లేని వారభించినవి. వెనుకటి విద్యయు తమకార్యక్రమమును మార్పుకొన మొదలైనవి. ప్రస్తుతము మైక్లె వచ్చుచున్న ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము మున్నగు విద్యాసంస్థలమును బోధనపరిశోధనవిషయములలో యూనివర్సిటీలవారు తీసికొనుచున్న ప్రధమము, కొంతవరకే సంఘము వారి కార్యమునకు ఫలితములే. ఈ ప్రస్తుతపు యూనివర్సిటీల పరిపాలనమున గూర్చియు, ప్రాత యూనివర్సిటీలలో జరుగు మార్పులను గూర్చియు ఒక్కమాట చెప్పవలెను. ఈ క్రొత్త

విశ్వవిద్యాలయములందు గ్రంథాలయములు లాభరేబడులు
 వస్తు ప్రదర్శకాలయములు మొన్నగున మొత్త ప్రాధాన్యముతో
 విశ్వవిద్యాలయముభివృద్ధికి అందుండి విద్యార్థి ధనమును అంత
 మెక్కువే. గొప్పపండితులు ఉపాధ్యాయులును విశ్వవిద్యాల
 యమునకు ప్రాణము పోయుదురు.
 జానమును ప్రజలపంజరమునటి ఉత్తమజీవితము ఉపాధ్య

యనితో కలసి మెలసి తిరుగుటయే విద్యాభ్యాసమునందు ముఖ్యం శతము కావున నవి శతవిద్యాలయమునందు పాఠశాలలను నియమించునట్లును జాతిమతభేదములు పాటింపక సమర్థము బట్టియే నియమించవలెను. పరిశోధన, కార్యము విద్యాభోధనయు ఒకదానిపై నొకటి ఆధారపడియుండుటచే తనవిభిక్త కాస్త్రమునందు పరిశోధనచేయనివారి నెవ్వరిని ప్రాప్తించగ వియుచుండురాదు. ఇంగ్లాండు పోయినవినవార, పోనివారు అను భేదము యించినంతమాత్రమున ప్రయోజనము లేదు. ప్రాప్తపర రామనాగికి ప్రాప్తపర రాధాకృష్ణనాగర్లకు తాపోపగని విశ్వవిద్యాలయ విధానము నిందార్శమునకు.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము

మనదేశమున కంతకును కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము కట్టిమాత్రమే ప్రకృతికాస్త్రమునందును సాహిత్యమునందును తా నొనర్చిన సేవలకు ప్రపంచప్ఖ్యాతి గాంచియున్నదనుట యెల్లరకను తెలిసిన విషయమే. ప్రస్తుతకాలపు విద్యావ్యాప్తలలో కల్ల గొప్పవారవదన సర్ అనుతో ఘమఖర్జీ గారు ఈ విశ్వవిద్యాలయమును మహాపండితావధ్యయందు కడుపు బాధ్యతను వహించి పొన్న గ్రామ్యుడేలు బోధన కాళులను కల్పించి, మనదేశమున కీర్తిదెచ్చిరి. ఈ కాళులు నిర్వహించబడుటకు సర్ అనుతో ఘమఖర్జీ గారు సంకుచితరాష్ట్రీయసాంఘికభిక్షానములకు తావు లేకుండ మనదేశమునందలి వివిధభాగములనుండియు ప్రఖ్యాత మేధాసంపన్నులగు విద్యాచోజులను దెచ్చించి యా కాళులను వారి కొప్పుగించుటననే నీటి కింతగొప్పతనము వచ్చెను. ఒకనియందు గల మేధాశక్తిని కనుగొనటలో ముఖ్యిగా రికి విశేషప్రతిభ గలదనుటకు ఇటీవల సర్ జి. వి. రామనాథు నోబిలుబహుమానమును పొందుట ముఖ్యముగా నుత్తరదృష్టాంత మగుచున్నది. మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీకాలేజీలో విద్య పొందినట్టియే కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు ప్రకృతికాస్త్రప్రబోధనాగారములో పని చేయుచున్నట్టియే, నొక స్వల్ప ప్రపంచకీర్తి పొందగలనంతటికార్యముగూడ నిర్వహించగలిగిన ప్రాప్తపరరామనాథు గారు బావుపరిచిరి. కలయు సౌకర్యము లానగబడినవో భారతదేశ విశ్వవిద్యాలయములు ప్రకృతికాస్త్రమునగూడ అత్యున్నత సేవ యొనర్చగలవలసి సందేహములేదు. పర్ అనుతో ఘమఖర్జీ గారి మూముననే ప్రాప్తపర రామనాగి కెక్కువ కీర్తి వచ్చెనని నాడుభిప్రాయము. యూరోపియన్ శిక్షణ మేమియును పొందకున్నను, పరిశోధనా ప్రతిభావిహ్వలను మాత్రము గలిగియున్నట్టి యొక యువకుడు ప్రభుత్వ ఆర్థిక క్షామలో నొక చిన్న యుద్వోగిగా పనిచేయుచుండగా, అట్టివానిని, ఇతర యోగ్యత లేనియును లేకున్నను, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునందు భౌతికకాస్త్ర పండితునిగా నియమించుట మహావికలదృష్టిగల ముఖ్యిగా రి పండితాశీ తనను. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము ముఖ్యిగా రి నొనర్చిన సేవనుడి లాభము పొంది, విద్యయందు వానికిగల యుత్సాహభిమానములలో కొంత భాగమునయినను జాపునో, తన భావిదశగూర్చి చింతింప నన సరములేదు.

విశ్వవిద్యాలయాధికారలకును ఉపాధ్యాయులకును మధ్య నుండవలసిన సంబంధము ఒక పర్యవేక్షణమునందు యజమానికిని సేవకునకు మధ్యనుండు సంబంధమునందే నుండకూడదు. ఈ విధమున సంబంధము ఉపాధ్యాయుని గౌరవమున, విశ్వవిద్యాలయము యొక్క గౌరవము ను కూడ నశింపజేయును. వేతన మరతుల నాధారముగా వినియోగించి యే విశ్వవిద్యాలయముగూడ వృద్ధిచెందజూడు. విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యాయులకు తగిన జీవనాధారము నొసగుట యవసరమేకాని విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ఉన్నతాదర్శములను సంప్రదాయములను కాపాడుటలో విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యాయులకొనగల మౌనగౌరవము ముఖ్యము. విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యాయులు యితరపుత్రులందు తనకంటె నెక్కువ ధనము నార్జించువారితో తాను పోల్చుకొని ద్రవ్యాపేక్షతో నుండగూడదు. తన వృత్తియందు తాను పొందగలగు ఫలమంతయును తనభావిసంతతిని విద్యావంతులగా వినియోగించుటయే యున్నదని గ్రహించవలెను.

విద్యార్థులు

విశ్వవిద్యాలయమునకు విద్యార్థులను చేర్చుకొనుటను గూర్చి యొకమాటను చెప్పవలసి యున్నది. ప్రత్యేక మేధాశక్తిగలవారు మాత్రమే ఉన్నతవిద్యను పొందుటకు అర్హులగువారని యొకనియను మేర్పడినచోగాని, మన విశ్వవిద్యాలయము లోకముందు అభివృద్ధి చెందజాలవు. విద్యార్థులకు చేర్చుకొనుటయందు సాంఘిక విభేదమాత్రము బాధారము గావించుట విశ్వవిద్యాలయ జీవితమునే మొదలంబు నటికేయును. మేధాశక్తిని గలిగియుండియు ఉన్నతవిద్యను పొందుటకు తగిన ద్రవ్యాధారము మాత్రము లేనట్టి విద్యార్థులకు ప్రభుత్వమువారును, విశ్వవిద్యాలయాధికారులను ప్రత్యేక సౌకర్యముల నొసగవలెను. విద్యను పొందుటకు అనకాశము ప్రతిమానపునకను సమానముగా నొసగబడవలెనను ఆదర్శమునకును మించినే కాని, మీరు సమానత్వమును కాపాడ యర్జించుటలో గుణశ్రేష్ఠతను నాశన మొనర్చకుడు.

ఈ విద్యార్థుల విషయమున నింకొకమాటను జెప్పవలసివచ్చును. విశ్వవిద్యాలయము తన విద్యార్థులయందు బ్రహ్మచర్యధర్మమును గృహముగా నాటవలసియున్నది. ప్రాచీన భారతదేశ విద్యార్థి యొక్క నిరాడంబర జీవిత మే ను సప్రస్తుత విద్యార్థికి ఆదర్శముగా నుండవలెను. ఈ యాదర్శమును చేపట్టునో, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము ఆంధ్రులయొక్క విజ్ఞానమునకు కేంద్రస్థలముగా నుండగలదని నాయభిప్రాయము. ఒకే శతాబ్దములనుండియు నాటుకొనియున్న అక్షుఫర్డు లేకేంట్రి విశ్వవిద్యాలయములయొక్క సాంప్రదాయములను మిరిపుట నెలకొల్పాలకపోవచ్చును. ప్రాచీన హైందవశిష్యవిద్యాలయములకు మీరు భవజీవించుటకు పోవచ్చును. కాని మీరు మాతంతానము బావులలోన అట్టి సాంప్రదాయలోపమును పూర్తిచేయవచ్చును.

రాజకీయాందోళనము

మనదేశముయొక్క ప్రస్తుత రాజకీయాందోళనము గూర్చి యొకంత ముచ్చటించుకొని ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము యొక్క భావదేశగూర్చి నాడుభిప్రాయములకు ముగింపాలను. సామాన్య పరిస్థితులు తిరిగి యేర్పరచుటకు సక్రమాభివృద్ధికాశేపడుట స్వర్గము. మనదేశవిషయ డోకమాతన శకారంభమున కెదురు జూచుచున్నది. మన సార్వభౌమనిచే ప్రాంభింపబడిన రొండుపేటలు సహజమునందు ప్రాప్తపరకాస్త్ర దేశములకు సంబంధించిన అత్యంత ముఖ్యములగు సమస్యలు పరిష్కరింపబడవచ్చును. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారును, బ్రిటీషు ప్రజలను యీ సమస్యకు ద్వైర్యమునోను, రాజకీయ పరిజ్ఞానమునోను, సానుభూతితోను, నెడగొనునో మరియో, మన భారతీయ ప్రతినిధులందఱు నైత్యకాస్త్రముగా నిలవబడునో, ఉభయ దేశములకును గౌరవప్రదమునగుట్టి సమాధానము కుదురగలదని నాయభిప్రాయము. వారట్లు నిజమగుదెదరాదునదియే ప్రస్తుత ప్రశ్న. వారట్లు నిజమగుదో, మన భారతీయ విశ్వవిద్యాలయముగూడ బోవుచున్న మేధాశక్తి యంతరియే తన భారత జాతీయ విద్యాభ్యాసము వినియోగించబడగలదని

పట్టద్రుల కొకనలహా

జిన్నవతుడుగల నా మిత్రులారా! మీరు పట్టద్రుల నందుకొనటలోగల యర్హమేమో మీరు గ్రహించియున్నారనియే నేనుదలచెదను. ఈ పట్టద్రులను పొందుటలన మీరు పూర్వపు సంకుచితభిప్రాయముల నన్నిటిని వీడి వికలభావ ప్రేక్షాగ్రుహకు తగిన యున్న చివరకు పొందిట్లుగా పరిగణింపబడుచున్నార మీరు గడింపగలిగిన జ్ఞానము అభ్యాసమును పారవ్యత్వమునకు సంబంధించిన అధికములగు బాధ్యతలనుగూడ గలిగియున్నది. మీలో కొందఱు వైద్యకృత్తి మున్నగువృత్తుల నలంబించిపవచ్చును. మరి కొందఱు ప్రభుత్వోద్వోగములలో చేరవచ్చును. ఇతరులు లేఖకులుగా నుండవచ్చును. కొందఱు వాణిజ్యవృత్తి నలంబించిపవచ్చును. కొద్దిగండి ఉన్నతజ్ఞాన సంపాదనమునగూడ గడగవచ్చును. ఎవరు ఏవృత్తి నలంబించినను ప్రపంచసంబంధమును నిత్యకృత్వములలో యెవరైన నొకరిని చూచినప్పుడు అతడు విశ్వవిద్యాలయమునందు కడలేనవాడని కులభముగానే కనుగొన గలిగియుండవచ్చును. వైవనదేశ యందన్న యీ విశ్వవిద్యాలయముయొక్క విఖ్యాతికిని, ప్రతిష్ఠకును మీరే పంరతులును, ధర్మకర్తలును నై యున్నారను విషయమును మరువకుడు.

త్రివిధములగు బాధ్యతలు

విశ్వవిద్యాలయపట్టద్రులను బడసినవాడు త్రివిధములగు బాధ్యతలకు గరియై యుండును. మొదటిది స్వవిషయము. రెండవది తనకంటె అల్పస్థితిలో నున్న వారిని గూర్చినది. మూడవది తన సంఘమునకు తన మాతృదేశమునకును సంబంధించినది. విశ్వవిద్యాలయ పట్టద్రులను బడయుటతోనే విద్యాభ్యాసము సాంతమయినదను భావముతో గాక, అట్లునైననే నిజమైన విద్యాభ్యాసము జరుగవలసి యుండునను సమ్యక్ముతోనే ప్రతిస్వక్రియును తన జీవితమును ప్రారంభింపవలెను. విద్య నిర్జీతములగు కొన్ని పశునివలెను ములయొక్క మాడికయునుగాదు. ఆ విషయముల నన్నిటిని పూర్తిచేయుటయును గాదు. విద్యాభ్యాసము అనంతము మానవ మనోవికసనమే నిజమయిన విద్యాభ్యాసము. సత్యావ్యయమే సత్యమయిన విద్యాభ్యాసము. ఇవిరెండునుగూడ నిరంతరము జరుగుచునే యుండును. కాని యెన్నటికిని ముగియవని కావు. ఇది స్వవిషయము తాను అదృష్టవశమున బడయగలిగిన జ్ఞానము తనకంటె అల్పస్థితిలో నున్నవారికి గూడ లభింపజేయుట విద్యాధికుని ముఖ్యకర్తవ్యమై యున్నది ఈ జ్ఞానాభ్యుత్తరగోచరము నుల తాను గైకొన గలిగిన దానిలో కొంత భాగమును నుల ప్రతి విద్యాధికుడును దానిలో చేర్చుచుండవలెను. మీలో చాలమంది విశ్వవిద్యాలయమునందు పట్టద్రులను బడయ గలగుటకు మీ తలదండ్రులు ఎన్నియో కష్టములకు పడవలసియుండునని నే నెరుగుదును. వారు అత్యనవరములగు వాటిని గూడ పడుకొని తమకు గల ధనము సంతను మీ విద్యకొరకే వ్యయపరచియుండురు. కొందరికి మిత్రులును, మరి కొందరికి ప్రజలైన పశులుచేయబడిన ధనములోనుండి దొరతన

ము వారుగల యట్టి సాయమును చేయుచుండురు. ఈరీతిగా నెవరినెల్ల నో నోరినలన సహజమును బడసి విద్యాపారంగతులు కాగలిగినవారు చాల అదృష్టవంతులేయని మీరు గ్రహింపవలెను. ఇట్టివారిసంఖ్య అత్యల్పమనిగూడ నేను చెప్పగలను. దానికి అదృష్టము తప్ప మరేమియును కారణముకాదు. ఇట్టి అదృష్టమును బడజాలనివారు కేళమనంగులకలకొలదిగా నున్నార. అట్టివారికి మీరు శక్తివంతవలెండ సహజము చేయుట మీరెండవ బాధ్యత. ఈరీతిగా మీరు విద్యాభ్యాసములను ఆర్జింపగలిగినందులకు నాటిని మీమాతృదేశ. సమస్తరాజ్యమునకు వినియోగించుటకంటె ఉత్తమున సేవ నుచేయు నుండగు. స్వసంఘమును, నుంచి ఉన్నతస్థితికి గొనితెచ్చుటకు ప్రయత్నించుటమీ మా ముఖ్యకర్తవ్యము. మీరు ప్రపంచసేవను, జీవయాత్రను, మగించునట్టికి ప్రపంచమునందు మాత్రవాధిపతిని చూడగలిగియును ఆనందముతోనే మీరు యీ భౌతికకారీరమును పరిత్యజింపవలెను. ఇదియే నూడవది. ఉదారమును దేశభక్తిని అత్యధికమును అత్యగౌరవమును, యితరులతో వ్యవహరించుటలో కొంత పౌరమమును మీరు కలిగియుండవలెను. కాని మరేవిషయములకు కాన్పూర్ణులకును, సాంఘికములగు కలహములకును, మిత్రాంతరాత్మము బానిసలు కావూడదు. జాతి, మత, వర్ణ, విభేదములకు అతితీక్షణు, అతివికలమును అను ఉత్తమ శిష్యునను సోదరభావమును మీరలకును కొనవలెను. భౌతిక వ్యవహారములందు మీరు యెన్నడునుగూడ తోడి మానవుల దుర్భాగులను ప్రాత్యహవధన గూడదు. మీప్రవర్తనము నిరంతర మొకరీతిగానే యుండవలెను కాని, బహిరంగముగా నొకరీతిని, రహస్యముగా మరొకరీతిని మీరు మెలగకూడదు. మీకుల సంపదలలో అత్యుత్తములైన వానిని మీ మాతృదేశమునకు మీరు సమర్పణపరియించును. యావన పహజనుల వికలభావమును విశ్వవిద్యాలయము ననే వదలి పెట్టి మీరు బయటికి పోగూడదు. మానవులకు సద్వర్తనము కంటె నుత్తమును కనివచ్చును. సద్వర్తనమునకు వినియోగపడవేరొండులేదు. అనినశయమిదిగాదు నస్థిరమైంది. తాత్కాలిక విజయములకల నమీరు గర్వోన్ముఖులు కావూడదు. అట్టిభయకు భయముల మీరు లొంగిపోవూడదు. ఇదివరకు ప్రపంచమునందు చాలని ఖ్యాతినిబడసి యప్పటికిని నిత్యవృద్ధియులై, కీర్తికాములై యొప్పుచున్న మహానీయుల చరిత్రమును మీరు చదివినవో తాత్కాలికముగా మిగిలినగొలుపునట్టి బ్రహ్మత్వమును, గౌరవమును నానెన్నడును అక్షేపించియుండలేదనియును, కాన్పూర్ణుల, దీక్ష, దృఢసంకల్పము, ఆత్మవిశ్వాసము, మున్నగువిద్యోవారిని ఆ మృతకాయులుగా నొనరించెననియును మీరు గ్రహించవలెను. మీరు నిత్యకృత్వముల నెరకేళుటలో మీ జీవితము ముగియకను, నిత్యమును ఆనందముతోనే మీరు వినియోగించు కేరీవేర్చవలెను.

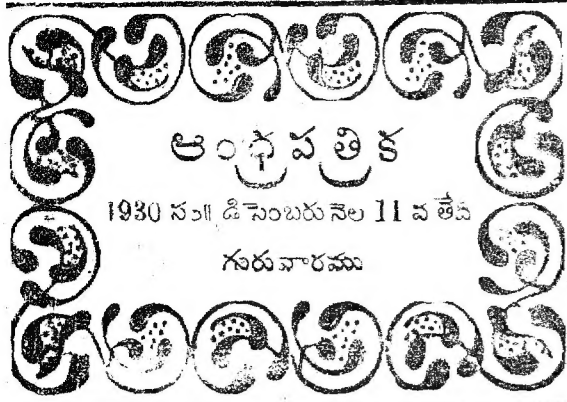
ఆత్మసంపద లేనివారే సత్యమును భాసుగా ప్రేమింపగలగుదురు. మంచిస్వర్ణమును కనబాలినవారే నాటిని సాధింపగలగుదురు. కావున యిప్పుడే నీ పూర్వమును ప్రపంచము కొనుడు. నీ యావనముయొక్క వాగ్దానమును నేను కొరచుచున్నాను. అని చోర్యర్థుల ప్రకటన వచ్చేచి లో వెలువ్రాసిన గీతములలోని భావములను మీరు స్మరించుకొనుడు.

“మీరు యెన్నటికి ఆనందింపవలసినచిన్నను ఉన్నత కావములనే మీ మనసులలో నెలకొల్పుకొనుడు. ఉదారాశయములవలననే ప్రాత్యహమును బడయుచుండుడు. ఘనకార్యములకు నెరకేర్పగలిగినవారిచే అదర్శములుగ చేసికొనుడు. గొప్పప్రయత్నమును ప్రారంభించినపుడు విఫలమైనను చింతింపక కొంతవరకయినను చేయగలిగితివిగాదా నను సంతృప్తిని పొందుడు. ప్రపంచమునందు స్థితిగతులను బట్టి యెన్నియో ప్రతిభలు నలు కలుగుచుండును. కలిమిలేములు, తారుమారు లరచుండును. జీవితచక్రముందు మీరు క్రింగుమీరు కావలసి వచ్చుచుండును అట్టి భయమునందు మీరు చలించకుండ నుండవలెనన్నవో యట్టి సామగ్రి మీకు ముఖ్యసంపదమే యగును అని ఆలరూప విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులకు అక్షుఫర్డు ప్రభువు బోధించిన చిరస్మరణీయములగు వాక్యములతో నే నిపుడు నాయపన్యాసమును ముగించుచున్నాను.

చెన్నపురివలదులు

సహాయనిధికి వసూళ్లు

చెన్నపురి వరదల సహాయనిధికి యీ క్రింది మొత్తములు కాన్పూరేషనుకు కమిషనరుకు చేరెను. మద్రాసు కాన్పూరేషను ఉద్యోగుల సహకార సంఘము రూ. 890. శ్రీ. యల్. చావమాకొగారు రూ. 25. ఇ. కాన్ రాణి స్థితిగారు రూ. 25. శ్రీ. కృష్ణమాచారియ్యగారు (మైలాపూరు) రూ. 5. శ్రీ. వెంకటస్వామియ్యగారు రూ. 10. చావమా అంజిలో సలిగారు రూ. 4; రా. బి. పి. టి. కమారస్వామిచెట్టిగారు రూ. 25; రా. సా. జి. వరదరాజులచెట్టిగారు రూ. 100.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము : కాన్వేషణను ప్రసంగము

నేటిదినము విశాఖపట్టణమున జరిగిన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు కాన్వేషణను సభలో అధ్యక్షులు-జనరలుగ అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారు భావగర్భితముగా ప్రసంగము గావించి, విశ్వవిద్యాలయ గౌరవమున వెలువడినది. బెజవాడనుండి విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానమును మార్చినపట్టుట, విశాఖపట్టణములో వార్షికసభ జరుగుట కిదియే ప్రథమ పర్యాయము. న్యాయవాదవృత్తిలో నత్యున్నతస్థాన మాక్రమించుటయ గాక, ఆంధ్రప్రముఖులు గూడ నగుటచే, వీ రిసంవత్సరమున వార్షికప్రసంగము గావించుట కెంతయు నర్హులనుటకు సందేయములేదు. ప్రభుత్వన్యాయవాదులగుటచే, కొన్ని విషయములగూర్చి స్వేచ్ఛగ ప్రసంగించుటకు వీలు లేకున్నను, ఉన్నతాశయములను వ్యక్తపరచి ఆంధ్రజాతిభద్రులకు వారి కర్తవ్యమును చెలిపిరి. “నేను ఆంధ్రుడను” అను వాక్యములతో వీరు తమ ప్రసంగమును ప్రారంభించి, ఆంధ్రత్వమునెడ గల గౌరవమును వ్యక్తపరిచిరి. హిందూ దేశ విశ్వవిద్యాలయములు ఉన్నత విద్య వ్యాపించుటకు కొంతవరకు తోడ్పడుటయ గాక, రాజకీయస్వేచ్ఛాసక్తిని పెంపుచేసి, సూతాశయములను విద్యాధికులలో ప్రవేశపెట్టె ననుటకు సందియములేదు. కాని, కృష్ణస్వామయ్యగారు చెలిపినట్లు, విశాఖనుందును సృష్టికర్తని పురికొల్పుటకుగాని, విజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుటకు గాని నీవి తోడ్పడవలెను. ప్రకృతిశాస్త్ర జ్ఞానాభివృద్ధికిగాని, పరిశోధనలకుగాని తోడ్పడవలెను. సర్ సి.వి. రామను, సర్ జగదీశ చంద్రబోసు, సర్ పి.సి. రే, ప్రాథమిక భాషలను గార్ల బోలువారు కొందరు బయలుదేరిక బోలేరు. వీరు ప్రపంచప్రసిద్ధి పడసిరి. ఇట్టివారు కేవల విశ్వవిద్యాలయములములమున గాక, వాని సరిహద్దుల సరిక్రమించుటచేతనే, పేర్గాంచిరి. విశ్వవిద్యాలయములు తమధర్మమును సరియగురీతిని నిర్వహించి యున్నచో, నిట్టివారు పలువు రిసరికే బయలుదేరి, మానవకోటికి జ్ఞానతేజము నొసగి యుండెడివారు. జ్ఞానమును జ్ఞానమునిమిత్తమే సముపార్జింపవలయును గాని, విహికలాధములనిమిత్తము గాదను ఆశయము, ప్రాచీన భారతీయుల నావహించుచున్నది. ప్రాచీన గురుశిష్యసంబంధము గూడ, ఇట్టి ఉన్నతాశయముపై నాధారపడి యుండెను బాధ్యుగమునందు, జ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుటకు, పలువురు హిందూదేశమునుండి, ఇతర దేశము

లకు వెడలియుండిరి. శ్రీశంకరుడు అనేకహిందూచలపర్యంతము జ్ఞానబీజములను వెదజల్లెను. నలంద తదితలాది విశ్వవిద్యాలయములు, ప్రాచీనపరిపత్తులవైఖరిని చాటుచున్నవి. కేవల విహికలాధములకొరకు గాక, ఆత్మోన్నతికై జ్ఞానము సముపార్జింపబడి, వ్యాపింపజేయబడెను. అట్టియున్నతాశయము లిపు డేల యదుగంటెను? దీనికి కారణములను కృష్ణస్వామయ్యగారు నిరూపించిరి. హిందూదేశము భిన్ననాగరికసంఘము నెదుర్కొనవలసివచ్చెను. ఆంగ్లవిద్యద్వారా ఉన్నతోద్యోగములును, అధికవేతనములును లభించుటకు వీలుండుటచే, నింతకుపూర్వము ప్రాచీనవిద్యలను నేర్పుట కలవాటుపడినవారు, ఆంగ్లవిద్య నభ్యసించుసాగిరి. వీరు ప్రాచీనవిద్యాసంప్రదాయములను మరచుటయ గాక, నూతనవిద్యాసంప్రదాయములను జీర్ణింపుకొనజాలక బోయిరి. తాత్కాలికలాభములే ముఖ్యమని యెంచి, వానికొరకు విద్యను వినియోగింప జూచిరి. ప్రభుత్వమువారును తమకు గావలసిన గుమాస్తాల ఉద్యోగుల నిమిత్తము, విశ్వవిద్యాలయ విధానమునే ర్పాటు చేసిరి. అతియగాని, ఏకాత్మమునందును క్షోభపండిత్యమును సంపాదించుటకుగాని, ప్రకృతిశాస్త్రపరిశోధనము గావించి ప్రకృతిరహస్యములను గ్రహించి, వానిని హిందూదేశపరిశ్రమల కుపయోగించుటకు గాని, విద్యార్థులను విశ్వవిద్యాలయములు పురికొల్పుటలేదు. చాలకాలమునుండియు, విద్యావిధానముపట్ల అసంతృప్తి వెలువడుచునే యున్నది. కాని, అరుకూల సంస్కరణములు జరుగలేదు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయోద్దేశ్యములు, ఉన్నతిపేరిని సంచరించుచున్నను, వీనిని ఫలింపజేయుట కింతవర కెట్టిప్రయత్నము జరుగలేదు. పాశ్చాత్యదేశములందు గూడ విశ్వవిద్యాలయోద్దేశ్యములు మార్చి జెడుచున్నవి. విశ్వవిద్యాలయములకును, జాతీయజీవితమునకును అనినాభావసంబంధము గలదని గ్రహించబడుచున్నది. కేవలము బుద్ధికైభవమును విస్తరింపజేసిన చాలదని, గ్రహించి, ప్రభుత్వమువారు విశ్వవిద్యాలయములకు శక్తివంచన లేక ధనసహాయముజేసి, వాని స్వేచ్ఛకు ఏమాత్రము భంగము కలుగకుండ మెలగుచున్నారు. స్వేచ్ఛావాతావరణమునందు విశ్వవిద్యాలయములు పెరుగవలయు నని, గుర్తించుచున్నారు. హిందూదేశమునం దిట్టి స్వేచ్ఛావాతావరణ మింకను బెరుగకున్నది. ధనసహాయము జేయుచున్న కారణముతో, విశ్వవిద్యాలయకార్యక్రమమునందు జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు ప్రభుత్వములు ప్రయత్నించుచున్నవి. జాతీయోద్యమముతో సంబంధము గల దనుకారణమున, కాశీ హిందూవిశ్వవిద్యాలయమున కేయబడుచున్న ప్రభుత్వపుగ్రాంటు లాపివేయబడినవి. కలకత్తాకళాశాలలకు గూడ ప్రభుత్వసహాయము నిరాకరింపబడుచున్నది. ప్రస్తుతస్థితిలో విశ్వవిద్యాలయములు స్వతంత్రకార్యక్రమము నిర్వహించుకొనవీలు లేకుండ, నిట్టి నిరోధము లనేకములు అడ్డగించుచున్నవి. కృష్ణస్వామయ్యగారు తమ ఉద్యోగధర్మముచే నీ విషయములనంతగ పేర్కొనక బోయినను, విశ్వవిద్యాలయములకు స్వేచ్ఛయవసరమున తెలిపియుండిరి. ప్రస్తుతదుస్థితి గాంచియే,

దేశమునకు రాజకీయన్వ్యాతంత్ర్యము లభించినగాని, విశ్వవిద్యాలయములకు సయితము స్వేచ్ఛ లభింపదను నిరాశ, వీని నిర్వాహకులలో వ్యాపించుచున్నది. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షు లగు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిని ఇట్టి నిరాశయే యావరించె నని తెలిసిన విషయమే. హైకోర్టు జడ్జిపదవియం దున్నను, కీర్తిశేఖరులు సర్ అసుతోష్ ముఖర్జీగారు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుటకు యావచ్చుకీని వినియోగించి, ప్రభుత్వపు జోక్యమును సాధ్యముగ సంతవరకు నివారించిరి. అసుతోష్ ముఖర్జీగారి దీక్ష మూలముననే, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము జగదీశచంద్రబోసు, ఆచార్య ప్రభులలచంద్ర రే, సి.వి. రామకృష్ణ ప్రతిభావిశేషములను ప్రపంచమున కెరుకపడజేయుటకు వీలయ్యెను. కాని, అట్టి ధైర్యస్థైర్యములను ఇతర విశ్వవిద్యాలయ నిర్వాహకులు జూపజాలకున్నారు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారింతవరకు తమ ప్రధానోద్దేశ్యములను నెరవేర్చుకొనుటకు, ప్రారంభమయినను జేయజాలకున్నారు. ఇట్టిస్థితి మెటనే మార్పు జెందినగాని, విశ్వవిద్యాలయోపయోగము విస్తరింపజాలదు. హిందూదేశము తన విశ్వవిద్యాలయముల ద్వారా, పాశ్చాత్యప్రపంచమునకు శాంతిప్రేమలతో గూడిన సం దేశమునొనగగలదని, కృష్ణస్వామయ్యగారు శాశించుచున్నారు. కాని, హిందూదేశము స్వేచ్ఛబడసి, విశ్వవిద్యాలయములకు గూడ స్వేచ్ఛ లభించినగాని, భారతీయులు తమసం దేశమును స్వేచ్ఛగ నొనగలుగుటకుగాని, అయ్యది నలుదిక్కుల వ్యాపించుటకుగాని, వీలుగలుగదు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రభుత్వమువారి పూర్తిగ నాధికనహాయము జేసినగాని, అయ్యది వృద్ధిపొందజాలదని, కృష్ణస్వామయ్యగారు తెలియజెప్పిరి. ఈవిషయమై అధ్యక్షులు జనరలుగారిహితవును ప్రభుత్వమువారింతవర కను సరించెదరో, తెలియదు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము కొన్ని ప్రత్యేకశాఖలలో ప్రజ్ఞాతీతయము జూపవలయునని, కృష్ణస్వామయ్యగారు గజజిన హితవు అమూల్య మయినది. శాస్త్రపరిశోధన విషయమై వీరు గావించిన హితవు మిగుల ప్రయోజనకారియని చెప్పవచ్చును. ఆంధ్రప్రతిభను, ఆంధ్ర విజ్ఞానమును పెంపొందింపజేయుటకు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములు తోడ్పడునట్లు జూడవలయు నని, కృష్ణస్వామయ్యగారు కోరుచు, సంస్కృతాంధ్రముల మధ్య గల సన్నిహితసంబంధమును గమనింపవలయుననియు, చిత్రకళలగూర్చి శ్రద్ధపహింపవలయు ననియు, హెచ్చరించిరి. బ్రహ్మచర్యవశ్యకత గూర్చి విద్యార్థుల కెంత తరుచుగ బోధించినను, అధికమనిపించుకొనదు. బ్రహ్మచర్యవ్రతావలంబనము చేతనే, ఆంధ్రవిద్యార్థులు తమ శారీరకమానసిక శక్తులను పెంపుజేసికొనగలరు. విద్యార్థులకు త్రివిధధర్మములు గలవనియు, విద్యను ఆత్మాభివృద్ధికిని, సాంఘిక సేవకును, దేశసేవకును గూడ వినియోగింపవలయు ననియు, కృష్ణస్వామయ్యగారు చెప్పిన హితవు అవశ్యానుసరణీయమయినదే. కాని, విద్యార్థులు దేశసేవ నలుపుట కనుకూలపరిస్థితులు లభింపకున్నవి. నిరోధము లధికముగ నున్నవి. వీనిని తొలగించినగాని, విద్యార్థులలో నేచాసక్తి

సంపాదము. విద్యార్థిదళం అలవడని నేననక్తి, విమృతజీవితములో అలవడట దుర్లభమని, ప్రస్తుత పరిస్థితులు తెలుసుకొను తెలుపుచున్నవి. అయినను ప్రస్తుత సందర్భ రాజకీయవాతావరణము తొలగి, దేశము స్వేచ్ఛననుభవించుభాగ్యము లభించిన విమృత, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును తదితర విశ్వ విద్యాలయములును, అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారు వ్యక్తికరించిన ఉన్నతాశయములను పూర్తిగ నెరవేర్చగలవలయు, హిందూదేశపు ఆధ్యాత్మికపు సం దేశము నది ప్రపంచమందెల్ల వ్యాపింపజేయ గల వనియు, విశ్వసంపవచ్చును.

ప్రెసిడెంటు

విల్సనుగారికూతురి, అల్లునిరాక

అమెరికాకు ప్రెసిడెంటుయిన క్లిఫ్ థేఫు లగు విల్సను గారు, జగద్వ్యాప్తి బడసిన సంగతి పాఠకులకు విదితమే. యూరపియను సంగ్రామమునందు సందర్భ సమయమున అమెరికా ప్రవేశించుటకు, విల్సను గారు హేతుభూతు లయిరి. వీరు స్వయంనిర్ణయ సిద్ధాంతమును ప్రతిపాదించి, చిన్న పెద్దయనుభదమూ లేక, ఎల్లజాతులకును స్వయంనిర్ణయస్వాతంత్ర్య మొనగబడవలె నని, ప్రతిపాదించిరి. వీరి సిద్ధాంత మును లాయడుజార్జి ప్రభృతులుగూడ అంగీకరించిరి. కాని, వర్సెలెసునగిలో, ఈ సూత్రములు అదృశ్య మయ్యెను. వీనిస్థానమున మాండేటు ఏర్పాటులు గావించబడెను. ఇవి పరాధీనతకు పర్యాయపదము లుగ పరిణమించినవి. విల్సనుగారి ఆశయములు విఫల మయినను, వీరు అమృతసూత్రమును ప్రతిపాదించిరనుటకు సందియములేదు. స్వయం నిర్ణయ సూత్రప్రతిపాదనమే, హిందూదేశమునందు హోం రూలు ఉద్యమము బయలుదేరుటకు ముఖ్య హేతు భూత మయ్యెను. ప్రపంచజాతుల కన్నిటికిని స్వయం నిర్ణయపుహక్కు గలదని యంగీకరించినచో ప్రపంచ శాంతి తప్పక గుడిరెడిది. కాని, అట్టి ఏర్పాటు గుదుర దయ్యెను. విల్సనుగారి కూతురును, అల్లుడగు ప్రొఫె సరు నేయరుగారును, హిందూదేశమున కేలేంది, అలహాబాదునుండి కాశీకి విచ్చేసి రని, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. వీరికి కాశీలో ఘనముగ స్వాగత మీయ బడెను. తమ కీయ బడి న స్వాగతమునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ప్రపంచమంతయు హిందూదేశస్థిని అత్యాచారము తో నిరీక్షించుచున్నదనియు, హిందూదేశమున స్వేచ్ఛాసంపాదనకై జరుగుచున్న కృషిపట్ల అమె రికాకు మిగుల సానుభూతి గల దనియు, తాము హిందూదేశ రాజకీయపరిస్థితులను వీక్షించుటకే, వచ్చియుంటిమనియు, ప్రొఫెసరు నేయరుగారు పలికిరి. ప్రపంచప్రసిద్ధి వడసినవారిని, హిందూదేశ మెటుల ఆకర్షించుచున్నదో రాజకీయపరిస్థితులను గుర్తించుటకు వీ రెంతటి ఆతురము జూపు చున్నారో, ప్రొఫెసరు నేయరుగారి నుడువులబట్టి గ్రహింపవచ్చును హిందూదేశ నైతికాశయము యెడ, నాగరిక ప్రపంచము గాఢముగ సానుభూతి జూపుచో, బ్రిటీషువారయినను దేశస్వేచ్ఛను చిరకాలము నిరాకరింపజాలరు.

మాంఛెస్టరు గార్డియను: కఠినచర్యలు

బ్రిటీషు పత్రికలు గూడ, హిందూదేశమునందవలంబించబడుచున్న కఠినచర్యలను మెల్ల మెల్లగ గుర్తించుచున్నవి. లా-ఆర్డరురక్షణ కివి యవసర మనుభావమును విడనాడుచున్నవి. కె.టి. పాలుగారి ప్రసంగముగూర్చి వ్యాఖ్యానము జేయుచు, హిందూ దేశస్థితి పోలీసువారికతిచర్యలవలన, విషమమగు చున్నదనియు, ప్రజలు దౌర్జన్యమునకు పాల్పడి నపుడు అది ఎటుల నివారించబడుచున్నదో, పోలీసు దౌర్జన్యము గూడ అటులే నివారించబడవలయు ననియు, మాంఛెస్టరు గార్డియనుపత్రిక కోరుచున్నది. ఈవిషయమై బ్రిటీషుపత్రికలును, బ్రిటీషుప్రము ఖులును పట్టుదల జూపి, హిందూదేశమున లా-ఆర్డరుల రక్షణ కని అవలంబించబడుచున్న దారుణ చర్యల నరికట్టుటకు ప్రయత్నించుచో, ఇంగ్లండు కును హిందూదేశమునకును గూడ విశేషము మేలొనర్చినవా రగుదురు. తూర్పుగోదావరిమండల మున కొత్తపేటలో గుంపులపై లారీప్రయోగము జరిగెనని వార్త చేరెను. పంజాబులో అమృతసర మున ఊరేగింపు జరుపుచున్నవారిపై లారీప్రయో గము జరిగె ననియు, పలువురకు గాయములు తగిలె ననియు, నూర్గురు నేనాసమితివైద్యాలయములో చికిత్స నొందిననియు, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇట్టిచర్యలు, ఎట్టివారి కయినను రోత బుట్టింపక మానవు. ప్రజలలో నివి అశాంతిని మరిత వ్యాపింప జేయుటకు తోడ్పడుచు, ఇంగ్లండు ఇండియాలమధ్య గల ఎడభాటు వింకను విస్తరింపజేయుచున్నవని, బ్రిటీషు ప్రముఖ లికనయినను గ్రహించుట లాభకరము.

సరిహద్దురాష్ట్రము: బి-క్లాను ఖయిదీలు

సరిహద్దురాష్ట్రపు కారాగృహములలో (బి) క్లాను ఖయిదీలు పడుకొనుటకు, మట్టితోను సిమెంటుతోను పక్కలను తయారుజేసి రనియు, అందుచే ఖయిదీలకు చాల ఇబ్బంది గలుగుచున్నదనియు, ముఖ్యముగ జబ్బుగన్నవారికి వీనిపై పడుకొనుటవలన జబ్బు మరింత యధికమగు చున్నదనియు, దట్టమగు చాపలను వైచినగాని ప్రయో జనములేదనియు, మైసూరులు వెలువడెను. ప్రభుత్వము వారిట్టి విన్నపములకు సమాధానమిచ్చుచు, మట్టితోను, సిమెంటుతోను తయారయిన పక్కలు వ్యాధిగ్రస్తులకు అననుకూల మని, అంగీకరించిరి. కాని, ఇరుపంచముల నిచ్చునెడ, వానిని ఖయిదీల తిరుగజాలుకు సాధనముగ నుపయోగించెద రనుభయముచే, వీనిని సప్లయిజేయుటకు వీలులేదని ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. వీరి సమాధాన మేమాత్రము తృప్తికరముగ గనపట్టకు. ఏ పని ముట్టుతోనయినను దౌర్జన్యమును సలుపవచ్చును. తుదకు పాత్రలుగూడ నిడుకు పెనికవచ్చును. అటులని, మంచముల నిచ్చుట పెనికరాదని తెలిపి, ఖయిదీల అనారోగ్యమును పెంచుట సమంజసము గా జాలదు. ఖయిదీలు తిరుగుబాటు సలుపకుండ, ఇతర నివారణోపాయములను చేపట్ట వచ్చునుగాని, అవసరముగ సౌకర్యములను గావించ కుండుట, గొప్పలోప మగుచున్నది. (బి) క్లాను సేర్పరచిన ప్రయోజన మడుగంటుచున్నది.

కేరళ రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘసేధము

కేరళ రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘము అక్రమ సంఘ మని, ఈవారపు ఘోర్టుసెంటుజార్జి గెట్టులో

ప్రకటించబడినది. చెన్న రాజధానిలో ప్రధానభాషా భాగములు నాల్గింటికిని, నాల్గు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘములుగలవు. వీనిలో ఆంధ్ర రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘము మొదటనే అక్రమసంఘమని నిషేధింప బడినది. పిమ్మట కర్నాట రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘము అక్రమసంఘముగ ప్రకటించబడెను. ఈపర్యాయము, కేరళ రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘము అక్రమ సంఘ మయ్యెను. ఇక, కేరళ రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘము మాత్రము నిలిచియున్నది. ఇదికూడ పైతరగతిలో జేరుట కెంత కాల మో పట్టదని యూహింపవచ్చును. చెన్న రాజధానిలో ప్రధాన కాంగ్రెసు సంస్థల నణచివైచుట, దీనితో పూర్తి యగును. చెన్న రాజధానియందు కాంగ్రెసు ఉద్యమము అంతరించె నని యొకవంక దెలుపుచు, వేరొకవంక ఈ సంఘముల నణచి వైచుట పరస్పరవిరుద్ధముగ దోచును. కాంగ్రెసు సంస్థలను అణచివైచినను, వీనిని ప్రేరేపించిన ఉన్నతాశయములు ప్రజల మనములలో నెక్కుడుగ పాదుకొనుట కిట్టి విషేషములు తోడ్పడగలవు.

బర్మాస్వాతంత్ర్యము: యూబాపీగారి ఎచ్చరిక

ఇల్లులుగనే పండుగ కాలేదను సామెతవిధమున, బర్మాను ఇండియానుండి వేరుజేయగనే, ఇంగ్లండుకర్తవ్యము పూర్తి గాలేదు. బర్మాకు అభినివేశస్వాతంత్ర్య మిచ్చినగాని, బర్మా ప్రజలు తృప్తి జెందరని, కాండుటేబిలు సమావేశమునకు ప్రతినిధిగ వెడలిన యూబాపీగారు రూఢు ప్రతినిధితో బలికిరి. బర్మా యంతయు సంపూర్ణస్వరీపాలన మును కోరుచున్నదనియు, అభినివేశ రాజ్యములతో సమానస్థానము నాక్రమింపగోరుచున్నదనియు, వేరుచేయబడిన బర్మాకు అభినివేశ రాజ్యస్వాతంత్ర్య మొనగనిచో, బర్మాప్రజ లెవరును తృప్తి జెందజాలరనియు, బర్మాను వేరుజేయుటతోపాటు స్వరీపాలన స్వాతంత్ర్యమును గూడ ప్రసాదించెదమని, వెంటనే ప్రకటన జరుగవలయు ననియు, లేనియెడల బర్మాప్రజలలో తీవ్రమగు ససంతృప్తి జరించుననియు, వీరు స్పష్టపరచిరి. బర్మాను వేరు జేయుటలో అత్యంతాతురము జూపిన బ్రిటీషు ప్రముఖులు బర్మాకు పూర్ణస్వరీపాలనము నొనగు విషయమునగూడ అట్టి యాతురము జూపెదరా? ఈ ప్రశ్నకు త్వరలోనే సమాధానము వెలువడగలదు.

ఆయుధవిస్త్రసమావేశము

ఆయుధవిస్త్రస ప్రారంభ సమావేశమువారు చిత్తు ఒడంబడికను తయారుజేసిరిని, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇది ఎంతవరకు ప్రయోజనకారియగునో, తెలుపుటకు ఒడంబడికలోని పరితులను జూచినగాని వీలుపడదు. మానవులు, దృఢసంకల్పులగుచో, ప్రపంచము ఆయుధమును విసర్జించునని, సెసిల్ ప్రభువుగారు దెలిపిరి. కాని, అట్టి దృఢసంకల్పము, నానారాష్ట్ర సంఘమును నిర్వహించుచున్న పాశ్చాత్యజాతులలో కనిపించుచున్నదాయను ప్రశ్నగలదు. లండను టైముస్ పత్రిక దెలిపినటుల, ఆయుధవిస్త్రస సమావేశ మొకమూల జరుగుచుండగనే, వివిధ జాతులవారును తమ తమ ఆయుధబలమును పెంజుకొనిరి. అందుచే వృద్ధయము మూచ్చుకెంది, ప్రేమయు అహింసయు వివిధజాతులమనముల నావహింపనిది, ఆయుధ విస్త్రసము ఫలించజాలదు. ఇప్పుడు తయారయిన చిత్తు ఒడంబడికకు ఫల మేమగునో చూడవలయును.

సాక్షి

చెన్నపురియందు దీపములు వెలిగించువేళ
 శత్రుశక్రవారము 12-వ తేదిని సాయం. 6-14 గం.
 శనివారము 13-వ తేదిని సాయం. 6-14 గం.

మద్రాసు కార్పొరేషను రేడియో సంగీత
 కార్యక్రమము

(వరిలోని సాయంకాలము 5-30 గం. నుండి 7 గం. వరకు)
 (తిరువల్లికి జీ పూర్వదేశము)

శ్రీపతిశ్రీమతి శ్రీమతి శాంతాబాయిగారు దక్షిణ
 యండియా సంగీతము (కాత్రము).

18 వ తేదిని శ్రీలియల్స్ లో చెప్పి ఆంగ్ల సంగీతము.

మద్రాసు పోస్టు టెలిగ్రాఫుల నమాకారి పర
 పరిసంఘము:—పై సభముయొక్క అవసర ప్రశ్నకసభ
 శత్రు సాయంత్రం 6 గం. జరుగు నని కార్యదర్శి యందుమూల
 మానఃభ్యుత్పల తెలియజేయుచున్నాడు.

పార్కులలో నాగస్వర వాద్యము:—పండిత
 మునుస్వామిస్వామిగారి నాగస్వరవాద్య ప్రదర్శనము శత్రుసాయం
 కాలము 5 గంటలనుండి 6 గంటలవరకు కోమలేశ్వరకాశేట
 యాదవతి ఆయాస్వామిస్వామి పాక్షానందు జరుగును

ఎంగారువెండివగైరా ఏలం నోటీసు

తిరుమల తిరుపతి వగయిరా దేవస్థానములలో
 1930వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల మొదలు 1930వ సం॥
 నవంబరు నెలవరకు వచ్చిన బంగారు వగైరా వస్తు
 పులు యీదిగువ కనుపరచినవాటిని 1930 వ సం॥
 డిసెంబరు నెల 15 వ తేది సోమవారము పగలు 12
 ఘంటలు మొదలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానావద్ద
 ఆదినమున్ను, తరువాత యేలం పూర్తి అయ్యేవరకు
 ప్రతిదినము అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలంవేయ
 నును. ఏలంలో సవాలు చేయగోరువారు దేవ
 స్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా రూ॥ 100-0-0 యలు
 ధరావత్తు కట్టి యేలంలో సవాలు చేయవలసినది.

యేలములో సవాలు ఖాయపరచబడిన విష
 యమునుగురించి శ్రీవిచారణకర్తలవారి మంజూరు
 పుత్రువు సాదరైన తేది లాగాయతు 30 దినము
 లలోపల సవాలుమొత్తమును చెల్లించి లాట్లను
 పుచ్చుకోవలయును. అట్లు వాయిదాలోపల తీసు
 కొననియెడల వాయిదా మీరినతేది లాగాయతు 30
 దినములవరకు స॥ లాట్లను, అమానత్తులో వుంచడ
 మగును. అట్టి రోజులకు దినం 1 కి లాటు 1 కి
 రూ॥ 2 యలు రెండురూపాయలు జరిమానా చెల్లించి
 లాట్లు పుచ్చుకోవలయును. అందుకు తప్పినయెడల
 స॥ లాట్లను మరుయేలం వేయించి అందుచే దేవ
 స్థానమునకు కలిగేనష్టమును క్రమప్రకారం అనల్
 సవాలుదారువద్దనుంచి వసూలు చేయబడును.

- (1) బంగారు దఫా 1 కి 30 తు॥ వంతున తు 1282
- (2) బంగారునాణ్యములు లాటుగా రకములు 8
- (3) వెండి దఫాకు 1000 తు॥ ములవంతున తు 9694
- (4) వెండినాణ్యములు లాటుగా రకములు
- (5) హాల్ బిరూపాయలు రు॥ 17463
- (6) తేగడరూపాయలు దఫాకు 1000 వం॥ రు॥ 2195
- (7) తేగడవైసాలు ఒకలాటుగా రు॥ 319
- (8) తాంబ్రము ఒకలాటుగా శేర్లు 1071
- (9) రాగివగైరా పాత్రలు ఒకలాటుగా శేర్లు 379

ప్రయాగదాసుజీ

విచారణకర్తలవారు.

ఆంధ్రవిద్యార్థిసంఘసభ:—ఈసభ శుక్రవారము
 12-12-30 సాయంత్రము 5 గంటలకు ఆంధ్రపత్రిక ఆఫీసు భవ
 నములో జరుగును గాన అందఱు ఆంధ్రవిద్యార్థులు విచ్చేయ
 త్రాగుదురు.

చర్చించు విషయములు:—(1) ఈ సంవత్సరపు కార్య
 నిర్వాహకవర్గపు ఎన్నికలు (2) ప్రశ్నోక్త ఆంధ్రరాష్ట్రము
 విషయములో ఇతరలతో కలిసి తగినచర్య తీసికొను విషయ
 ము. (3) ఆంధ్రవిద్యార్థులు వాగ్దేవరావుగారికి, దివాన్ బహ
 దూర్ బి. మానుస్వామివాయుడుగారికి ఇచ్చిన ఆహ్వాన
 లేఖలు చూచుకొనుట.

రాకపోకలు:—నిన్నటి ఉదయమున పోర్టువైపున
 నేటినుండి చెన్నపురికి వచ్చిన డి. జి హాన్ సి వి. ఇ. గారు
 ఉదయమున డిల్లీకి వెళ్లిరి.

డా॥ యస్. శే. యాపకగాధీ యం. యస్. యం.
 రైల్వే మెడికలు ఆఫీసరు నేటి ఉదయమున బెజవాడనుండి
 చెన్నపురికి వచ్చిరి.

రా॥ స॥ సి. యస్ రత్న సభాపతి మొదలగువారు గారు
 నిన్నరాత్రి కోయంబత్తూరుకు వెళ్లిరి

గా॥ జి॥ బి॥ బి. మానుస్వామివాయుడుగారు నిన్నటి
 రోజున చిత్తూరునుండి చెన్నపురికి వచ్చిరి.

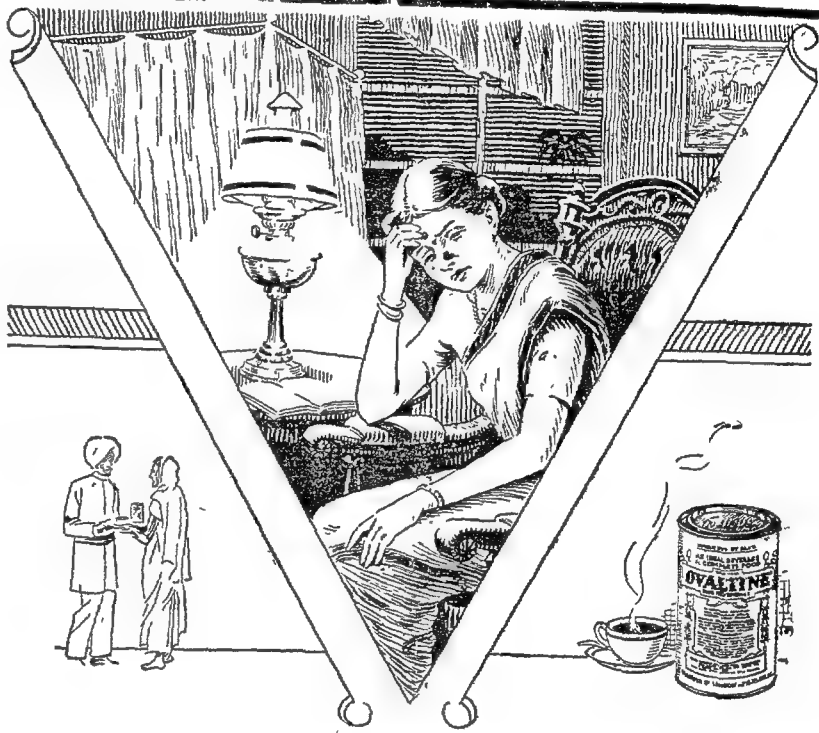
కృష్ణాపత్రిక

13 వ తేదిని వెలువడును

హచిలీట్టు, డిసెం 11:—వైసు ఆర్డినెన్సుకు లోబడి
 నిలిపివేయబడిన కృష్ణాపత్రిక తిరిగి యీ నెల 18 వ తేదీన శ్రీ
 కోట నుబ్బారావుగారి సంపాదకత్వమున వెలువడును. నలు
 డివిజనలు మేజిస్ట్రేటుగారు నిన్న సాయంకాలము ఆను మరి
 నొసంగిరి. (స్వ. వి. కంఠి)

ఆకస్మిక మరణము:—మద్రాసు సిటిపాలీసు సా
 బ్బెంటు క్లౌర్కు అను నతడు నేటి ఉదయమున, తన పనుల
 నుండి గృహమున తిరిగి వెళ్లినవెంటనే ఆకస్మికముగా హృదయ
 చలము ఆగిపోయి మరణించెను. ఆంత్యక్రియలు నేటి సాయం
 కాలమున జరుగును.

నిన్న సాయంకాలము చాకలపేట రైలుస్టేషనులో శోక
 మహమ్మదీయ ప్రయాణికుడు ఆకస్మికముగః స్వప్రతిపదిపా
 యి రక్తమును వనునమునే వెంటనే చనిపోయెను. నేటి ఉద
 యమున రానుపురిం రైల్వేపాలీసువారు విచారణజరిపి స్వాభా
 వికముగు కారణములవలన మరణమువఃభవించెనను తీర్పుజెప్పిరి.

న ర ము ల కు ప టు త్వ ము ని చ్చి
 సు ఖ ని ద్ర ను గ లి గిం చు ను

అలసిన నరములు నిద్రాభంగమునకు కారణము. అట్టివి నిశ్చయము గలి
 గింకను, వాటికి తిరిగి మానుపట్టిబలము గలుగుటకై వ్యయమైనబలమును మరల
 కలిగించవలెను. ఇది యు క్తమైనట్టి ఆహారములు మాత్రమే చేయవలసినవి.

“ఓవల్ టైన్”, మంచి రుచికరమైన టానిక్ ఆహారము, అమూల్యమైనది.
 పోగొట్టుకొనిన బలమును నరములకు తిరిగి గలిగించుటయందు దసాహస్య మైనది.
 సుఖనిద్రను కలుగజేయుటయందు దివ్యమైనది. ఒకగిన్నెను ఓవల్ టైన్ ను
 గొర్రు పకాండతోపుటకు ముందు ప్రతిరాత్రియు పుచ్చుకొనడు. తప్పక మీకు
 సుఖనిద్ర పట్టును.

మాల్తు, మిగడచేరిన ఆవుపాలు నుంచి కోకో మున్నగు ఆరోగ్యకరమైన
 ట్రియు, దివ్యమైన ప్రకృతి సంబంధముగు పదార్థములు, రుచికరమైన “ఓవల్
 టైన్ ను” మిళితముగుచున్నది. టానిక్ ఆహారములన్నిటిలో శ్రేష్ఠతమ మయ
 నది. దీనికి సాటియెనది లేదు.

OVALTINE

సహజమైన సుఖనిద్రను గలిగించును

అన్ని బహుళలలోను అందరి కెమిష్టలవద్దను, అన్ని స్టోరులందును దొరుకును.

ఏజంట్లు—జేమ్సురైట్, 85 ఎ-రిప్పన్ ఏథి, కలకత్తా.

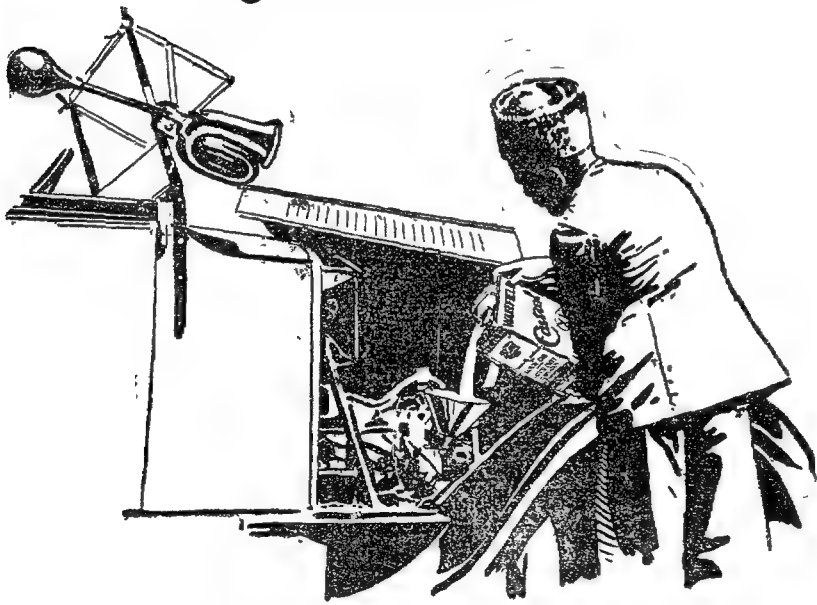
బొంబాయి, మద్రాసు, రంగూన్ మాన్యుగల్ సలములందు దొరుకును.

కాస్ట్రోలు నువయోగించుట కలవాటు చేసుకొనుడు

నదా కాస్ట్రోలు నువయోగించుటచే మోటారిస్టులకు కూడ బెట్టుగలదు:--
సాధారణ మోటారు చమురులకంటెను దీర్ఘ కాలము నిలిచి వుండును.
కాస్ట్రోలు సాధారణమైన మోటారు చమురులకంటెను బాగుగా జారువ
ట్టినప్పుడు
కాస్ట్రోలు తక్కువమరిగి గలిగించును.
కాస్ట్రోలు శ్రేష్ఠతమైన పిస్టనులకు నిచ్చుచున్నది.
కాస్ట్రోలు రాపిడిని తగ్గించి, ఇంజను అరుగకుండా జేయును.
కాస్ట్రోలు యెప్పుడును మారుట లేదు.
నదా కాస్ట్రోలునే నువయోగించ నలవాటుపడి, పైకమును కూడబెట్టుకొనుడు.

వేక్ ఫీల్డ్ కాస్ట్రోల్ మోటారుచమురు
ఆకుపచ్చని డబ్బాతో నింపబడి ఎటువూలేలు వేయబడిన
కాస్ట్రోలునే గమనించి కొనుడు.

సి. సి. వేక్ ఫీల్డ్ ఆండు కో, లిమిటెడ్.

బొంబాయి, కలకత్తా, కరాచి, డెల్లి, లాహోరు.

మద్రాసు రాజధానికి పంపకదారులు:--

అడినా అండు కో లిమిటెడ్, మద్రాసు, దీని బ్రాంచీలు.

42

20,00,000
గాలనుల
భారతదేశపు
అముదములు గడిచి
5 వత్సరములనుండి
కాస్ట్రోలు
తయారు చేయబడుట
యందు నాడబడి
యున్నది.

కన్వయల్ మున్సి గారి

నిరాహార దీక్ష

బొంబాయిలో అపోహలు, వదంతులు

మున్సి గారి ప్రకటన

బొంబాయి, డిసెంబరు 10:--సామాను విల్లులపై
బహిష్కారమును నిరవహించుచున్న బొంబాయి కాంగ్రెసు
వాదులలో తీవ్ర భేదాభిప్రాయములు బయలుదేరిన వని నగర
మున నెడలేగని వదంతులు గలవు. దీనికి తోడు, కన్వయ
ల్ మున్సి గారు సోమవారము రాత్రినుండియు నిరాహార
దీక్ష బూనియున్నాడు. మున్సి గారును జమ్నా దాసు ద్వారక
దాసుగారును కలిసి, సామాను విల్లులతో రాయబారములు
జరిపి ఒడంబడిక కుదిర్చినవా రగుటవలన, మున్సి గారి నిరాహార
ప్రతిజ్ఞను వదులు దానిని ముడి పెట్టుట సహజము. మున్సి, ద్వారక
దాసుగార్లు కుదిర్చిన ఒడంబడికను సమరసంఘ సభ్యులును,
కాంగ్రెసు అనుచరులను అనుత్పత్తికరముగా నున్నదని నిరా
కరించెను. మున్సి గారిని సందర్శింపగా, వా రెట్టిభేదములను
కాంగ్రెసువాదులలో లేవని ఖండితముగా బట్టిరి. "కాం
గ్రెసు వాదులలో భేదములేదు. మాయం దిప్పు డుండు సామన
స్థము సడలకుండుటకే నేను ఉపవాసవ్రతము వలంబించి
తిని," అని వారు వచించిరి. కాంగ్రెసు ప్రమాఖు లేమియు
నోరు మెదపుట లేదు. (ఆ. ప్రె.)

మున్సి గారి ప్రకటన

బొంబాయి, డిసెంబరు 10:--గత 48 గంటలుగా ఉపవా
సించుచున్న కె. యం. మున్సి గారు ప్రెస్సువిలేజిరితో నిల్చు
చెప్పిరి:--"నేను నాపై విధించుకొన్న క్షేళము బొంబాయిలో
ఉద్యమమునకు పూర్వముకన్నను బలము చేకూర్చు నాక యనియు
గాంధీ గారు వేసిన అహింసాపు వాది దీర్ఘకాలముగాక యనియు
విశ్వసించుచున్నాను. నా ఉపవాసమునుగూర్చి బయలుదేరిన
వదంతులను చచ్చించుట కిచ్చుగింపను, కాని, కాంగ్రెసువాదులలో
తీవ్రభేదములు బయలుదేరిన వనుచున్న, నే నందొకదానికి నా
యకుడనుటయు కేవలము అపత్యము. ఇదిగాక, సామానువిల్లుల
పై బహిష్కారమును నిరవహించిన సందర్భములో నే నుపవాసం
చుచున్నా ననుటయు సత్యమారము. అవిషయములో నాకును
కాంగ్రెసువాదులలో నెవరికిగాని భేదాభిప్రాయము లేదు."
సామానువిల్లుల రాయబారములో మున్సి గారితో కలసి
మెలసిన జమ్నా దాసు ద్వారక దాసుగారును ఈ విషయములో
కాంగ్రెసువాదులలో భేదము లేదని ఎవరిచుచున్నాడు:
(ఆ. ప్రె. స్వేచ్ఛలు)

ఉపవాసము సమాప్తమగుట

బొంబాయి డిసెంబరు 11:--54 గంటలకు ఉపవా
సము చేసి కె. యం. మున్సి గారు నేటిఉదయం 8 గంట కు
ప్రతినాస్తి గావించిరి. కాంగ్రెసులో భేదాభిప్రాయములే న
యిరువారును సామరస్యమును కుదుర్చుకొనిరి తెలియు
చున్నది. (ఆ. ప్రె.)

తిరువూరు ఎతాకపు కేసు

ఇరువురు స్త్రీలకు శిక్షలు

తిరువూరు, డిసెంబరు 10 :--శ్రీమతి పద్మావతి ఆ
మరుగారు (గుజరాతి) తమిళనాడు కార్యసంఘ సభ్యురాలు,
శ్రీమతి భాగ్యలక్ష్మమ్మగారు (శ్రీ శే|| వి. వి ఎస్. అయ్యరు
గారి సతి) 144 సెక్షను ఉత్తరావు ఇల్లంఘించినందుకు 2వ తేదీన
యా100జుమానా విధించబడిరి. వారిపట్ల జరిమానా
ఎ నూలు చేయ వీలు లేక పోయినందున
పోలీసు 'పబ్లి ఇన్వెక్టరుగారు వారిని జాయిలు మాజన్సీలు
గారియెదురు నేను హాజరుపరచగా, ఇరి 6 వారముల తైదు
శిక్ష విధించిరి. వారిని ఎ, తరగతిలో చేర్చి కోయంబత్తూరు
జైలుకు పంపిరి. వారు ఆనందముగ బోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

మరల రక్తమువడుట

మరెట్టి మార్పునులేదు

కలకత్తా, డిసెంబరు, 10:--నేడు మరల మోతీలాలు
గారికి కలెక్టో కలసి రక్తముపడినది గాని మరెట్టి మార్పును
కలుగలేదు. (ఆ. ప్రె.)

మీ
చర్చాభాషలు
ఎట్టి వైనను

జాంబక్

తో వాటిని బాగుచేసికొనుడు
అద్భుతమైన ఓషధుల అంజనము

కాలిగపలము, ఎఱ్ఱపుండు లేక కామలము ఓర్పుకొనలేనిబాధ మొదలగువాటికి జాంబక్ ను వాడేచికిచ్చి చేసేకొననినా, త్వరగానే ప్లియ - పోరిచూసిన్ - తానర - చెనుటపొక్కలు - ఇతర రోయకరమైన చర్మవ్యాధులుగా లేలును. అప్పుడు వాటిని మాన్పుకొనుట బహుకష్టము.

చర్మవ్యాధులకు - అన్నిరకలలోను జాంబక్ అంజనము మిక్కిలి అద్భుత మయినది. ఇంద్రజాలమువలె బాధగాని, నొప్పిగాని మాయమగును. జాంబక్ విషపురిత మైన క్షీమలను చంపును. నాపులను తగ్గించును. చుంటలను ఉడకవింపజేయును. క్రొత్త ఆలోగ్యమైన చర్మమును పుట్టించును. జాంబక్ లేక మెల్లెడలను వ్యాపించి యింత ప్రఖ్యాతిపొందుటకు కారణము జాంబక్ కలిసిన అమూల్యమైన సనమూలికలప్రభావమే. దుర్బంధమైన జంతుక్రావ్య లేమియు చేరక, ఎంతకాలమునుండియున్న చర్మబాధలైనను దీనివలన త్వరలో నయమగుచున్నవి.

అన్నివిధములయిన ఎఱ్ఱనూలు, చూయూలు, పుండ్లు, కరుపులు, మండు, చాకలిగడ్డి, చెడుకాకు, మూలవ్యాధి, కండరములనొప్పి మొదలగువాటిని ఇంక వితర చర్మవ్యాధులను గురుకుటకుండు జాంబక్ ఇంకర మన్ననా టన్నిటిలో ప్రశస్తమైనది. జాంబక్ నందు జానుక్రావ్య చేరుట లేదని పూచీ యివ్వబడును.

చుండులమున్న వారందరియొక్కకు జాంబక్ దొరకును. ఖరీదు రెడ్డపైట్టె రు. 2-4-0
చిన్నది ,, 1-0-0

ఏ జెంటిల్మన్:-

దాదా అందుకో,
వైనియప్పనాయక్ కిధి,
మద్రాసు.

సర్ సి. వి. రామన్ గారు

నోబెల్ బహుమానమును స్వీకరించుట

స్వీడన్ నృపాలుడు పారితోషిక ప్రదాన మొనరించుట

ప్లాక్ హోం, డిసెంబరు 10:- నోబెల్ పారితోషిక ప్రదానసమయమున గస్తావరాజుగారకు, రాజకటుంబము వారును, తదితర ప్రముఖులును విచ్చేయుండిరి. నోబెల్ సంస్థయొక్క అధ్యక్షుడు దువర్వాస మొసంగెను. ప్లాక్ హోం ఆశ్చర్యపూరితదర్శనము గావించిరి. సర్ సి. వి. రామన్ గారి శాస్త్రోచితోధనయొక్క ప్రాముఖ్యమును గూర్చి ఫిజిస్ సహాయకుడు కొడిగ నవన్యసించెను కరతాళధ్వజాల మధ్య రాజుగారు రామన్ గారికి పారితోషిక ప్రగాస ముని రించిరి.

సిలోన్, మలయాదేశములందలి నిరుద్యోగులగు హైందవ కార్మికులు

13,360 మంది ఖండియాకు మరల బంపివేయబడుట లండన్, డిసెం 10:- రబ్బరు పరిశ్రమ క్షీణించినందు వలన సిలోన్ మలయా దేశములందు నిరుద్యోగులగు హైందవ కార్మికులను మరల స్వదేశమునకు బంపివేయుట కెట్టియోర్పు ట్లు జేయబడెనని వేడు కామన్వెస్థాన్ గారు ప్రశ్నింప బడగా, సిలోనులో నేవియైనను ప్రత్యేకముగ వేర్పాట్లు జరిగి యున్నవో, లేనో తమకు తెలియదనియు, వలయానుగూర్చి కన్కరను విగ్రహించినయు వారు ప్రత్యుత్తరంబొసంగి నిరుద్యోగులగు హైందవుల నందరిని స్వదేశమునకు బంపివే క తీర్పు ప్రభుత్వోధాన నియు, యీ హస్తక్షరమునందలి మొదటి త్రి వ్యూహము 13,360 వగును హైందవకార్మికులు ఖండియాకు బంపివేయబడిరనియు వారు తెలిపిరి.

వాతావరణస్థితి

1930 సం॥ డిసెంబరు నెల 10-వ తేది గురువారము

మాఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో ఆర్ద్రగోళవర్షము	గత 24 గంటలలో ఆర్ద్రగోళవర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	అక్టోబరు నెల 1-వ తేదినుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు పడియున్న మొత్తము
గోపాలపూర్	81	60	...	12.0	— 0.8
విశాఖపట్టణము	81	77	...	16.7	+ 5.1
కాకినాడ	81	70	1+	88.8	+ 19.5
మచిలీపట్టణము	83	70	...	82.7	+ 18.5
కర్నూలు	91	64	...	4.8	+ 0
బళ్లారి	87	64	...	12.7	+ 6.5
అనంతపురము	12.9	+ 6.8
కడప	86	65	...	14.9	+ 6.1
నెల్లూరు	86	69	...	88.2	+ 12.4
మద్రాసు	84	72	0 2	58.1	+ 24.6
కడలూరు	82	71	...	82.0	+ 2.7
చెలూరు	83	64	...	88.0	+ 28.4
నీలము	88	62	...	18.5	+ 7.8
కోయంబుత్తూరు	84	62	...	29.8	+ 18.7
తిరుచనాపల్లి	87	68	...	81.2	+ 17.8
నాగపట్టణము	84	78	...	48.4	+ 16.0
మధుర	87	69	...	24.5	+ 11.2
పాంబన్	84	78	...	16.8	— 8.1
పాలంకోట	14.2	— 1.4
తిరువేండ్రము	84	78	...	22.1	+ 8.7
కొచ్చిన్	87	70	...	86.4	+ 15.9
కాలీకట్టు	91	71	...	25.7	+ 9.8
మంగళూరు	88	78	...	14.0	+ 8.2
తెంగళూరు	81	57	...	11.5	+ 2.4
మేర్ కార	75	58	...	12.1	— 0.1
కొడైకనాల్	58	43	...	86.4	+ 16.1
కూనూర్	66	45	...	40.7	...

పర్యాయములు కాకినాడలో మాత్రము కొద్దిగ వర్షించెను. దక్షిణమున మేఘములు కొద్దిగ గలవు. రాత్రివేళిని మామూలు కన్న 4 డిగ్రీ తక్కువ. మదరాసులో 0-2 వర్షము మేఘము లధికముగ నుండును.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యగారు,
అసిస్టెంటు వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

వర్ష పాతము

పూనా, డిసెంబరు 11:- ఉత్తర భాగం విస్తారమునందు మేఘములు గలవు. అచ్చట చిన్నవర్షము పడవచ్చును. ఎక్కడను వర్షము లేదు. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్రనటనప్రేక్షనము

గుంటూరు కనకరత్న హాలులో
14-12-30 ఆదివారము రాత్రి 9-30 గంటలకు.

సారంగధర

ఈ క్రొంద వివరించిన సుప్రసిద్ధ ఆంధ్ర నటులచే శ్రద్ధ ర్శింపబడును.

రాజరాజనరేంద్రుడు:- బలిజేషల్లి లక్ష్మీకృత

కవిగారు

సారంగధరుడు:- యడవల్లి సూర్యనారాయణ

గారు.

సుబ్బాధి:- దైత గోపాలంగారు

రత్నంగి:- తుంగల చలపతిరావుగారు

చిత్రాంగి:- స్థానం నరసింహారావుగారు

ఈనాటకమువలన వచ్చు ద్రవ్యము ప్రజోపయోగమున కార్యమునకై వినియోగింపబడును. ప్రబోధిమానులు ఆదరింప

మా. రామమూర్తి,
కార్యదర్శి.

వృత్తాంతలేఖలు

నెలూరు

రాజకీయఖియిదీల విడుదల

శ్రీయంత్రాసా నుబ్బరావు యొ. ఏ. బి. యల్. గారు శ్రీమతి రమామ్మ, ముత్తుకూరు కావమ్మ కట్టారావున శంకరమ్మగార్లను, రాయవేలూరు జైలునుండి నిన్న 9-12-80 ఉదయమున విడుదలచేసిరి. వీరుకుదరాసురూడుగా నెలూరునకు 9 వ తేదీ రాత్రి వచ్చిరి. శ్రీమతి కట్టారావునశంకరమ్మగారి వారి భర్తగారు వచ్చి విడుదల కావడముతో కలుసుకొని పోయిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు

(ప్రత్యేక విలేఖరి)

క్రికెట్టులైన హద్దనూరి శ్రీనివాసరావుగారు

శ్రీ హద్దనూరి శ్రీనివాసరావుగారు 7 వ తేదీ ఉదయమున 65 వ యేట ఆకస్మాత్తుగా దివంగతులైనది తెలుపుటకు చాల విచారించుచున్నాను. వీరిని గుంటూరులో ఎరుగనివారు లేరు. తమ యావత్తుకే క్రీడనమును శరీరవ్యాయము ప్రచారమునకు వీరుధారపడిరి. మస్తీలో మొరగాడు; గుంటూరుజిల్లాలో శ్రేష్ఠులైన వస్త్రదారులందరూ వీరి శిష్యులు. ద్రోణాచార్యులు గారు విలువైనది ఎంతసమయంలో, మస్తీవిద్యలో వీరంతసమయం లని చెప్పుట ఆతిశయోక్తికానేరదు. ముఖ్యముగా గుంటూరులో మహమ్మదీయులకు వీరనిన అమితమైన గౌరవము; అభిమానము. వీరు మహారు పదినవతరములనుండి ప్రసిద్ధ వైద్యులకు శంకర వెంకటరావుగారివద్ద కాంపౌండరుగా నుంటూవచ్చిరి. పెద్ద కుటుంబమును, విద్యార్థి, స్నేహబృందములను శోకవారధిలో ముంచి వీరు స్వర్గస్థులైతారు. వీరిమాతృకు సర్వేశ్వరుడు కాంతి యొసంగు గాఁ!

కర్నూలువార్తలు

కర్నూలు శ్రీ పేటంజలీయస్వామివారి బ్రహ్మోత్సవము యీ మార్గశిర కు|| 18 లు బుధవారంమొదలు జరుగుచూచేయున్నది. ఈ వత్సరము వెనుకటి సంగీరమునకే ప్రారంభించబడినది. 7-12-80 తేదీ భానివారమునాడు రథోత్సవము జయప్రథమగా జరిగినది. నాటిదినము ఖడ్గలు అనగా, కర్ణాటోత్సవము, బ్రాహ్మభోజనము, రథోత్సవము అన్నిటికీ కర్నూలు పురవాసులకు మ|| రా|| రా|| అబ్బారి చంద్ర శేఖరరావుగారు భరించిరి. ఈ బ్రహ్మోత్సవము మార్గశిర ౪ రి లు బుధవారంసరికి ముగియుచున్నది. రథోత్సవమునకు రా|| అల్లంరాజు శేషయ్యగారు, ఆత్మహుతి నరసింహరావు, అనంత వెంకయ్య పుస్తీపల్లి స్వామిశెట్టిగారు ఇల్లూరు నుబ్బన్నగారు, తల్లిం వెంకట్రామయ్యగారు, వీరలు అందరూ యేతేది అమిత ఉత్సాహముతో సహాయముచేసి జయప్రథమగావించిరి. రా|| చంద్ర శేఖరరావుగారు యీ పుణ్యకార్యమునకు కంకణముకట్టుకొని జరిపించినందుకు యీ పురజనులందరూ మిక్కిలి ఆనందభరితులయ్యుచున్నారు. గడుక వారికియెల్లప్పుడు యిటువంటి పుణ్యకార్యములందే మనస్సువుంచులాగున దేవుని ప్రార్థించెదము.

లంబు మానుమంతరావు.

పితాపురపు వార్తలు

శ్రీపితాపురం మహారాజావారి యాగమనము:

స్వాగతము

ఎనిమిది మాసములకు బూర్వము పితాపురము విడిచి ఆయికోసా, అమెరికాదేశములను సుకుటుంబముగాఁ జూడనేగిన శ్రీమహారాజావారి నాటి యుడయము 8 గంటలకు ప్రాెములో పితాపురము వచ్చియుండిరి. ఇంతకాలము వారు పితాపురము నెత్తుడును విడచియుండిన పోతువుచే బ్రజలు గుమారు 4 వేల భజనలతోను మంగళవాద్యములతోను రైలు స్టేషనున కెదురేగిరి. సంసారోద్యోగలే కాక గ్రామము లోని పండితులు విద్యకులు సంపన్నగృహస్థులూడ స్టేషనున కేగి వారికి స్వాగత మొసగిరి. పానుగంటి లక్ష్మీ నరసింహారావుగారు, శతావధాని వేంకటరామశాస్త్రిగారును స్వాగత పద్యములఁ జదివిరి.

పితాపురము వేలకొలది సంగీ రములనుండి (తెలిసినంత వఱకు) కీ. త. 4 శతాబ్దమునుండి, మహారాజులకు నివాస

స్థలమై యాంధ్రదేశమున వినుతిఁగాంచియున్నది. ఇంచుమించు 4 శతాబ్దములనుండి రావువారికి రాజధానిగా నున్నది. "రంగుం భాను" అను హైదరాబాదు సర్దారు కాలములో నీపితాపురపు సంసారమువారును పెద్దపురపు సంసారపు వారితో గూడఁ కష్టమునొందిరి. అట్లే ఈమహారాజావారికిని జన్మతనమున జాత్యభియోగముచేఁ గొన్ని యిక్కట్లులు కలిగినను దైవానుగ్రహము వలన నవియన్నియుఁ బోయినవి. శ్రీమహారాజావారు విద్యా ముగ్ధుల సంపదలు గల పుత్రికా పుత్రులతో నభివృద్ధి నొందుటయే కాక మహస్సుతోఁ గూడ వారి యోగ్యతయు ధర్మశీలతయు శేఖోత్తరాభివృద్ధి నొందుచున్నవి. వారు రాజ్యమునకు వచ్చినది మొదలు (గతవిన 24 సంగీ రములలో) 80 లక్షలకు మించిన రూప్యములను, విద్యోజులను, అనాధ రక్షణము కొఱుకు దీనపాపములను కొఱుకు, నిమ్మజాతుగృహము కొఱుకు తదితర ధర్మముల కొఱుకు చెచ్చించి యున్నారనట యాంధ్రదేశపు జమీందారులలో నసంభవకార్యమని వేలు చెప్ప నవసరము లేదు.

ఈ మహారాజాగారి కుటుంబమునాడ నుదాత్తగుణ శోభితము. మహారాజాగారి సంస్కృతాంధ్రాంగ భాషలలో బ్రజ్ఞ కలదనియు విద్యవీరునిగావించియు విందును, ఆమె నిమ్మజాతి బాలికాపాతకాల నుంచియు గోమస్త్రీలకు పాతకాలనుంచియు, స్త్రీలకు బురమందిరమును నిర్మింపజేసియు, దీనజనరక్షణమునను, విద్యాభ్యాసమునను బతికిదగిన సతియని వినుతినొందుచున్నార. యవరాజుగా లేక సంతగాములనియు, ఆంధ్రాంగ భాషలలోనే కాక సంస్కృతభాషలో గూడ విగుల బ్రజ్ఞ కలవారనియు, లెరుగుపులవల వినుచుండును. యువకసాధారణలెల్లయు యువరాజుగారియందు మందమైన గానరారు. మహారాజా వారి తక్కిన విడులు కూడ నిగర్తులు, విద్యావంతులునై విద్యా బుద్ధులచే నొప్పుచుండురు. ఇట్టి మహారాజావారు లోకజ్ఞానసంపాదకులైన శారకే ఆంధ్రదేశపు జమీందారు లేదను వెళ్లి పదవలని పత్మీపుత్ర పుత్రికా పరివారముతో బాహ్యుత్పదేవుల కేగి విశేషలోకజ్ఞానము సంపాదించి తేమముగా నింటికి వచ్చుట సర్వలకు నానందకరమై యున్నది. వారు ఇంగాండు మొదలగు దేశములలో "వ్యాజ్ఞ ముల్లరు" మొదలగు దీనజనోద్ధారకుల సంస్థల దిలకించుటచే నిచట వారిచే బోషింపబడు దీనావసంస్థ లితోధికముగా నభివృద్ధి నొందగలవు. మహారాజావారి నాదీత్యముతో దమకులై వతముకు కుంతీమాధనాలయమున బ్రసాదము స్వీకరించి యొడ నెడ బాదులిచ్చి వారకులు పూలహారాల గొనుచు, కొలకు 10 గంటలకు జేరిరి. మహారాజాగారున విన్నాముగా బాదలోక బ్రాహ్మణేశ్వర సంతర్పణముచేసిరి. అందు రమారమి 1000 మంది భుజించిరి. అదిరకాలమున గోటలో గొన్ని కుభకార్యము లగుననుకొనుచున్నార.

కొండిన్యడు,

* * * * *

వీరికా పురాణీసునకు స్వాగతము

నీ. స్వాగతము నిన్నసంభూతసౌజన్య భావుక పుణ్యవ్యాప మిహు! స్వాగతం బాంధ్రభాషామహానునోహ రవిలాసభోగైకరసిక మిహు! స్వాగతము సమస్తజనశాశ్రితత్వస త్యవతాత్మతై చిత్రబ్జ మిహు! స్వాగతం బాత్రితాతాపూరణక్రియా రంభానవరతసంరంభ మిహు! స్వాగత మహాధనియమహామహాను కృతచరిత్ర నిత్యవర్ధిషు సంపద సాధనానందకందలితాత్మ మిహు! స్వాగతము వీరికాపురీకాన! మిహు!

చ. తమ కెడబాటుగా మిపుల దవులకుం జనియుండ నింతకాలము నిజప్రతి నెమ్మనములక దమయేతికరాక కంఠయుక్త దమకము నొందు మీ ప్రజకు దై వతస్మిభి! నెండి మీకు భాగమనుహోత్సవం విడి యఖండమదావహమయ్యు నియ్యెడన్.

గీ. తడవులంబట్టి మీదివ్యధర్మనంబు దొరకమింజేసి యాఁకటం దూలియున్న కనుల కమ్మతాన్న లాభింబుకరణి నొడవఁ దనివిడిఁగక మీ పునర్వర్తనంబు.

మ. అనుకూలస్థితి నాదిదేశముల మీ కారోగ్యసౌఖ్యస్థితుతో పెనుపొందం గరుణించి, మీ ప్రజలు సంప్రీతాత్ములై మీదుదర్శనలాభింబున నుబ్బ, మీ మిల్లలు స్వదేశంబున ప్రవేశింపఁజేసినకారణ్యపయోధి నీత్యుడఁ బ్రకేసింతుం గడున్ భక్తితోన్.

గీ. ఓ మహారాజ! కుభసముద్యోగదీక్ష! నెమ్మి మీకును మీకుటుంబమునకును నభినవభంబు లొసఁగూర్చి యనవరతము నేలుఁగావుత మాపర మేశ్వరుండు.

ఇట్లు భవదీయుడు.

ఓలేటి వేంకటరామశాస్త్రి

హైదరాబాదు వార్తలు

విచిత్రకవీ

హైదరాబాదు, డి సెంబరు 6:—విద్యాభ్యాసభ్యులచే నవంబరు 28 వ తేదీనాడు విద్యాభ్యాసకారులకు దివంగస్త్రీ ప్రకటింపబడెను.

కొన్ని ప్రతికలలో ఈభాసంబంధముగల యుపాధ్యా యులు లేక విద్యార్థు పక్షమున విద్యావిషయికేతరవ్యాస ములు ప్రకటింపబడుచున్నవి. ఇట్టివ్యాసములు పరిజ్ఞాన భూస్వయ లగుటచేతను, జమ్మేవారి లేకపోవుటచేతను, గౌరవనీయమైన నీకాఖకు వ్యతిరేకముగానున్నవి. ఇంతేకాక విద్యావిషయికేతరవ్యాసములు వ్రాయుటచేత విద్యార్థులకును, యుపాధ్యాయులకును యెట్టిలాభము గలుగజాలదు. కావున యుపాధ్యాయులును, విద్యార్థులును విద్యావిషయికేతరవ్యాసములను ప్రతికలకు ప్రచురణార్థము పంపగూడదు. ఒకవేళ యిట్టివ్యాసములను ప్రచురణ గావించుట యావశ్యకముగా గన్పట్టినచో ఇట్టి వ్యాసమును, విద్యాభ్యాసభ్యులకు పంపుకొని ఆజ్ఞను బడయువలయును. దీనికి వ్యతిరేకముగా జరిగినచో కారణమును విచారిం చెదరు.

హైదరాబాదు టీవరు, అల్పా ఆల్లంను బోలిన ప్రభుత్వ సంబంధముగల ప్రతికలకు మాసప్రతికలకు విద్యావిషయిక వ్యాసములను వ్రాయుటకు యుపాధ్యాయులకును, విద్యార్థులకును సెలవొసంగబడుచున్నది.

ప్రేసనివారణి, తాయెతు

సిటీ పోలీసువారు దిగువ విషయమును ప్రకటించుచున్నారు:—మహమ్మదు ఇబ్రహీంసా|| జ్యోతిషపద్ధతిపై నొక విధమున తాయెతు తయారు చేసినారు. దీనిని మెడలో వేసికొనిచో వ్యాధి సోకదు. వ్యాధిగ్రస్తులకు వ్యాధినివారణార్థము వల్లెము లొసగబడును.

సిటీ పోలీసువారు తమ యువోగ్యులవలన దీని పరిశీలింపి జూచిరి. ఇందుచే వారికి లాభము గనబడెను. జనులు ఈ ప్రేసనివారణితాయెతును సరకు అమీను (పాడ్ సబ్ ఇన్స్పెక్టరు) వద్దకు, పై తాయెతు తయారుచేసినవారివద్ద లభించును.

నూతన తపాలబిళ్లలు

నవంబరు, 6 వ తేదీనాడు మహానుభావమీంచిన నై బాం ప్రభువుగారు ఫర్మాను మూలకముగ దిగువ నూతన విధమున తపాల బిళ్లలను సిద్ధ మొనర్చుట కాజ్ఞ ప్రసాదించిరి:—

కొన్ని అభిప్రాయ ప్రకారము దిగువ విధమున తపాల బిళ్లలను సిద్ధ మొనర్చుటమంచిది. అన్నిటప్పాటికలైన పూర్వ పద్ధతిపైననే "సర్కారు ఆఫీసు" అక్షరము లు: చవల యును. నెల ఫార్మి భాష లో గాక ఉర్దూభాషలో నుండవలయును. దిగువస్వరూపముగల వాడుటకు ఆజ్ఞయివ్వబడినది.

(1) 4 పాయిల టికెటు.....నల్లరంగు (2) 8 పాయిల టికెటు పచ్చరంగు (3) ఒక అణాల టికెటు చార్మివారు చిత్రపు ఎజ్జరంగు (4) రెండు అణాల టికెటు ఉన్నత వ్యాయస్థానపు చిత్రము బూడిదరంగు (5) నాలుగణాల టికెటు ఉస్మాక్ సాగరు మార్కు నీలరంగు (6) ఎనమిదణాల టికెటు కైలాసమార్కు జాజురంగు..... పన్నెండణాల టికెటు వీడకుపోకల మార్కు..... (7) రూపాయి టికెటు చౌలత బాద మీనారు అపవచ్చిరంగు.

ఫార్మింగు అసోసియేషన్

దై నెల 3-వ తేదీని (నవంబరు 7-వ తేదీని) ఫార్మింగు అసోసియేషన్ కమిటి జరిగెను. అందు దిగువను మును తీర్మానింపబడెను.

1. సంఘపక్షమున ఇంగ్లీషు, ఉర్దూభాషలలో ప్రతిక ప్రకటింపవలయును. వ్యవసాయ శాఖాభ్యుత్పత్తి ప్రకటన. 1500 లుపయోగించ వచ్చును. ఈ ప్రతికలో (పాంరాష్ట్ర) రైతులసమస్యను, వ్యవసాయశాఖవారి పర్యటనను, తినిక్రీలు ప్రకటింపవలయును.

2. ఈ సంఘసభ్యులకు వ్యవసాయ ఫారములలో జనకు ప్రదర్శనముల కావ్యోనించవలయును.

3. వ్యవసాయ శాఖవారు ఈ సంస్కర్మలభూముల నే కొత్తపద్ధతిపై నేవ్యుచుచేయుటకు గైకొనవలయును.

4. వ్యవసాయశాఖ మంచివి తనములు స. పాదివలయును. ఈవి తనములనే ఈసంఘసభ్యులు విత్తుట్లు పొందవలయును.

5. అనసరము గలుగుచో ఈసంఘముద్వారా వ్యవసాయపు పనిముట్లు సభ్యులకు సప్లయ చేయవలయును.

6. సంఘసభ్యులు వ్యవసాయశాఖవారితో సంబంధము చుకొని వారిసహాయము పొందవలయును.

7. ప్రస్తుతము ఈసంఘమునకు వ్యవసాయ శాఖాభ్యుత్పత్తి కార్యదర్శిగను వారి పర్యవతో అసిస్టెంటు సహాయ కార్యదర్శిగను నుండవలయును.

8. ప్రభుత్వమువారు కొంతమొత్తము ఈసంఘ యాజమాన్యమున సభ్యులలో క్రొత్తపద్ధతులపై నేవ్యుచు చేయుచు దీని సహాయము చేయుటకు యుంపవలయును.

(హైదరాబాదు న్యాయసర్వీసు)

హోదాజీ ప్రభువు ఆగమనము

పూర్వపు రాజప్రతినిధియగు వీరు గురువారమునాడు దయచూచి గంటలకు ప్రత్యేక రైలుబండిలో జోరంగాబాదు నుండి గాంధీజీ మనకు వచ్చిరి స్వేచ్ఛ అంతయు పతాకము లతో బంబాయికి వచ్చెను. రైలుబండిరాగానే బెసింట్టుగారు హోదాజీ ప్రభువును స్వాగత మొనర్చుటకు దాదాపు ముగ్ధులై కూర్చుంటున్నవారలను వచ్చియుండిరి. ప్రభువుగారు రెసిడెంట్ గారితో మోటారు కెక్కి ఫలక్కు మాకు విచ్చేసిరి. స్వేచ్ఛ మొదల ప్రభువు గమగూడి యుండిరి. రోడ్డుపైన హోదాజీగారి యేర్పాట్లు బాగా యుండెను.

నిజాం ప్రభువు

నూతన ఘనతపొందిన శ్రీ నిజాం ప్రభువుగారు పది నూరు గంటలకు హోదాజీ ప్రభువును సందర్శించిరి. వీరికి బహు లగ హోదాజీగారు 11-80 గంటలకు కింగ్ టాకట్ విచ్చేసి, త్వర లాభములను విచారించిరి.

ప్రభుత్వవిందు

ఈ గురువారమునాడు రాత్రికి చామశాల్వా రాజనగరంలో ప్రభుత్వవిందు జరిగెను. నిజాం ప్రభువుగారు హోదాజీగారి గుర గలముల కర్ణించిరి. వీరు రాజప్రతినిధిగా పనిచేసిన కాలముం దు వీరు సామాన్యజనులకు మిత్రులుగా నుండిరియు ఇటు ప్రజల బాధ్యతలను చేయబడుచున్న కార్యములన్నియు వీరు బాగుగ గమనించుచుండిరియు, తెలిసిరి.

వీరికి హోదాజీ ప్రభువు ఇట్లు ప్రత్యక్షతర మొనగిరి. మీరు విజయించిన ప్రయత్నములకు నీ నెలకయ్యె కృతజ్ఞుడను. నేను మీ లండెగాన గడించిన పిదప ప్రభువర్యాయమునకు విచ్చిరి. 1912 సంవత్సరములో మురయోకాసా వచ్చిరి. 1914 సంవత్సరములో తుర్కీకి మీరు చేసిన సహాయమును మరచి యుండలేను.

ఈ సందర్భము 150 సంవత్సరములకుండియు మానవ చాల విశేషత గలవిదినది. అందుకనియే మీకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ ము యొక్క విధేయుడు అను బిరుదు మొనగబడినది. నిజాం ప్రభుత్వ అధికారిత్వములకు అభివృద్ధి నీతిలో నున్నవని తెలిసి చాల సంతోషించుచున్నాను. రౌండుటేబిల్ సభలను భారత దేశమునకు కాంతియు, విశ్వరహస్యము, సుఖమును, లభించుగాక యని కోరుచున్నాను.

సందర్శనము

హోదాజీ ప్రభువు గోలకొండ దుర్గము శికింధ్రాబాదు, ఉస్మాన్ సాగరు, తున్నగుస్థలముల దర్శించిరి. నిన్న సాయం త్రము ఫతేమెదానమున నైకి ఫేలములను వీక్షించిరి.

హైదరాబాదు వీరులు

వీరు డిసెంబరు 5 తేదీ రోజు రాత్రి 10 గంటలకు ఆలవాలులో ప్రత్యేక రైలుబండిపై నెక్కి బెంగళుకి వెళ్ళిరి.

డిసెంబరు, 9:—శ్రీమతి పెద్దాడ కామేశ్వరమ్మగారు తూర్పుగోదావరి కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలు ఇప్పటికి విచ్చేసిరి. (హెచ్. యస్. యస్.)

స్వదేశీ లింగసభ

హైదరాబాదు, డిసెంబరు 9:—డిసెంబరు 9 వ తేదీ కుక్రవారమునాటి 8-30 గంటలకు ఇచ్చటి స్వదేశీ లింగసభ పక్ష మున పూర్వపు స్వామయూర్తు లకు పండిత కేశవరావుగారి యాజమాన్యమున సభ సమావేశమయ్యెను. సభ్యులసంఖ్య నాలుగు వందల వరకుండెను. నాటి యుపస్థాపనము హైదరాబాదు లింగసభ యొక్క యుండెను.

ప్రభువునకు రామచంద్రనాయకు బా రెట్టా గారు ఉత్సాహపూరితమైన దిగువ యుపస్థాపనము నొనగిరి. హైదరాబాదు హిందూ దేశములోని దేశీయరాజ్యములన్నిటిలోను మిన్న యొకది. ఇచ్చట రోడ్లు, మోటారులు అధికముగ గలవు. వీరిచే ఏదేశముయొక్క అధికారియు గుర్తింపబడజాలదు ఇచ్చట అధికారి కడుంగడు హిందూగాగలరు. గ్రామములలోని ప్రజల సౌఖ్యములకు మరల కన్నపూరితములై యున్నవి. ప్రతిగ్రామము నం దెవరో యిద్దరు ముగ్గురు (వారెనను అధికారులు) తప్ప మిగతవారందరకు దరిద్రముతో కడువ అన్నమును కట్టబట్టయు లేక తనతన పడుచున్నారు. ఈరాష్ట్రమును నవనాగరిక దేశములతో సరిపాల్చిన గ్లాడుప్రకటనకారలు గూడ లభింప గలరు. నైజాందేశీయు లిట్లు దుర్లభములైనవారని దుఃఖించిన లాభము లేదు. దానిని తొలగించుటకు ప్రయత్నింపవలయును. ఇందుకు ముందు విద్యార్థిధానమును సంగ్రహించుటయు, దీనిని విద్యనందుటయు ముఖ్యము ఉపాయము విద్యార్థిధాని లక్షణములు ఏమిట? ముగ్గురు కాయాక్షరములకు తెచ్చించుట ముగ్గురు ప్రాధికారము కాయాక్షరములకు తెచ్చించుట ముగ్గురు. ఈ రాష్ట్రము ప్రభుత్వ శిక్షా కుదుపు చేర్చినవారు గలరని చెప్పుటకన్న స్వేచ్ఛ సాక్షియైన వారు కావున విద్యార్థిచారము ముఖ్యముగా పరిగణించవలెను. ఈ రాష్ట్రమున బ్యాంకులకు సర్దింపబడని వాస్తవము. ఇతర దేశబ్యాంకులకు గ్రామీణులు మంచిదిగాదు. ఈ రాష్ట్రమున ప్రత్యేక

బ్యాంకు లుండుటవసరము. మారకములన నీ రాష్ట్రమున కెంతయో నష్టము వాటిల్లుచున్నది.

తదుపరి ఘనాల్వాలామాకాసా ఇచ్చట అధిక సంఖ్యలను తెలుపుచు, ఇచ్చటి జనసంఖ్య శ్రీ. క. 1911-12 లో 2,40,84 లకు లుండినదనియు, శ్రీ. క. 1921 లో 2,40,84 లకు లుండినదనియు, ఇచ్చట ప్రత్యేక ఆదాయము క్రమపాతమునకు రాదజాలనియు, ఇంగ్లాండులో ప్రత్యేక ఆదాయము 5 పౌండు లనియు, ఇచ్చటి రైతులసంఖ్య జనవర్గములో 90 మంది గలదనియు, ఈ రాష్ట్రమున 25 కోట్ల ఎకరములభూమి సేద్యముచేయుచు ననియు, ఇందు ప్రతి క రి ఆ ర క రులభూమి నీటివసతికే సేద్య ముచేయుచున్నదనియు, శ్రీ. క. 1900, 1921 మధ్య సెల్ల రములలో వినుమారులు కరత్యులిగ ననియు, 1911, 1921 సెల్ల రములమధ్యలో హైదరాబాదు నగర జనసంఖ్యయందు 90 వేలు తగ్గుదలననియు, ఈ రాష్ట్రమునందలి మూడుజిల్లాల తప్ప మిగతజిల్లాలలో ఆగలకుల జనసంఖ్య 1911, 1921 సెల్ల రముల మధ్యలో తగ్గుననియు, ఇచ్చటి కర్షాగారములలో దివసమునకు పదునొకండు గంటల కాలము పనిచేయుచున్నదనియు, ఇచ్చటి కర్షాగారములలో 28 వేలమంది పనిచేయుచున్నారనియు, ఈరాష్ట్రమునందలి ఆరు కోట్ల రైతావ్యమున కెంతయిచ్చేయబడుచున్నదనియు, దిగుమతి మూడుకోట్ల వస్తువులు లభిచున్నవనియు, తెలిసిరి.

తదుపరి మాడరాటి హనుమంతరావు పంతులుగారు తెలుగుజిల్లాల పరిస్థితులంగూర్చి నుడువుచు ఇచ్చటి ప్రభుత్వరా బడియొక్క ముఖ్యాధికారులు భూమ్యాదాయము, ఆశాస్రీ, కరోడ్డిరి (మంకపూరు) అనియు, ఆశాస్రీకాశిలన ప్రజలకు చాలాపష్టము వాటిల్లుచున్నదనియు, దీనినిగూర్చి ప్రభుత్వపక్షమున నాక ప్రజాపక్షమున ప్రచార మొనర్చవలయుననియు, ఇచ్చట ప్రజావాక్యావ్రంత్రమును అణచివేసి రనియు, దీనిని తీసివేయవలెటగాను కేంద్రసంఘముపక్షమున సభ జరిగినని యు, దీనినిగూర్చి ఇచ్చటి యువజనులు ప్రయత్నము సలుపవల యు ననియు తెలిసిరి.

తదుపరి పండిత కేశవరావుగారు తమ యధ్యక్షోపన్యాస మున ఇచ్చటి అధికారి అతిహిందూగా గలదనియు, కరోడ్డిరి (మంకపూరు) పన్నులకు అనుబంధములచే చాలాపష్ట ము వాటిల్లుచున్నదనియు, ఇచ్చట హిందూదేశములో శ్రీనాం దోశము గలిగించిన ఉప్పుపన్ను ఇచ్చట అచటికన్న రెండింక లు గలదనియు, దీనిని తీసివేయుటకు ప్రయత్నింపవలయు నని యు తెలిపిరి.

వితంతూద్యాపా చట్టవిర్యాణసభలు

ఇచ్చట వితంతూద్యాపాచట్టమును పండిత కేశవరావు గారు కాసనపల్లిలో ప్రవేశపెట్టినందుకు సంతోషించుచు, ఆ తాసము నాచరణకు దేలయునని కోరుచు సభ సమావేశపరచి అందరి తీర్మానములకు కాసనపల్లి పంతులుగారు. ఇట్టి సభయే ఇచ్చటి యువజనుల సంఘ పక్షమున డిసెంబరు ఆరవ తేదీ రెసిడెన్సీ బజారులోని కృష్ణదేవరాయంగ్ర భాషా నిలయమున పూర్వము గోలకొండ పరిశితుల సహదక్షులుగా నుండిన శ్రీయుత నరవరము ప్రకాశరెడ్డి బి. ఎ. బి. ఎం. గారి యాజమాన్యమున జరిగెను. పండిత మాడరాటి హనుమంత రావుగారు, ఇతర ప్రముఖులు ఉపన్యాసముల నొనగిరి. ఇట్టి సభ మహాబాలు వరకయనదురాడ జరిగెనది.

చరఖానంఘ సభలు

ఇచ్చటి చరఖానంఘ పక్షమున డిసెంబరు 9 వ తేదీనండి 18 వ తేదీనకు సభలు జరుపబడును. ఇందు ఖాదీ మాహాత్మ్య మును గూర్చి యుపన్యాసించుటను.

(హైదరాబాదు న్యాయ సర్వీసు)

శ్రీ లక్ష్మీగంగమాంబ హిందీపాఠశాల- ధవళేశ్వరము

ఈ పాఠశాలలో దక్షిణభారత హిందీ ప్రచారసభ వారి పాఠ్యక్రమము ననుసరించి పాఠము బుచ్చియుగా చెప్పుటకు నున్నది. ప్రాథమిక పరీక్షకు తీగుడు మాధ్యమిక పరీక్షకు 4 గరు మొత్తము 12 గరు హిందీ సభ్యునించుచున్నాడు.

యిత్రడి త్రక్తీ

వస్తు వీరన్న బ్రహ్మ వారితో రెండు యిత్రడి త్రక్తీలు యీ హిందీపాఠశాలకు ప్రజలకు చేయబడినవి. అసలు తీయుటకు చాలాఉపయోగముగా నున్నవి. వందరూ 8-0-0 యెచ్చెర రని తెలియుచున్నది. వీరన్న బ్రహ్మగారు వివిధా తయారు చేయుటకు సమర్థులవారని నోచును. దేశీయ సంస్థకు దేశీ యులే బోధించవలసిన విధి. దానిమీద చాలాసన్నాహము వచ్చు చున్నది. భారీచాలా ప్యలము. చెరఖానంఘముల భగదత్ నిల యములు దేశసేవాపరులెల్లరు ప్రోత్సహించ ప్రార్థితులు కావలె నవారలకు వస్తు వీరన్న బ్రహ్మ ధవళేశ్వరము తూర్పుగోదా వరిజిల్లా అని వ్రాయుచుండిన బడయగలరు.

వైద్యభూమణ

బొడ్డుపల్లి వెంకటరత్న శిర్డి.

ప్రజాసహాయమునకై విజ్ఞప్తి

డిసెంబరు 15 తేదీని వస్త్రదానము జరుగును

వీలూరు-అన్న-వస్త్ర-వైద్య-విద్యాదానసమాజము (వీలూరు)

ఈ సమాజమున వస్త్రదానము కాశ్యపనిధి ధర్మము కాతాన నిర్ణయమును 4419 లకు 887-8-8 లు వడ్డీ వచ్చి నది. 1929 సంవత్సరము 860 మంది వీరులకు వస్త్రదానము జరగగా నిల్య 2-4-10 లకు చెరసి 889-8-1 లకు 1930 సం॥ 15 తేదీనకు సోమవారము వస్త్రదానము జరగ గలదు ప్రతి సంవత్సరము 8000 మూడు వేల వీరులకు వస్త్రదానమునకు వచ్చెదరు. ఇంకను వివిధా అశ్రమలకు వస్త్రదానము జరుగుటకు సీరికి తోచినధర్మము వారు ఇచ్చిన యెడల వైర తెలిపిన వడ్డీసామ్యుతో చేర్చి జరుపవలెను. ధర్మములకు రక్షితులు యివ్వబడును వడ్డీని బట్టిమాత్రము జరుగు టకు కాశ్యపనిధిధర్మము అయినయెడల 10 లకు తక్కువ గానుండా యివ్వగలరు. ఇట్టివారిని నె 5 కు కాశ్యపనిధి ధర్మముగా చేర్చుకొని రక్షితులతో పాటు పట్టా ప్రత్యేకం అయిదు గరుకు తక్కువగాని కాశ్యపనిధిధర్మముల సంకేతములతో నిచ్చె దరు. ఇతర సుగతులు సహజమున తెలుగుకోగలరు. ప్రతి సంవత్సరము గౌరవసభ్యులకు క్రమ కలగజేయబడ సుండు టకును ఎత్తవసులకి వస్త్రదానమునకు వలయు ప్రయత్న ములు జరుగుటకును దాతలకు ప్రోత్సాహము కలగజేయుటకై శ్రీ భగవానుడు అనుగ్రహించుగాక!

ఆ లేదీకి అందరు రాజారెవము. కాశ్యపనిధి ధర్మము లకు, ఎవరి ధర్మమునకు ఎంతవడ్డీ వచ్చినది తెలియజేయు అచ్చు ప్రతులు సమాజమువద్ద సప్లయ చేయబడును.

పసుమర్తి పురుషోత్తము, (పెసిడెంటు)

కందుల రామయ్య, (వర్గింగు డైరెక్టరు)

మోతే గంగరాజు జమీందార్లు,

కొత్తమాను శీతారామయ్య,

(సోల్ ట్రస్టీలు)

మాడ్చుల వెంకటచిన్నరాజు, నన్న గంగరాజు,

(వైస్ ప్రెసిడెంటు)

ఆంధ్ర దేశము : ఆరెస్టులు

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

నంబూరి జగ్గరాజుగారి ఆరెస్టు

రాజమండ్రి, డిసెంబరు 10:—7-12-80 సెల్ల తేదీని పుట్టిలి గ్రామంలో ఆరెస్టుకొనిన నిన్నటిరోజున ఈపట్టణము తీసుకొని రాబడిన నంబూరి జగ్గరాజుగారు వగైరాలను నిన్న సాయంత్రము రాజానగరములోనున్న జాయంటు మేజిస్ట్రేటు గారియొద్దకు తీసికొని వెళ్లిరి. జగ్గరాజుగారి తిరిగి నిన్నటి రాత్రి రాజమండ్రి నెంబ్రలు జైలుకు తీసికొనివచ్చిరి. ఇద్దరిని జామీనుమీద విడుదల చేసిరి. మిగతవారి నందరిని రాజ మండ్రి సబ్జైలులో నుంచిరి.

మాతృ

కొయ్య నరసింహు లనే ఒక రెడ్డికులకుని నిన్నరాత్రి ఎవ్వరో కత్తితో కాల్చబాదన, చేతులమీదను, ముఖము మీదను తలమీదను కొట్టబడినవి అతి తమ్ముడయిన సోమలు అనే అతనికిగూడ కొన్ని చెబ్బలు తగిలినవిని నరసింహులు ఆస్పత్రిలో ఈ చెబ్బలవలన నిన్నటిరాత్రి చనిపోయినవిని తెలియుచున్నది. ఈ కేసులో పోలీసువారు దర్యాప్తుచేయు చున్నాడు. గొండేసి శత్రుం అనేవానిని ఈ దినమున రాజా నగరంలో ఈసందర్భములో ఆరెస్టు చేసిరి.

కూగినేరము

వీరాధ్వరం సుబ్బినిజను యిలాకా చేత్రోలు గ్రామము లయిన ఏలగురుమీద ఇండియను పీసలకోనుయొక్క 147, 328, 362 కెక్కులకుండ 8-7-80 సం॥ తేదీని శేరుములు చేసి వారని కేసు తూర్పుగోదావరి సెషన్సుకోర్టులో విచారణచేయ బడినది. ఈ కేసు 9 వ తేదీని సదరు కేసులో తీర్పుచెప్పబడెను. 1929 ఈ కేసు శేరుముకింద ముద్దాయలు నిర్దోషులనిన్ని 147 కెక్కులకుండ శేర్లల్లనిన్ని ఎంచి 8,4 ముద్దాయలకు చెరి 6 మూసముల విడివిడియొమ్మ విగతా ముద్దాయలకు చెరి 2 మూసములు కలిపియొమ్మ వేసిరి.

కాకినాడ (స్వకీయవిలేజుల)

ప్రభుత్వముతరపున మీటింగు-ద్వారా

శ్రీ న లక్ష్మీ సాయంకాలము జ్వాలాంతరమున ప్రభుత్వముతరపున కమిషనరీయము రాజావారి యాజమాన్యమున ఒక సభచేయబడెను. ప్రభుత్వోద్యోగములు పెక్కు-మనసము కర్ణములనుచ్చయించిరి. దివానుబహదూర్ దుర్రేజీ శేషగిరిరావు పంతులుగారు ఇంగ్లీషుభాషచేసిన మేల్ గూర్చియు నందులకు మనకుండవలసిన కృతజ్ఞతగూర్చి కావశ్యంబగుననుబంధ కృత్యము లగూర్చియు నుపన్యసింపిరి. ముగింపున జ్వాలాంతరమున ఒక పాట కాలమునకు సభముగి నెను.

అలమూరు- శ్రీరామవారము అలమూరు డిప్యూటీ కమిషనరీ ద్వారావారి సమక్షమున మండపేట గ్రామముందు ఛార్జరీలో ఒకవ్యక్తి పనసయ్య అనేవాడు చంపబడినట్లు తీసికొనబడిన కేసు విచారణ మండపేట మకాంలో జరిగెను. దుర్గాయ తరపున పిర్యాది సాక్ష్యమును క్రాసు చేయబడలేదు. సెషన్ కోర్టు లో చేసుకొందురట ముయొక్కేను ఆంగర గ్రామంలో పని సంపత్తురములు ప్రాయముగల బాలికను నగలు అపహరించడము దురుద్దేశముతో చంపబడినది తీసికొనబడిన కేసు అలమూరు మకాంలో విచారణజరిగెను. ప్రాసిక్యూటెంరు ఇన్ స్పెక్టరుగా రుండిరి. పిర్యాది సాక్ష్యమును రాజమండ్రి పేజీలు ముద్దాయి తరపున క్రాసు చేయబడ్డారు. రెండుకేసులు యీ వారం లో వాయిదా వేయబడెను.

సూర్యవీధి

ఆగమనము

శ్రీ పీఠికాపుర సంస్థానాధీశుల యనుగ్రహముచే నిం గ్గాండు, అమెరికా, ఫ్రాంసు మున్నగు పాశ్చాత్యదేశముల నారు మాసములు యాత్రచల్చి సంతోషానందముతో నీ గ్రామవాస్తవ్యులను ఆయోధ్యన విశారద, వైద్యవిద్యాకా ఇత్యాది బిరుదాంకితులను, మా గ్రామ పంచాయితీకోర్టు ప్ర సిద్ధించుకొనునగు శ్రీయత మల్లెల శోభనాచలపతిరావుగారు నవంబరు నెలలో తిరుగ మా గ్రామమున కేరెంచిరి. పాశ్చా త్యదేశములవారి యశభవములనుగూర్చి యాహ్లాదకరములగుప న్నాసముల గావించుచున్నారు.

విచారకరమగు మరణము

శ్రీ కమిషనరీయపురాధీశ్వరులను శ్రీ రాజా వెంకటరంగ య్యప్పారావుబహద్దరు రాజావారి తల్లిగారగు శ్రీరాజాకనక మూర్తిరావుబహద్దరువారి నడుమను కాలముచేసినారు. ఆశ్చర్యత జ్ఞాన సంపన్నులు. మహానిష్ఠాగరిష్ఠులునునగు వీరు విష్ణుసాన్ని ధ్యముండిరనుట నిస్సందేహము.

నాటక సమాజము

రంగూన్ ఆంధ్ర నాటియ నాటక సమాజమువారు శ్రీ రాజా సింహాద్రిప్పారావు బహద్దరువారి యాదరణ పోషణల క్రింద ఘన రోకమాసమునుండి యిటు పెక్కు నాటకరాజ ముల ప్రదర్శించుచు వారు శ్రీ లక్ష్మణస్వామి, మల్లారావు, సత్యనారాయణ ప్రభృతులు, పెక్కుమంది శుభులగు నటునా చుటకు తీసమాజ సభ్యులై యున్నారు. ఈ సమాజము ఇటు నుండి తిరువూరు వెడల నున్నట్లు విశుచున్నాము.

విజ్ఞానసరస్వత పరిశులు

సరసాపురం తాలూకాభివృద్ధి సంఘమువారి యాజమాన్యమున నీ గ్రామముందలి బోర్డు బాలికా పాఠశాలాభవనమున ఆంధ్రవిజ్ఞానసారస్వత పరిశులు శ్రీమతి కొప్పర్తి నారాయణ మూర్తి సతిగారి యధ్యక్షతక్రింద జరుగుచున్నవి. ఈ పరిశు లలో పాల్గొన బాలికలను కడుంగడు ప్రోత్సహించుచున్న శ్రీ బాలికాపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులగు మల్లారావుపంతు లుగారు వందనీయులు.

తాలూకా అభివృద్ధిసమము

తాలూకా ఆఫీసుకై గవర్న మెంటువారిచే నిర్దేశించబడు చున్న రహ్యముగ భవనము తయారైనది. ఇకపి నెలలో గృహ ప్రకేత మహోత్సవము జరుగనై తయారైనది అట్లుకొనుచు న్నారు.

ఉన్నతపాఠశాలభవనము

శ్రీ రాజా రంగయ్యప్పారావు బహద్దరువారియున్నత పాఠశాలాభవన నిర్మాణము పూర్తిగావచ్చినది. "హెచ్" ఆకా రమున పాఠశాలాభవనము నిర్మించబడుచున్నది. 1981 జూలై లోనీ భవనగృహప్రకేత మహోత్సవము జరుగనై యున్నది. ఈ భవన నిర్మాణమునకెక్కుడు కృషిచేసిన యీ పాఠశాల ప్రధా నాచార్యులగు శ్రీయత బి. సత్యనారాయణమూర్తి పంతులు గారు రెంతయు వందనీయులు.

(ఒక విలేజురి)

ముఖ్యచోట్లయందు సబ్-ఎజెంట్లు కావలెను:-

గోండ్లరసశాల డౌషధాశ్రమము

(ఆయుర్వేదిక్ కెమికల్ ఫార్మసీ)

స్వల్పధరలు!

ఫల మధికము!!

పూర్తికృత్తి!!!

వైద్యులకు!

డాక్టర్లకు!!

ప్రజలకు!!!

హిందూదేశమునతటిలోను ప్రసిద్ధిచెందిన శై ఆశ్రమముయొక్క పలువిధములైన ధృష్టములు, రసాయనములు, మాత్రలు, ఆషవములు, లేహ్యములు, చూర్ణములు, సత్వగ్రాములు, తైలములు, నస్య, అంజ, మల్లములు ఇత్యాదులు శుభమైన ధరకు మార్కెట్ల నె యొక్కకు దొరకును.

ద్రాక్షానవము!

చవనప్రాశలేహ్యము!!

పా 1. 1-3-0. 1 1/2 1-9-0.

పా 1/2 1-15-0. 1. 1-3-0.

వనీవారికి, ముసలివారికి, ధనవంతులకు, వీధివారికి, మంచిపుష్టికి కలిగి యునట్టి టూనిక్. మెదడు నువ్వయోగించి పనిచేయువారందరికిని అత్యుపయోగపడును. నాడి పరీక్షించుచు. రెండును ఒకేతూరి నువ్వయోగించుటవల్ల అస్థిరములగుటచే.

సోల్ ఏజెంట్లు:-

G. R. SHAH,

Sole Agents for Madras Presidency, Adoni.

నేషనల్ ఇండియన్ ట్రైఫ్ ఇన్ఫురెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

1929 వాల్ట్యుయేషన్ ఫలితము

వెనుకకు దాచియుంచువైకము

మిక్కిలి బలపలుపబడినది.

రివర్షనరి బోనసు 1000-కి 1-కి సం॥నకు రు. 10 చొప్పున ప్రకటించబడినది.

1925 సం॥రము నుండి - 1929 సం॥రముదాక 5 సం॥రములకు

31-12-1929 పూర్తిగా అమలులో నున్న తాముభలు కలసిన

పూర్తి జీవభీమా, ఎన్ డౌమెంటు పాలిసీ

లన్నియు వైన తెలిసిన రివర్షనరి బోనసును పొందును

ఇదివరకు ఏజెంట్లులేని జిల్లా లన్నిటియందు పలుకుబడి గలవారు కావలెను.

వివరములకు ఈదిగువవిలాసములకు వ్రాయవలెను:-

టి. వి. రాఘవయ్య, మార్బిన్ అండు కో.,

చీఫ్ ఏజెంట్లు,

మేనేజింగ్ ఏజెంట్లు,

బెజవాడ.

6, 7 క్లైవ్ వీధి, కలకత్తా.

తక్

వి. కె. శెట్టి,

సెక్రటరీ,

38, ఎజ్జిబాలుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఫోన్ నెం. 2420.

పోస్టుబాక్స్ నెం. 150.

శ్రీకాశీక్షేత్రమునందలి గాయత్రి అన్నసత్రవివాహిక నివేదనము

శ్రీ కాశీక్షేత్రమున వేదవేదాంగముల సభ్యునియగుటకు దూరదేశమునండి నట్లున్న బ్రాహ్మణ విద్యార్థులలో నీరు పేదలగు కొందఱు పగటిపూట సత్ములందుగాని మధురములన గాని భుజించుచు రాత్రిపూట అహారవసతిలేక కష్టపడుటను చూచి 1927 సంవత్సరము డిసెంబరు 1 వ తేదీనుండి ప్రారంభించిన శ్రీ గాయత్రి అన్నసత్రము శ్రీ పద్మకుటాక్షము వల్లను సత్పత్రిదానిరకు లగు విద్యార్థికి సంవత్సరము నకు 60 రు చొప్పున చేసిన ద్రవ్యసహాయము నుండి నిర్విఘ్నముగా ఈనవ బసవ మూడుసంవత్సరములు పూర్తి అయినదని సం గోషణతో తెలుపుచున్నాడను. ద్వితీయ వత్సరాంతమున బాపతు వాస్తవ రు 1277 లు నిలువ యుండుటచేత నీద్రవ్యముతో మూడవ సంవత్సరమున నివసమున జరిపింపగలవకు ధైర్యముతో సేను మరల బ్రాహ్మణులకును మిత్రులకును పంపవద్దని ద్వితీయ వార్షిక నివేదనములో తెలిపియుంటిని. అటులే నిలువ యున్న 1277 రూపాయలను రెండవ సంవత్సరము చంచాల లో, రావలయున్న బాకీ 220 రూపాయలలో వస్తూవున్న 150 రూపాయలను బింగళీల కాపురములు వెంకటకృష్ణారావుగారు పంపిన 60 రూపాయలను వెకసి రు 1487 రూపాయలలో మూడవ సంవత్సరమునందు భుజించిన విద్యార్థులు 6690 కి భోజనములకు ఖర్చు అయినది. రు 1281-0-6 లు పోను 1930 సంవత్సరపు చంచాలనిమిత్తము పెట్టెంబరునెలలో పాత చందాదాదలచేత వ్రాసియుంటిని. వారిలో కొందరు అత్యంత కరుణాహినులతో ద్రవ్యసహాయము చేయుమని తెలిపియున్నారు. వారిలో నిప్పటికి నాలుగవ సంవత్సరము చందాకింద శ్రీ జటప్రాలు సంస్థానం రాణిపాపేయి వెంకటరత్నమంబగారు రు 860 యలున్న శ్రీ సరస్వతమ్మగారు 60 రూపాయలను శ్రీ రాజ్యలక్ష్మమ్మగారు 60 లున్న బెజవాడ నివాసులగు చోడవరపు దేవరాజుగారు రు 60 లున్న మున్నయగారు పంపి వున్నారు. ఇకముందు పంపువారి చేతులు వారిచ్చిన మొత్త మను నాలుగవ సంవత్సరపు వార్షిక నివేదనములో ప్రకటింప బడును. ప్రకృతమున 28 విద్యార్థులు గలరు. వీరిలో 7 గరు వేదమును 5 గరు వ్యాకరణమును ఇద్దరు జ్యోతిషమును ఇద్దరు శాస్త్రమును ముగ్గురు వేదాంతమును 9 గరు తర్కమును ముగ్గురు ఆయుర్వేదమును చదువుచున్నారు.

శ్రీమోక్షిణి,
శ్రీ బ్రహ్మానందసరస్వతీస్వామి,
శ్రీ పంచగోళార్థ మరం, శ్రీ విందుమాధవపుట్టం శ్రీకాశీ

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి - బెజవాడ.

ఆంధ్రదేశముందు అతిదీనిధము లగు మా మం మలకును మా పెద్ద కేట్లాగునకును మా పుస్తక ములకును నేడే వ్రాయుడు. 3

లకోటా ప్రశ్నలు

5 ప్రశ్నలు వ్రాసి శిల్పి వేసి పంపిన కవచ చింపక యే పూజ చేసి, ఫలితములను వ్రాసి మిశ్రిత కవచము కలిపి రు. 1-4-0 వీ. పీ. పంపుదుము—వర్త మానం విదకా ఫలములు రు. 2-8-0.
శ్రీ సరస్వతి జ్యోతిషాలయం, కాకినాడ.

ఆంధ్రాధ్యాత్మ రామాయణము

పద్యకావ్యము

విశ్వామిత్రగ్రంథమునకు సరి యగు తెలుగు. ఇంతటి కులభేదేతిలో నిది యింతకు మున్ను వ్రాయఁబడియుండలేదు. గ్రంథకర్త పినుపాటి వారాయణశాస్త్రి. ఇందుఁ దత్త్వవిషయ మెల్లరకుఁ దెలియఁజేయు తేటతెల్ల మగుమాటలతో వివరింపఁ బడినది. శ్రీ కాశీహనుని వాగ్దేవరాయపుంతులుగారి యా గార్యని కేవలమున వాంఛితకా మాద్రజాలమునుండి వెలు నడుటచేఁ దగ్గిన యంతరాలు మరియొక బ్రశంపనీయములు. రామయ్య నెల, పుటలు 450, పద్యములు 8500, ప్రతి 1 కి రు 2-8-0, అనుప్రతులు రు 12-0-0.

పినుపాటి- నారాయణశాస్త్రి,
పొన్నూరు, గుంటూరుజిల్లా.

బొబ్బిలి

నాటకప్రదర్శనము

తే 29-11-1930 డి నాటిరాత్రి బెజవాడ పురవాస్తవ్యుల శ్రీ ఆంధ్రవేదాధికారు బ్రహ్మశ్రీ పామగంటి లక్ష్మీ నరసింహారావుగారిచే రచియింపబడిన శ్రీ రామపాదకాపట్టాభిషేక మను నాటకరాజమును బొబ్బిలి రిక్రియేషను క్లబ్బు హాలులో నతిమనోహరముగా బ్రదర్శించిరి. ఈనాటకమునవచ్చు ముఖ్యపాత్రలలో దేశభుని పాత్రమును ధరించిన సంగీతవిద్యాను శ్రీ అద్దంకి శ్రీరామమూర్తిగారి రాగ్గొక్క-రసము ప్రదర్శించు నపుడు చూచి యానందింపకలసికదే గాని వ్రాయఁ జలవిగాదు. ఇక వీరిగావ మున్నోడరుదము కావ్యతమగా వహించు హక్కును స్థిరపరపు చున్నది.

శ్రీరామపాత్రమును ధరించిన శ్రీమన్ బాలగవి విద్యార్థి పంచాంగం వెంకట శ్రీరామమూర్తి చాచ్యులుగాడు. వీరక దుంగడు మధురముగ ననసావ్యతము జిత్తికి ప్రేక్షకులనెల్లర బరవత్తము నొందించి యాహ్లాదపాగరతరంగముల నొలలా దించుటయేగాక జగన్నాథానమూర్తియై పర్యవశల వృద్ధయ ముల నాకర్షించి తాను ధరించిన పాత్రపాపణ కర్మమును ప్రదర్శనాంశములు చక్కగ ప్రదర్శించిరి.

ధర్మపాత్రమును ధరించిన అభినవ అక్షర విరుదాంకితులగు శ్రీ శైలా గోపాలంగారను కైకపాత్రమును ధరించిన పటరత్న బ్ర. శ్రీ పాపపల్లి సుబ్బారావుగారును సందర్శనపారము గా తమరు ధరించిన పాత్రముల కనుగుణ్యముగ రసములం బ్రద ర్శించుమా ప్రేక్షకుల కానందము గలుగజేసి తమ విరుదముల సారకముగావించుకొనిరి యితరపాత్రములు ధరించినవారుగూడ యధాశక్తిగా పాత్రపాపణగావించుకొనిరి. శ్రీ సీతారామచంద్రు డి యాంధ్రనటభవారి కత్యంతాయురారోగ్యైశ్వర్యభివృద్ధి గలుగజేసి నిరంతరము కరుణారసభరిత వృద్ధయు ధైర్యమింపునట్లు భక్తిపూర్వకముగా శ్రీ సీతారామచంద్రుని ప్రార్థించుమా శ్రీయుతులను బొబ్బిలి వాస్తవ్యులగు శ్రీ రిక్రియేషన్ క్లబ్బు వారింకను నుప్రసిద్ధులుజేసి ప్రాప్తపాపరచి రంగస్థలము నలం కరింపజేసి పర్యవశల కానంద మొనగూర్చునని దృఢనిశ్చయముడ నై వారి ననేకవిధముల వభినందించుచున్నారు.

బాలగవి పొందూరు కృష్ణశాస్త్రి,
చిలుకలపల్లి, పాలకొండతాలూకా, విశాఖపట్నంజిల్లా.

రైల్వే రాకపోకల వేళలు

మద్రాసు సెంట్రలు స్టేషనునందు	
కలకత్తా మెయిలు	ఆయలవేళ వేళ ముచ్చవేళ
వాల్తేరు ప్యాసింజరు	రాత్రి 8-30 గం ఉద 7-0 గం
" పొట్టి ప్యాసింజరు	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
" " " " " " " "	సాయం 5-55 గం
" " " " " " " "	రాత్రి 7-30 గం
6మిల్లిపూడి ప్యాసింజరు	సా 5-0 గం ఉద 9-55 గం
బొంబాయి మెయిలు	రాత్రి 8-40 గం ఉద 5-55 గం
" ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 8-0 గం సా 8-45 గం
రాయచూరు ప్యాసింజరు	ఉద 9-20 గం సా 4-25 గం
రేణిగుంట " "	సా 6-30 గం సా 12-0 గం
" " " " " " " "	రాత్రి 9-10 గం
బెంగళూరు మెయిలు	రాత్రి 9-30 గం ఉద 6-20 గం
" ఎక్స్ ప్రెస్	మధ్యా 12-45 గం సా 2-25 గం
" ప్యాసింజరు	రాత్రి 9-40 గం ఉద 8-0 గం
" " " " " " " "	ఉద 6-45 గం రాత్రి 8-40 గం
కోలార్కుల " "	మధ్యాహ్నం 1-0 గం
ఆగ్గోగం " "	సాయం 5-45 గం ఉద 9-45 గం
కల్వమకోస్తా మెయిలు	రాత్రి 7-45 గం ఉద 7-15 గం
పిలగిరి ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 8-15 గం ఉద 6-35 గం
గ్రాండుట్రంకు ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 7-30 గం రాత్రి 8-15 గం
మద్రాసు ఎగ్జర్సు స్టేషనునందు	
మిలోబెగోల్ మెయిలు	రాత్రి 8-40 గం ఉద 7-0 గం
తిరువేంకటపురం ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-25 గం ఉద 6-15 గం
రాజేంద్రవరం " "	ఉద 7-15 గం రాత్రి 6-20 గం
మధుర ప్యాసింజరు	సాయం 6-30 గం ఉద 5-40 గం
పార్వూర్ " "	రాత్రి 10-35 గం ఉద 4-25 గం
మద్రాసు బీచ్ స్టేషనునందు	
తిరుచిరాపల్లి ప్యాసింజరు	మధ్యా 2-5 గం మధ్యా 1-30 గం
కాకినాడ " "	సాయం 5-25 గం ఉద 9-35 గం

కావలెను

పలుకుబడి గల ఏజంట్లు ప్రతిచోటను కావలెను. మంచి కమీషన్ నీయబడును. ఒక ఆదా బిళ్ళ పంపిన, జవా బియ్య బడును.

మేనేజర్, సనాతన గ్రంథమండలి,
C/o. పి. యల్. నరసింహంగార, కొత్తపేట, గుంటూరు.

శ్రీరామవిలాససభ-చిత్తూరు

చెన్నపురి సాందర్య మహాలన

రామదాసు 25-12-30,
లవకుశ 26-12-30
విశ్వామిత్ర 27-12-30.

నాటకములు తెలుగున సాయంత్రం 5-30 గంటలకు ప్రదర్శించుదు.

కావలెను

నెల 1 కి రు 25/-లు జీతమును, రు 15/-లు అలవెసును దీసికొనుచు మా బ్యాంకింగరపుక పని చేయుటకు ఏజెంట్లు ప్రతిచోటను కావలెను. రాగ్గ-ము పూచీ రు 100/-లు మాత్రము కట్ట వలెను.

టి. రామనాథకర్త, మేనేజింగ్ డైరెక్టరు,
లిబరల్ బ్యాంకింగ్, లిమిటెడ్ రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసు-మదరాసు.

15 డిశంబరు వస్త్రదానము

ఏలూరు అన్నవస్త్ర వైద్యవిద్యాదాన సమాజము (ఏలూరు)

ఎల్లరు సహాయపడుడు!

మామూలు ప్రకారము 15 డిశంబరు సోమవారము రోజున జరుగు వస్త్రదానమునకు ఎల్లరు సహాయపడ కొరుచున్నాము. ఆరోజున 8000 చూడుచేలవరకు వీదజనులు వచ్చెదరు. సమా జమున వస్త్రదానము కాతకు 400 నాణ్యవందలనుండి మాత్ర ము పరిపడిన వడ్డీసాడ్సు నిల్వ కలదు. వస్త్రదానము విరివిగా జరుగటకున్నా, గౌరవపథ్యులకు శ్రేయ కలుగకండా వుండుట కున్నా, కాశ్యతనిధి ధర్మము రు 10/-లగాయతు ఇవ్వవచ్చును. ధర్మములకు రకీదులున్నా, కాశ్యతనిధి ధర్మములకు రకీదులతో పాటు పట్టాలను (అయిదుగురు కాశ్యతధర్మకర్తల సంకేతము లతో) యిచ్చెదరు. సంవత్సరవిహేద్యులు, ప్రకటనపత్రికలు మున్నగునవి కావలసిన, పట్లయి చేయబడును. ఇతరవిషయ ములకు:—

మోతే గంగరాజు జమిందారు } సోద్రుప్రీతి.
కొత్తమాను శీతారామయ్య }
వనుమర్తి పురపాలకుడు, (వెసిడెంట్).
కందుల రామయ్య, (వెసింగ్ డైరెక్టరు).
మద్దుల వెంకటవిన్నారాజు, } వైస్ ప్రెసిడెంట్.
సున్న గంగరాజు. }

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెని

లిమిటెడ్

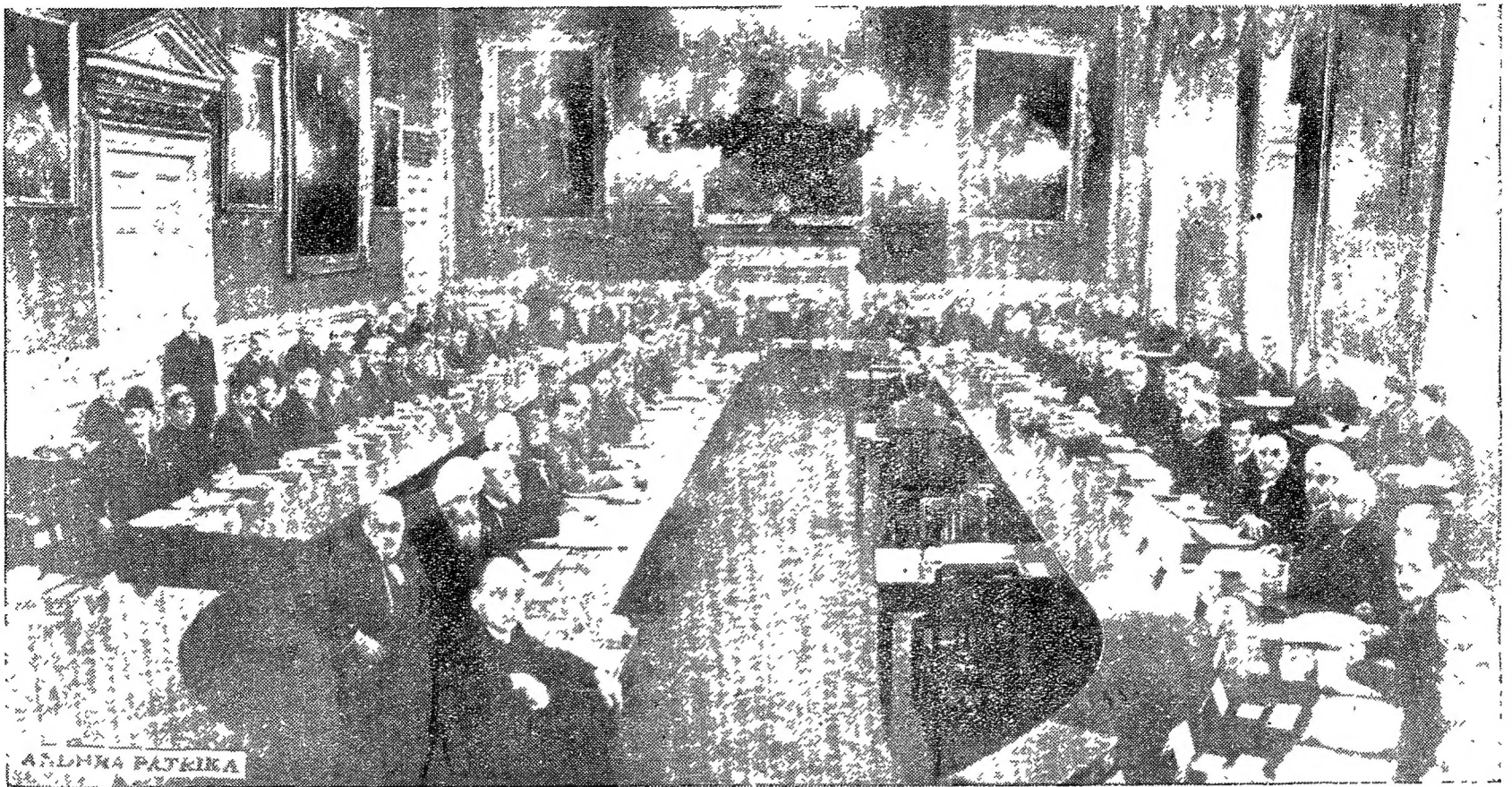
నూతనముగా ఏర్పర్చబడ్డ రెట్టింపులాభములనధితుల నూటికి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చుపద్ధతుల యొక్క వివరములు.

యీ దిగువవారికి వ్రాసికనుగొనుడు.

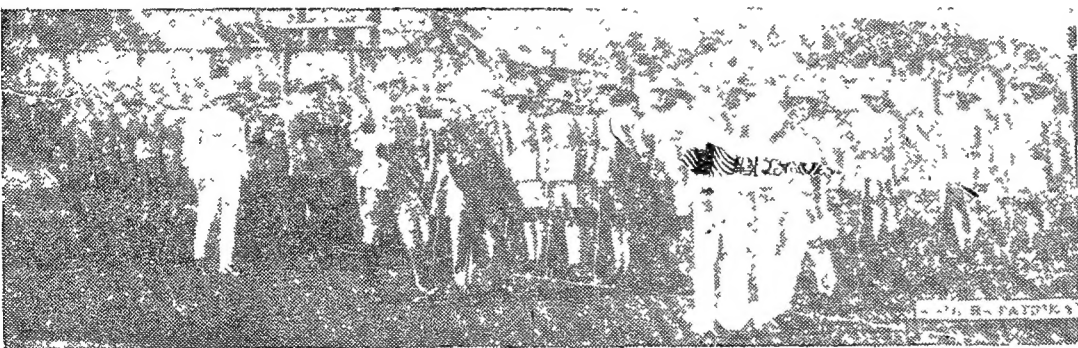
హిందూదేశములో యిట్టిలాభములను చూపు కంపెని యిదిలేవు మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నా మని స్టేట్సుమెంట్ చేసరువారు 15-2-28 తేదీన పయించియున్నారు.

బ్రాంచి కేకటరి:—వి. కె. రెట్టి,
నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెని,
38, ఎస్టబ్లిష్మెంట్ బిల్డింగ్, మద్రాస్

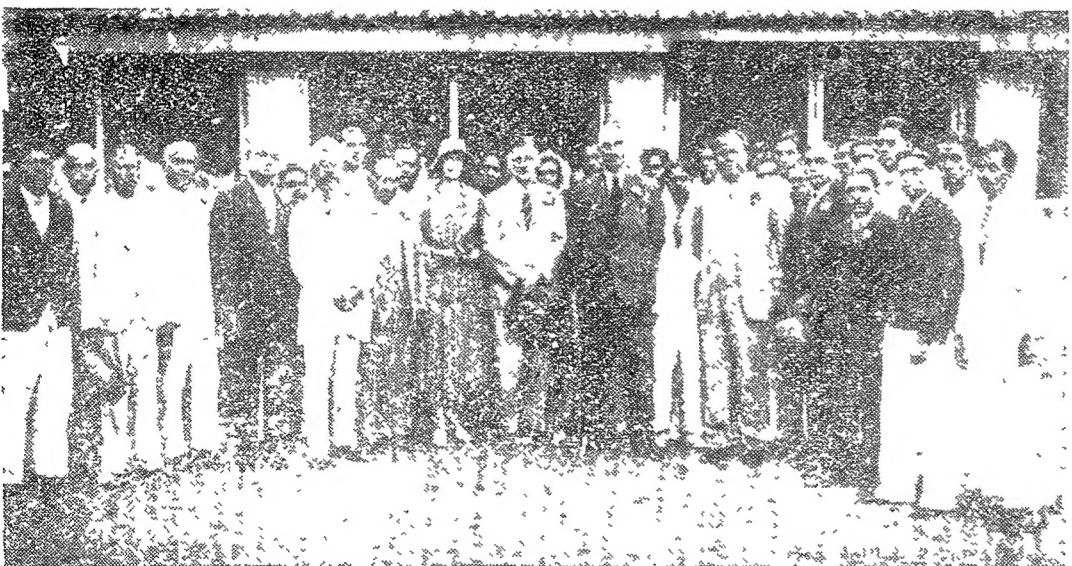
చీఫ్ ఏజెంట్:—టి. వి. రాఘవయ్య,
నార్బరీగో సర్కార్స్, బెజవాడ.

రాండు తేబిలునభా సనూనేశము:— సెంటుజేమ్ముకోటలు ఆనీరాణీగారి మహాలనఃగు సమావేశమయి యున్నసభ్యులు. కుడివైపు చివరనుండి సర్. కొప్పిజహంగరు డి|| బ|| మో. రామచంద్రరావు, చింతామణి సర్ సి. పి. రామ స్వామయ్యగారు వరుసగ కూర్చొనియున్నారు ఆవరుసలోనే మధ్యను అధ్యక్షులగు మాగ్నాల్లుగారు గలరు. ఎడమవైపు చివఁను జయకరు, మూంజీగార్లు గలరు. (సెంట్రలు న్యూసు)

గవర్నరు గారు తూర్పు రైతు విశాఖ పట్టణమున తిరిగించుట (వై. ఛో. బీ.)

రాయపురం వైద్యపాఠశాల వార్షికోత్సవము కల్నల్ రైటుగారు, వారి భార్యయు, మేజరు మహాదేవను, డా॥ పిలిమిమ్మ, డా॥ యు రామరావు గార్లు చున్న సుహృదు ఇందు గలరు.

(2. 3. 2.)

(వ) తా వ శ స్త్రా రి మా త్ర లు

మిక్కిలీ సూర్యునిగారి ను వాసనగా నుండును. శిశుమయిన కన్తూరి, గోశోజనం, కంకమపువ్వు
మొదలగు ఎత్తపులతో తోటారుచేయబడినవి. 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024

—నామ మృతలు గల నీనా 1 కి రు. 0—4—0

12 నానాలు రు. 2-8-0

రాజు బుచ్చల ప్రతీకాంక్ష.

పి. సి. వ. ఆంధ్ర కళాశాస్త్రి, ఆయుర్వేద సమన్వయ కేంద్రం, నల్లూరు జిల్లా.

ఎముకల పిండి చేయు యంత్రముల

శనిపెట్టుటకు

రెండు బహుమానములు

ఒక్కొక్కటి రూ. 3500

మొదలై స్మృతి. ౪౦

ఎముకలకు బాధగా పెరిగి చేయుట 10:—పాలముల సత్తువొకటను
లు కని పెట్టలని యున్నది ఒకటి చిన్నయై చక్కనియంత్రము
యొకటి కను ప్రపలనను పనిచేయుటకు విలుగా నుండెను. మరి
ఇట్టి యంత్రముల శ్రమల తయారుజేసినందులకు రెండు బహు
మానములకు వ్యవసాయ పరిశోధక మండలి వారు
ప్రకటించుచున్నారు. ఒక్కొక్కటియు రు. 8500 విలువగలది,
పోటీచేయువారు సగుగ్రమైన ప్రతిని తయారుచేసి పంపవలెను.
చిత్రమునందు అన్ని అంశములును వివరింపబడవలెను. యంత్ర
నిర్మాతలైనవారు దానిని తయారుచేయుట కనుకూలముగా నుం
డవలెను, వర్గ కల జాతి మతిభేదములు లేక బహుమానములగా
సగబడును. ప్రభుత్వోద్యోగులను పోటీచేయు వర్గులు. లేని
వారు యెవరు ఆ దోష్ట గము చేయుచున్నారో,
అచటి ప్రభుత్వపు అడ్డు పొందవలెను, ప్రవేశి పత్రము
లకు కార్యదర్శి వ్యవసాయ పరిశోధక మండల, ఇంజీరియల్
సెక్రటేరియటు దక్షిణగూడెను డిల్లీ అని వ్రాయవలెను.
1981 సం॥ నవంబరు మొదటి తేదీకి లోపుగా చిత్రములు వ్యవ
సాయ పరిశోధక మండలి కార్యదర్శికి చేరవలెను. అ. పే

మందసా, గంజాం

మరణము

బాసుసామంతో, అనే ఒకశ్రుతియుడు నే దుదయము
పరలోక ప్రాప్తి చెందినాడు, వీరు సంగీతకాలంకారో అనే
ఉత్కృష్ట సంగీతగ్రంథమును రచించియున్నారు. శ్రీరామ
వారి ధనసహాయముచే ఆపుస్తకమును అచ్చొత్తిచి వేరువెడసి
యున్నారు, వీరు మహావికముచే వారంకోజులు బాధపడి
నేడు ఆకస్మాత్తుగా కాలము చేసినారు. హస్త్యంబుము హ
యి-చుటలో వీరిని మించినవారు ఉత్కృష్టచేతమునో లేరు,
సుంటాపథముగా చేప్పనవచ్చును శ్రీ శ్రీనివాస ప్రభువేటికి కం
పెసినారు, వారి యాత్మకాంతికాంక్ష పరమేశ్వరుని ప్రాప్తి
కు అంకరభోయిన నూర్చురావుగారి యింటివద్దను సమావేశము
నారు. లింగం ఆవృలస్వామిగారున్ను, అనంతాచార్యగారున్ను
వివిధభాషలతో వారిని ప్రశంసించుచు ఉపన్యాసమును ముగిం
చిరి. బాసుసామంతోగారి ఆత్మకు శాంతిఁబుగుగాకయని భగ
వంతుని ప్రార్థనూ యున్నాము.

మొదటి విశ్వనాథ రావు

ZENITH DRAKSHASA VA.

జెనిత్ ద్రాక్షాసవ

పసివారి, ముసలివారి, ధనహీనులకు, బీదవారికి మంచివుట్టిని, ఆకలిని శాంతిని నుట్టివారికి, మొదలు నువ్వెరిగించి పనిచేయువారందరికిని అమోఘమైనది. దుర్గు, జ్వరము, నిద్రలేమి, మామూలుగా గలుగుదుర్బలత్వము, పొండురోగము, రోగము కలిగి స్వస్థమగుచున్నవారి, మామూలుగానున్న ఆరోగ్య మభివృద్ధియగుట వగైరాలకు తప్పక గ్రహింపు నివారిణి ఇదే ప్రకారముగా నుండునట్టి చూచి మోసపోకుడు. జెనిత్ మార్కను చక్కగా గమనింపుడు. ఇది ఇండియావైద్యశాస్త్రము నకు నరించి పరిపర్యత, కచ్చితమునకు ఆచనాలు. ఒక క్యాప్సు బుడ్డిని వాడిచూడుడు.

ధరలు:—8 షెన్లులు రూ. 0-12-0, 16 షెన్లులు రూ. 14-0, 24 షెన్లులు రూ. 1-12-0.

పోల్ ఏజెంట్లు:—CANTAN & Co., P. B. 236, MADRAS.

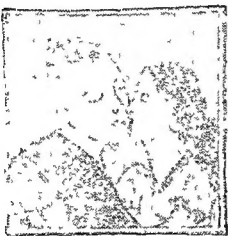
2

కాంత అండ్ కో., పోస్టు బాక్సు, 236, మద్రాసు.

జిల్లా యం ద శాసన ఏజెంట్లు కావలెను.

"BREAK PILLS"

ముసలివారి యశావసరములుగా తేలును

పలుచబడిన పిల్లలను గట్టిపరచును. ఎక్కువ సేపు బలమును కలుగజేసి పం సార సౌఖ్యమునకు అనుకూల మిచ్చును. శరీరమునకు తేజస్సు కలుగజేయును. ఎటువంటి సుఖసంబంధమైన వాడ్యములైనను కేరబాలవు 1 గంటలో పిటి ఆద్యుని కత్తిని కనబరచి అందమును కలుగజేసి స్త్రీపురుషులకు తనివె నొందించు వైరాని చిటుక, రసవివగంధకాదులు కలియలేదు. గొడ్రాండ్లైనను పంతునము కలుగును.

20 మాత్రలు సీసా రూ. 2-0-0; 60 మాత్రలు సీసా రూ. 5-0-0.

పెగలకు జర్మనీట్యూబులు 80 పెట్టె రూ. 2-9-0. వాట్టి వేరు.

ఆర్యవైశ్య ఆశ్రమం, చికాగో పిటి, (గంజాం జిల్లా)

'పై రె క్సు'

మలేరియా సంబంధమైన జ్వర ములకు దివ్యమైన నివారిణి

అశ్వాస

అన్ని విధముల బలహీనములకు సర్వోత్కృష్టమైన ట్యాబ్లెట్

ప్రా కి స్తు లు:—

ఎన్. జేశాయి గౌండ్స్ అండుకో, 41, బండరు వీధి, మదరాసు

నాదం అండు కో., కొచ్చిన్ డి. వి. నాయక్ బ్రదర్స్, కల్కికో.

BENGAL CHEMICAL &

Pharmaceutical Works, Ltd., Calcutta.

మా ఏజెంట్లద్వారా పత్రికలను స్వీకరించు చందాదారులకొక విజ్ఞప్తి

చందాదారు లందరును తమ చందాధనముయొక్క పరిమితి ముగియుటకు పూర్వమే రాబో మానపు చందాను మాయేజెంట్లకు చెల్లించనియెడల పత్రిక నిలుపుచేయుట లేటప్పింపగలదు. గాన చందాదారులు మాయేజెంట్లకుగాని లేక వారియనుమతి పొందినవారికిగాని చందాను చెల్లించి పత్రికలను స్వీకరింప బ్రార్థింతులు.

వివరస్థాపకుడు

It's that famous INDIAN PAIN BALM that brought you relief

బుడ్డి 1-కి వెల 0-10-0 అణాలు

అమృతాంజనము డిపో

మదరాసు,

బొంబాయి.

శుక్రబంధు

ఎంత దుర్బలమైన పిల్లలనునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గంటలోనే ఆద్యునిమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్రస్వమును కట్టుటలో పేరుపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిరతికేయప్రేమను కలిగించుటకు దీనిని వినియోగించువారులేదు. 25 మా. 2-8-0 కేటానుఉచితము.

17-3

తీపురనుండరి వైద్యశాల,

నాపేంద్రవాడ-రామచంద్రపురంపొట్టు, గోదావరిజిల్లా.

ముఖ్య ప్రకటన

మా ఉద్ధిష్టబీమా సర్టిఫికేట్లను స్వీకరించుచున్నాము

మా థిల్లి ప్రధాన కార్యాలయమున 8 తో జరిపిన రాయ బారముల ప్రతిఫలితముగ స్థానిక ప్రభుత్వమువారు దయచేసి కాపింపిన ప్రకారము సభ్యత్వ ప్రత్యేక లకు బదులుగా తగు స్థానపు వేరుబడిన పాలసీలు యింటినించుచిన్న జాతి చేయుటకు నిశ్చయము చేయబడియున్నది. సదరుపాలసీలు ఇప్పుడు తమరగటంబట్టి మా ప్రధాన కార్యాలయము వారిచే, 1 జనవరి 1931 నెల 1 తేదీ నుండి యిటు సభ్యులకు జారీచేయబడును.

కాబట్టి సభ్యులు తమ సర్టిఫికేట్లను పాలసీలుగా మార్చుకొనుటకు, తమ సర్టిఫికేట్లను మాకు పోస్టుల ద్వారా నిమిత్తము రూ. 0-8-0 తో ధన పంపియెడల సదరు పాల సీలను బడయుగలగు.

మదరాసు } వీనస్ ఎక్స్క్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్
8-12-1930 } 22, నెకెడులైను వీచ్, మదరాసు

కొత్తరకము పుస్తకములు

ఆంధ్రజనుల నూతన భావములను ఆశయములను ఇతి పెడి రమ్యము లగు కొన్ని కథలు సులభతైలిని రచియింపబడి నవి. (1) కమలాక్షి (2) రాజేశ్వరి (3) చిత్రకామంజరి రెండు భాగములును. ఒక్కొక్క పుస్తకము వెల 3 అణాలు.

ఇవియును, తక్కిన పుస్తకములను పలయువారు ఏక ప్రసంగకర్త రాయసం వెంకట శివుడుగారు ఎం. ఏ., నుటూరు. నాసిక నవలెను.

The South Calcutta Industrial Bank Ltd.,

31, Ashutosh Mukherji Road, Calcutta. Tele : Address:—"LABOURITES"

అన్ని రకముల బ్యాంకింగ్ వ్యాపారములు జరుపబడును.

ఫిఫ్తే డిపాజిట్లు, సేవింగ్స్ బ్యాంకు అకౌంట్లు, కలెక్షన్లు అకౌంట్లు వగైరాలకు ప్రత్యేక సదుపాయములు గలవు.

ప్రత్యేక లాభములు గల ఋణము ఏర్పాటులు:—"వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక ఋణశాఖ"

ఈ విధమ తెలుపబడిన నేతనమునై ఈ శాఖ యొక్క ప్రత్యేక నిబంధనల ననుసరించి 100 కి రూ. 500 లు వడ్డీ చొప్పున రూ. 50 - నుండి రూ. 1000 లు వరకు ఋణ ములు పంచివెట్టి, ప్రజల ఆమోదమును బడయుటకు పనిచేయ నిష్ఠము గలిగిన పలుకుబడి, సామర్థ్యము గల భారతీయుల వ్యవసాయ ధరభాస్తులు ఆహ్వానింపబడుచున్నది.

1. ఆర్డర్ల జరులు వెల 1 కి జీతము రూ. 25 + రూ. 10 ప్రయాణపు బట్టె
2. మాస వైజులు " " " 80 + రూ. 25
3. జిల్లా మాసరింపెండెంట్లు వెల 1 కి రూ. 150 + రూ. 55 ప్రయాణపు బట్టె.
4. డివిజన్ మాసరింపెండెంట్లు " " " 275 + రూ. 125

ఉద్యోగము అంగీకరించబడిన పిమ్మట అన్ని తరగతుల ఉద్యోగస్తులకు బోనస్ కూడ యివ్వబడును. పూర్తి వివరములకు మేము జంటుకు వ్రాయవలెను.

ముఖ్య గమనింపు:—ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ఆంగ్ల భాషయందే వ్రాయవలెను.